

Rapportage arbeidsmarkt zorg en welzijn 1999

Bijlagen

NIVEL
T. Wiegens
L. Hingstman

NZi
W. van der Windt
J. Harmsen

OSA
P.C. Allaart
A.M. de Voogd-Hamelink

 NIVEL
bibliotheek
drieharingstraat 6
postbus 1568
3500 bn utrecht
T 030 2 729 614/615
F 030 2 729 729

Deze rapportage maakt deel uit van het CAZ-onderzoeksprogramma 1999-2004 en het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Welzijn/Jeugdhulpverlening (OAWJ) 1999-2004.

Het CAZ-onderzoeksprogramma wordt uitgevoerd in het kader van het in december 1998 afgesloten Convenant Arbeidsmarktbeleid Zorgsector tussen sociale partners in de zorgsector, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Arbeidsvoorziening Nederland.

Het OAWJ wordt uitgevoerd in het kader van het in maart 1999 afgesloten Convenant Arbeidsmarktbeleid Welzijn/Jeugdhulpverlening tussen sociale partners in de sectoren welzijn en jeugdhulpverlening, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Arbeidsvoorziening Nederland.

De verantwoordelijkheid voor uitvoering van het CAZ-onderzoeksprogramma is opgedragen aan de Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek (OSA). Meer informatie over OSA vindt u op onze internetsite: <http://osa.kub.nl>.

ISBN 90346 3745X

Verkoopprijs OSA-publicatie ZW2 (hoofdrapport + bijlagen): f 75,-- (inclusief BTW en verzendkosten).

Exemplaren van deze uitgave zijn schriftelijk of telefonisch te bestellen bij Servicecentrum Uitgevers, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, tel. (070) 3789 880. Bij bestellingen s.v.p. het afleveringsadres en ISBN vermelden.

Inhoudsopgave

Verklaring der tekens	8
Deel A Aanbod arbeidsmarkt zorg en welzijn;	9
Uitsplitsing naar beroepen	
1. Medische beroepen	11
1.1 Artsen	11
1.2 Huisartsen	15
1.3 Specialisten	19
1.4 Sociaal-geneeskundigen	29
1.5 Verpleeghuisartsen	34
1.6 Overige artsen	35
1.7 Tandartsen	38
1.8 Apothekers	41
1.9 Verloskundigen	44
2. Paramedische beroepen	49
2.1 Fysiotherapeuten	49
2.2 Ergotherapeuten	56
2.3 Logopedisten	63
2.4 Diëtisten	67
2.5 Mondhygiënisten	70
2.6 Oefentherapeuten-Cesar	72
2.7 Oefentherapeuten-Mensendieck	75
2.8 Orthoptisten	77
2.9 Podotherapeuten	79
2.10 Radiologisch laboranten	81

3. Verplegende en verzorgende beroepen	83
3.1 Geregistreerde en werkzame personen	83
3.2 Opleidingsgegevens	91
3.3 Arbeidsmarktpositie	95
4. Assisterende beroepen	100
4.1 Apothekersassistenten	100
4.2 Praktijkassistenten huisartsen	104
4.3 Tandartsassistenten	107
4.4 Operatie-assistenten	110
4.5 Medisch analisten	113
4.6 Klinisch perfusionisten	115
4.7 Ziekenhuishygiënisten	117
4.8 Overige gegevens assisterende beroepen	118
5. Welzijnsberoepen	121
5.1 Sociaal cultureel werk	121
5.2 Sociaal pedagogisch werk	127
5.3 Maatschappelijke dienstverlening	132
Deel B Aanbod arbeidsmarkt zorg en welzijn;	135
Uitsplitsing naar voorzieningen	
6. Ziekenhuiszorg	137
6.1 Bezette arbeidsplaatsen en werkzame personen	137
6.2 Werkzame personen naar achtergrondkenmerken	141
7. Geestelijke gezondheidszorg	144
7.1 Intramurale voorzieningen	144
7.2 Semimurale voorzieningen	148
7.3 Extramurale voorzieningen	149
8. Voorzieningen voor gehandicapten	152
8.1 Intramurale voorzieningen	152
8.2 Semimurale voorzieningen	162

9. Voorzieningen voor ouderen	163
9.1 Verpleeghuizen	163
9.2 Verzorgingshuizen	168
10. Extramurale voorzieningen	170
10.1 Thuiszorg	170
10.2 Gezondheidscentra	174
11. Apotheken	177
12. Ambulance hulpverlening	179
13. Trombosediensten	182
14. Bloedbanken	184
15. Welzijnssector	175
Deel C Varia	187
16. Regionale verdeling van de werkgelegenheid	189
17. Vacatures naar opleiding en bedrijfsklassen	193
Literatuur en bronnen	197
Lijst van afkortingen	207

Verklaring der tekens

.	=	gegevens ontbreken (tenzij anders aangeduid)
-	=	nul
niets (blank)	=	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
<	=	minder dan, respectievelijk kleiner dan
>	=	meer dan, respectievelijk groter dan
≤	=	minder/kleiner dan of gelijk aan
≥	=	meer/groter dan of gelijk aan
1994-1998	=	1994 tot en met 1998

DEEL A

Aanbod arbeidsmarkt zorgsector; uitsplitsing naar beroepen

1. Medische beroepen

1.1 Artsen

1.1.1 Geregistreerde en werkzame personen

Tabel 1.1.1.1: Aantal geregistreerde artsen (huisartsen, specialisten, sociaal-geneeskundigen, verpleeghuisartsen) vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Huisartsen	8.787	8.985	8.894	8.769	8.926
Specialisten	14.143	13.918	14.563	15.240	14.345
Sociaal-geneeskundigen	3.929	4.056	4.219	4.238	3.584
Verpleeghuisartsen	821	789 ¹	814	867	942
Totaal	27.680	27.748	28.490	29.114	27.797

¹ Daling als gevolg van herregistratie.
Bron: NIVEL/SRC/SGRC/HVRC.

Tabel 1.1.1.2: Immigratie van artsen met een buitenlands artsdiploma vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Afkomstig uit een EER-land	67	62	76	165	201
Afkomstig uit een niet-EER-land	128	116	169	116	215
waarvan:					
- bevoegd 44	39	38	5	25	
- toegelaten ¹	55	50	69	42	73
- verwezen ² /afgewezen	29	27	62	69	117

¹ Uitoefening beroep onder voorwaarden/supervisie.
² Naar medische faculteit.
Bron: VWS.

Tabel 1.1.1.3: Aantal werkzame artsen en artsen in opleiding¹ in curatieve en niet-curatieve sectoren in 1995, 1996 en 1997, per 31 december

	1995	1996	1997		totaal artsen
	totaal ² artsen	totaal ² artsen	niet in opleiding	in opleiding	
Curatieve sectoren					
Huisartsen	7.895	8.225	7.454	1.017	8.471
Specialisten	18.200	19.001	16.443 ³	3.342	19.775
Verpleeghuisartsen	1.000	939	867	147	1.014
Overige artsen*	1.425	2.661	2.729	.	2.729
<i>Subtotaal</i>	<i>28.520</i>	<i>30.826</i>	<i>27.483</i>	<i>4.506</i>	<i>31.989</i>
Niet-curatieve sectoren					
Sociaal-geneeskundigen	5.100	5.238	4.238	958	5.196
Overige artsen*	1.750	2.621	2.732	.	2.732
<i>Subtotaal</i>	<i>6.850</i>	<i>7.859</i>	<i>6.970</i>	<i>958</i>	<i>7.928</i>
Totaal aantal artsen	35.370	38.685	34.453	5.464	39.917

* Schatting.

¹ Voor een medische vervolgopleiding.

² Inclusief artsen in opleiding.

³ Inclusief 1.193 assistent-geneeskundigen niet in opleiding.

Bron: NIVEL, HVRC, SGRC, VWS.

1.1.2 Achtergrondkenmerken

Tabel 1.1.2.1: In BIG-register geregistreerde artsen naar leeftijd en geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25 jaar	11	-	14	0,1	25	0,1
25-29 jaar	1.169	3,8	2.129	13,7	3.298	7,2
30-34 jaar	2.578	8,4	3.227	20,8	5.805	12,6
35-39 jaar	4.154	13,6	2.883	18,6	7.037	15,3
40-44 jaar	5.084	16,6	2.456	15,8	7.540	16,4
45-49 jaar	5.125	16,8	1.921	12,4	7.046	15,3
50-54 jaar	4.628	15,1	1.180	7,6	5.808	12,6
55-59 jaar	2.548	8,3	628	4,0	3.176	6,9
60-64 jaar	1.531	5,0	321	2,1	1.852	4,0
65-69 jaar	1.317	4,3	273	1,8	1.590	3,4
≥ 70 jaar	2.420	7,9	504	3,2	2.924	6,3
Totaal	30.565	100,0	15.536	100,0	46.101	100,0

Bron: BIG-register.

Tabel 1.1.2.2: Relatieve verdeling van geregistreerde artsen naar geslacht, per 31 december 1998

	Mannen	Vrouwen	Totaal
	%	%	%
Huisartsen ¹	76,7	23,3	100,0
Specialisten ²	80,0	20,0	100,0
Sociaal-geneeskundigen ²	66,5	33,5	100,0
Verpleeghuisartsen ²	51,0	49,0	100,0
Overige artsen ³			100,0
Totaal			100,0

¹ Zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's (NIVEL).² KNMG.³ CBS.

Bron: NIVEL, CBS, KNMG.

Tabel 1.1.2.3: Relatieve leeftijdsverdeling van geregistreerde artsen, per 31 december 1998

	Mannen				Vrouwen			
	< 40	40-54	> 54	totaal	< 40	40-54	> 54	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%
Huisartsen	13	73	14	100,0	34	64	3	100,0
Specialisten	15	58	27	100,0	33	53	14	100,0
Sociaal-geneeskundigen	12	75	14	100,0	22	62	16	100,0
Verpleeghuisartsen	.	.	.	100,0	.	.	.	100,0
Totaal	.	.	.	100,0	.	.	.	100,0

Bron: NIVEL, SRC.

1.1.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.1.3.1: Instroom, ingeschrevenen en geslaagden opleiding geneeskunde vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Numerus fixus	1.686	1.686	1.750	1.750	1.813
Prop. fase ¹	1.616	1.630	1.709	1.711	1.768
- Zuivere instroom ²	1.260	1.251	1.318	1.309	1.224
<i>waarvan % vrouw</i>	57%	56%	56%	56%	61%
- Ingeschrevenen ³	11.311	11.571	11.820	11.891	11.830
<i>waarvan % vrouw</i>	56%	56%	56%	56%	57%
- Geslaagden ⁴	1.273	1.274	1.407	1.535	1.545
<i>waarvan % vrouw</i>	53%	55%	58%	58%	59%

¹ Aantal studenten dat voor het eerst met deze opleiding is begonnen in de prop.fase.

² Eerstejaarsstudenten: voor het eerst gaan studeren bij een universiteit.

³ Totaal aantal ingeschreven studenten WO, studierichting geneeskunde.

⁴ Geslaagden voor het artsexamen (postdoctoraal).

Bron: CBS, VWS, OC&W.

1.2 Huisartsen

1.2.1 Geregistreerde en werkzame personen

Tabel 1.2.1.1: Aantal in- en uitschrijvingen en het totaal aantal ingeschrevenen in het register van erkende huisartsen vanaf 1994¹

	1994	1995	1996	1997	1998
Nieuwe inschrijvingen	348	365	271	221	346
Uitschrijvingen	198	122	351	325	173
Totaal aantal ingeschrevenen	8.787	8.985	8.894	8.769	8.926
Waarvan % vrouw	21%	22%	24%	25%	26%

¹ De totalen komen niet alle jaren overeen met het saldo van in- en uitschrijvingen omdat het totaal aantal ingeschrevenen een momentopname betreft.

Bron: HVRC.

Tabel 1.2.1.2: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen¹ en assistent-huisartsen² naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Zelfstandig gevestigde huisartsen					
Mannen	5.657	5.662	5.656	5.668	5.693
Vrouwen	1.096	1.152	1.260	1.330	1.400
Totaal	6.753	6.814	6.916	6.998	7.093
Huisartsen in dienst van een huisarts (HIDHA)					
Mannen	96	81	113	93	100
Vrouwen	276	275	348	365	363
Totaal	372	356	461	458	463
Totaal					
Mannen	5.753	5.743	5.769	5.761	5.792
Vrouwen	1.372	1.427	1.608	1.695	1.763
Totaal	7.125	7.170	7.377	7.456	7.555

¹ Huisarts die de algemene praktijk uitoefent voor ziekenfonds- en particuliere patiënten en die ziekenfondspatiënten op eigen naam of naam van de maatschap heeft.

² Huisarts (niet in opleiding) die voor langere tijd (minimaal een half jaar) in de praktijk van een zelfstandig gevestigde huisarts werkt.

Bron: NIVEL.

1.2.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.2.2.1. Leeftijdsverdeling van zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	1	0,0	1	0,1	2	0,0
30-34	121	2,1	141	10,1	262	3,7
35-39	624	11,0	328	23,4	952	13,4
40-44	1.290	22,7	451	32,2	1.741	24,5
45-49	1.516	26,6	309	22,1	1.825	25,7
50-54	1.355	23,8	130	9,3	1.485	20,9
55-59	585	10,3	33	2,4	618	8,7
60-64	196	3,4	6	0,4	202	2,8
> 64	5	0,1	1	0,1	6	0,1
Totaal	5.693	100,0	1.400	100,0	7.093	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 1.2.2.2: Absoluut en relatief aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm vanaf 1994, per 31 december

	1994		1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Solopraktijk ¹	3.325	49,2	3.320	48,7	3.261	47,2	3.232	46,2	3.194	45,1
Duopraktijk ²	2.116	31,3	2.126	31,2	2.203	31,9	2.241	32,0	2.293	32,3
Groepspraktijk ³	735	10,9	784	11,5	861	12,4	912	13,0	987	13,9
Gezondheidscentrum ⁴	577	8,5	584	8,6	591	8,5	613	8,8	619	8,7
Totaal	6.753	100,0	6.814	100,0	6.916	100,0	6.997	100,0	7.093	100,0

¹ Praktijkvoering door een zelfstandig gevestigde huisarts (al of niet in samenwerking met een HIDHA).² Praktijkvoering door twee zelfstandig gevestigde huisartsen in een gezamenlijk praktijkgebouw.³ Praktijkvoering door tenminste drie zelfstandig gevestigde huisartsen onder één dak.⁴ Praktijkvoering van tenminste één zelfstandig gevestigde huisarts, een wijkverpleegkundige en een maatschappelijk werkende onder één dak.

Bron: NIVEL.

Tabel 1.2.2.3: Absoluut en relatief aantal apotheekhoudende huisartsen¹ vanaf 1994, per 31 december

	1994		1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Apotheekhoudend	665	9,8	660	9,7	654	9,5	649	9,3	648	9,1
Niet apotheekhoudend	6.088	90,2	6.154	90,3	6.262	90,5	6.349	91,7	6.445	90,9
Totaal	6.753	100,0	6.814	100,0	6.916	100,0	6.998	100,0	7.093	100,0

¹ Een zelfstandig gevestigde huisarts met een apotheekvergunning.

Bron: NIVEL.

Tabel 1.2.2.4: Absoluut en relatief aantal praktijken naar praktijkvorm vanaf 1994, per 31 december

	1994		1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Solopraktijk	3.343	70,0	3.337	69,7	3.290	68,5	3.259	67,8	3.218	66,9
Duopraktijk	1.065	22,3	1.070	22,4	1.114	23,2	1.132	22,5	1.158	24,1
Groepspraktijk	217	4,5	232	4,8	252	5,2	267	5,6	289	6,0
Gezondheidscentrum	150	3,1	148	3,1	146	3,0	150	3,1	148	3,1
Totaal	4.775	100,0	4.787	100,0	4.807	100,0	4.808	100,0	4.813	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 1.2.2.5: Relatieve verdeling van de omvang van de werkweek van zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht, per 31 december 1998

Omvang werkweek ¹	man	vrouw	totaal
	%	%	%
< 21%	0,2	0,5	0,2
21-40%	0,9	6,9	2,1
41-60%	7,2	42,9	14,3
61-80%	8,4	21,5	11,1
81-99%	2,5	2,5	2,5
100% (full-time) 80,8	25,6	69,9	
Totaal	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld aantal fte	0,94	0,70	0,89

¹ 100% is 1,0 full-time equivalent (fte).

Bron: NIVEL.

1.2.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.2.3.1: Opleidingsgegevens van huisartsen vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
- In opleiding gekomen	395 ¹	324	325	342	354
waarvan % vrouw	54%	55%	57%	57%	62%
- Totaal aantal in opleiding	692 ¹	725 ¹	848	1.017	1.484
waarvan % vrouw	54%	55%	56%	56%	58%
- Opleiding voltooid	299	295	135	214	326
waarvan % vrouw	49%	51%	61%	55%	51%

¹ Zowel tweejarig als driejarig curriculum.
Bron: SBOH.

1.2.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 1.2.4.1: Aantal praktijkzoekende huisartsen¹ naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Mannen	326	364	295	242	228
Vrouwen	290	345	290	247	301
Totaal	616	709	585	489	529

¹ Inclusief in het buitenland opgeleide huisartsen.
Bron: NIVEL.

Tabel 1.2.4.2: Overzicht van de activiteiten van de afgestudeerde huisartsen per 31 december 1997, vanaf 1994 naar jaar van voltooiing van de opleiding

	Jaar voltooiing opleiding				
	1994	1995	1996	1997	1998
Gevestigd als huisarts	205	195	69	70	67
Werkzaam als HIDHA	24	38	13	26	15
Praktijkzoekend 45	50	27	84	193	
Afgezien van vestiging	17	11	7	6	5
Overig	9	4	1	9	22
Totaal	300	298	117	195	302

Bron: NIVEL.

1.3 Specialisten

1.3.1 Geregistreerde en werkzame personen naar achtergrondkenmerken

Tabel 1.3.1.1: Aantal in het Specialistenregister ingeschreven specialisten¹ naar specialisme vanaf 1994, per ultimo jaar

Specialisme	1994	1995	1996	1997	1998
Allergologie	28	26	23	22	21
Anesthesiologie	1.053	1.026	1.087	1.152	1.073
Cardiologie	602	622	644	677	643
Cardiopulmonale chirurgie	101	96	104	109	105
Dermatologie en venerologie	392	387	410	430	389
Gastro-enterologie	72	97	124	140	138
Heelkunde	1.085	1.049	1.069	1.101	1.000
Inwendige geneeskunde	1.762	1.688	1.725	1.792	1.659
Keel-, neus- en oorheelkunde	479	473	478	507	449
Kindergeneeskunde	903	892	951	1.029	970
Klinisch chemie	16	17	18	20	20
Klinisch genetica	43	43	53	60	62
Klinisch geriatrie	54	43	56	65	75
Longziekten en tuberculose	386	381	392	404	387
Medische microbiologie	213	205	212	214	207
Neurochirurgie	86	93	103	108	110
Neurologie	519	538	557	626	632
Nucleaire geneeskunde	59	63	71	78	79
Oogheelkunde	613	615	643	655	620
Orthopedie	445	444	460	475	451
Pathologie	340	329	336	353	324
Plastische chirurgie	154	154	166	168	170
Psychiatrie	1.457	1.565	1.678	1.941	2.006
Radiologie/Radiodiagnostiek	876	860	902	917	867
Radiotherapie	150	152	162	166	165
Reumatologie	130	141	154	163	156
Revalidatiegeneeskunde	282	278	292	310	288
Urologie	284	282	298	318	317
Verloskunde en gynaecologie	817	788	809	853	773
Zenuw- en zielsziekten	743	571	586	387	189
Totaal	14.143	13.918	14.563	15.240	14.345

¹ Inclusief specialisten die het specialisme niet meer daadwerkelijk uitoefenen.

Bron: SRC.

Tabel 1.3.1.2: Specificatie aantal inschrijvingen Specialistenregister vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Aantal inschrijvingen	450	545	579	584	563
- waarvan buitenlanders	47	40	30	68	50
. van buiten EU-verband	19	.	.	16	10
. van binnen EU-verband	28	.	.	52	40

Bron: SRC.

Tabel 1.3.1.3: Aantal nieuw ingeschreven specialisten (exclusief uit het buitenland) naar specialisme, vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Allergologie	-	-	1	-	-
Anesthesiologie	18	31	51	34	30
Cardiologie	8	25	21	17	18
Cardiopulmonale chirurgie	4	4	5	2	5
Dermatologie en venerologie	13	12	20	14	4
Gastro-enterologie	4	16	12	1	3
Heelkunde	29	22	35	29	35
Inwendige geneeskunde	27	67	57	65	58
Keel-, neus- en oorheelkunde	15	15	12	11	12
Kindergeneeskunde	31	32	44	46	41
Klinisch chemie	1	1	2	-	1
Klinisch genetica	1	7	5	8	6
Klinisch geriatrie	5	2	8	7	8
Longziekten en tuberculose	14	14	15	15	12
Medische microbiologie	4	8	8	10	7
Neurochirurgie	3	6	5	4	6
Neurologie	22	16	9	14	17
Nucleaire geneeskunde	5	5	6	6	2
Oogheelkunde	26	20	26	20	24
Orthopedie	19	12	19	16	19
Pathologie	14	9	13	11	17
Plastische chirurgie	6	8	7	6	8
Psychiatrie	72	84	80	87	88
Radiologie/Radiodiagnostiek	27	29	32	27	28
Radiotherapie	8	9	6	7	6
Reumatologie	2	6	7	7	6
Revalidatiegeneeskunde	11	16	12	12	9
Urologie	5	9	10	13	14
Verloskunde en gynaecologie	8	20	21	27	29
Zenuw- en zielsziekten	1	-	-	-	-
Totaal	403	505	549	516	513

Bron: SRC.

Tabel 1.3.1.4: Aantallen specialisten (personen) in algemene, academische en categorale ziekenhuizen over de periode 1993-1997

Specialisme	1993	1994	1995	1996	1997
Interne specialismen					
Internisten	1.200	1.185	1.182	1.226	1.237
Longartsen	319	327	330	345	345
Cardiologen	537	536	535	547	566
Reumatologen	144	147	146	146	144
Gastro-enterologen	74	79	89	94	105
Allergologen	16	14	16	17	12
Kinderartsen	645	682	685	658	711
Klinische gerieters	33	40	39	42	50
Dermatologen en venerologen	308	309	309	311	305
<i>Totaal interne specialismen</i>	3.276	3.319	3.331	3.386	3.476
Heelkundige specialismen					
Chirurgen	811	809	797	826	871
Orthopaeden	376	383	382	400	397
Urologen	275	275	281	294	291
Plastische chirurgen	166	177	169	185	174
Neurochirurgen	121	130	134	144	139
Cardiopulmonale chirurgen	95	99	93	100	103
Verloskunde en gynaecologen	646	631	631	648	651
Oogartsen	453	451	454	468	454
KNO-artsen	413	406	401	410	401
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	3.356	3.361	3.342	3.476	3.481
Zenuw- en zielsziekten					
Neurologen	533	528	533	547	545
Psychiaters	323	320	330	338	342
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	16	16	12	10	5
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	872	864	875	895	892
Overige specialismen					
Anaesthesiologie	797	807	825	845	878
Revalidatie	265	266	270	263	280
Radiodiagnostiek	594	582	580	632	612
Radiotherapie	131	129	143	138	145
Radiologie	117	111	108	99	123
Nucleaire geneeskunde	53	62	66	67	70
Pathologische anatomie	298	288	289	300	309
Medische microbiologie	188	188	179	179	193
Klinische genetica	19	24	24	36	24
Tandarts	132	110	92	72	50
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	239	241	247	256	228
<i>Totaal overige specialismen</i>	2.833	2.808	2.823	2.886	2.913
Totaal alle specialismen	10.320	10.352	10.371	10.642	10.761

Bron: NZi.

Tabel 1.3.1.5: Aantal arbeidsplaatsen (fte's) in algemene, academische en categoriale ziekenhuizen over de periode 1993-1997

Specialisme	1993	1994	1995	1996	1997
Interne specialismen					
Internisten	1.099	1.083	1.089	1.122	1.120
Longartsen	279	291	297	298	300
Cardiologen	481	487	488	500	504
Reumatologen	102	101	103	104	101
Gastro-enterologen	69	74	79	84	94
Allergologen	11	10	11	9	9
Kinderartsen	559	577	583	563	594
Klinische gerieters	30	33	33	38	42
Dermatologen en venerologen	236	244	248	249	242
<i>Totaal interne specialismen</i>	2.866	2.900	2.931	2.967	3.006
Heelkundige specialismen					
Chirurgen	768	768	757	778	808
Orthopaeden	329	340	349	353	361
Urologen	230	233	233	242	238
Plastische chirurgen	111	111	116	124	119
Neurochirurgen	81	83	85	95	90
Cardiopulmonale chirurgen	86	79	84	86	90
Verloskunde en gynaecologen	586	588	584	582	589
Oogartsen	364	361	371	379	384
KNO-artsen	358	355	355	360	356
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	2.913	2.918	2.934	2.999	3.035
Zenuw- en zielsziekten					
Neurologen	465	463	476	479	486
Psychiaters	273	261	278	275	289
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	13	13	10	8	5
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	751	737	764	762	780
Overige specialismen					
Anaesthesiologie	745	747	763	779	793
Revalidatie	193	200	197	196	220
Radiodiagnostiek	553	546	547	566	559
Radiotherapie	108	108	122	112	123
Radiologie	109	103	99	94	115
Nucleaire geneeskunde	50	53	55	57	57
Pathologische anatomie	219	212	218	219	236
Medische microbiologie	141	137	130	133	145
Klinische genetica	19	17	20	25	19
Tandarts	37	34	30	27	18
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	163	161	164	172	161
<i>Totaal overige specialismen</i>	2.337	2.318	2.345	2.380	2.446
Totaal alle specialismen	8.867	8.873	8.974	9.108	9.267

Bron: NZi.

1.3.2 Achtergrondkenmerken specialisten

Tabel 1.3.2.1: Aantal geregistreerde specialisten naar geslacht en specialisme, per 31 december 1998

Specialisme	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Allergologie	13	62	8	38	21	100
Anesthesiologie	839	78	234	22	1.073	100
Cardiologie	586	91	57	9	643	100
Cardiopulmonale chirurgie	100	95	5	5	104	100
Dermatologie en venerologie	288	74	101	26	389	100
Gastro-enterologie	129	93	9	7	138	100
Heelkunde	955	96	45	4	1.000	100
Inwendige geneeskunde	1.322	80	337	20	1.659	100
Keel-, neus- en oorheelkunde	418	93	31	7	449	100
Kindergeneeskunde	580	60	390	40	970	100
Klinisch chemie	13	65	7	35	20	100
Klinisch genetica	27	44	35	56	62	100
Klinisch geriatrie	39	52	36	48	75	100
Longziekten en tuberculose	328	85	59	15	387	100
Medische microbiologie	146	71	61	29	207	100
Neurochirurgie	103	94	7	6	110	100
Neurologie	530	84	102	16	632	100
Nucleaire geneeskunde	63	80	16	20	79	100
Oogheelkunde	447	72	173	28	620	100
Orthopedie	442	98	9	2	451	100
Pathologie	262	81	62	19	324	100
Plastische chirurgie	150	88	20	12	170	100
Psychiatrie	1.422	71	584	29	2.006	100
Radiologie/Radiodiagnostiek	768	89	99	11	867	100
Radiotherapie	118	72	47	28	165	100
Reumatologie	113	72	43	28	156	100
Revalidatiegeneeskunde	189	66	99	34	288	100
Urologie	298	94	19	6	317	100
Verloskunde en gynaecologie	625	81	148	19	773	100
Zenuw- en zielsziekten	175	93	14	7	189	100
Totaal	11.488	80	2.857	20	14.345	100

Bron: SRC.

Tabel 1.3.2.2: Relatieve verdeling van geregistreerde specialisten naar leeftijd en specialisme, per 31 december 1998

	Mannen				Vrouwen			
	< 40	40-54	> 54	totaal	< 40	40-54	> 54	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%
Allergologie	23	69	8	100	13	87	-	100
Anesthesiologie	16	61	23	100	21	56	23	100
Cardiologie	14	65	21	100	21	60	19	100
Cardiopulmonale chirurgie	14	71	17	100	20	80	-	100
Dermatologie en venerologie	15	54	31	100	40	45	16	100
Gastro-enterologie	13	72	15	100	11	78	11	100
Heelkunde	13	55	32	100	56	29	15	100
Inwendige geneeskunde	17	55	28	100	38	50	12	100
Keel-, neus- en oorheelkunde	14	48	38	100	58	35	6	100
Kindergeneeskunde	18	57	25	100	34	52	15	100
Klinisch chemie	31	54	15	100	29	57	14	100
Klinisch genetica	30	48	22	100	57	37	6	100
Klinisch geriatrie	28	56	15	100	33	56	11	100
Longziekten en tuberculose	16	67	17	100	27	58	15	100
Medische microbiologie	16	60	24	100	28	57	15	100
Neurochirurgie	17	51	32	100	29	71	-	100
Neurologie	11	62	26	100	22	70	9	100
Nucleaire geneeskunde	32	56	13	100	31	56	13	100
Oogheelkunde	17	52	31	100	37	49	14	100
Orthopedie	12	63	24	100	33	55	11	100
Pathologie	15	55	29	100	37	52	11	100
Plastische chirurgie	19	53	29	100	25	70	5	100
Psychiatrie	13	62	26	100	31	57	12	100
Radiologie/Radiodiagnostiek	15	58	27	100	44	44	11	100
Radiotherapie	27	56	17	100	36	53	11	100
Reumatologie	17	65	18	100	33	51	16	100
Revalidatiegeneeskunde	16	60	24	100	36	52	12	100
Urologie	14	57	29	100	16	84	-	100
Verloskunde en gynaecologie	7	63	30	100	36	55	9	100
Zenuw- en zielsziekten	-	27	74	100	-	14	86	100
Totaal	15	58	27	100	33	53	14	100

Bron: SRC.

Tabel 1.3.2.3: Relatieve verdeling van het aantal arbeidsplaatsen (fte's) van werkzame specialisten in ziekenhuizen naar werkveld en specialisme over 1997

Specialisme	Relatieve verdeling fte's ziekenhuizen		
	algemeen	academisch	categoraal
Interne specialismen			
Internisten	60%	36%	3%
Longartsen	74%	16%	10%
Cardiologen	75%	23%	2%
Reumatologen	76%	19%	5%
Gastro-enterologen	47%	50%	3%
Allergologen	67%	22%	11%
Kinderartsen	58%	42%	1%
Klinische geriaters	88%	12%	0%
Dermatologen en venerologen	80%	20%	0%
<i>Totaal interne specialismen</i>	66%	31%	3%
Heelkundige specialismen			
Chirurgen	72%	26%	2%
Orthopaeden	84%	14%	2%
Urologen	81%	18%	1%
Plastische chirurgen	73%	26%	1%
Neurochirurgen	48%	52%	0%
Cardiopulmonale chirurgen	32%	61%	7%
Verloskunde en gynaecologen	79%	20%	1%
Oogartsen	78%	17%	5%
KNO-artsen	79%	19%	1%
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	75%	23%	2%
Zenuw- en zielsziekten			
Neurologen	71%	21%	8%
Psychiaters	60%	38%	2%
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	100%	0%	0%
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	67%	27%	6%
Overige specialismen			
Anaesthesiologie	69%	28%	2%
Revalidatie	32%	8%	60%
Radiodiagnostiek	74%	23%	4%
Radiotherapie	37%	35%	28%
Radiologie	97%	1%	2%
Nucleaire geneeskunde	58%	35%	7%
Pathologische anatomie	59%	37%	3%
Medische microbiologie	63%	37%	0%
Klinische genetica	0%	100%	0%
Tandarts	83%	17%	0%
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	80%	19%	1%
<i>Totaal overige specialismen</i>	65%	26%	9%
Totaal alle specialismen	69%	27%	4%

Bron: Nzi.

Tabel 1.3.2.4: Deeltijdfactor intramuraal werkzame specialisten over 1996 en 1997

Specialisme	Deeltijdfactor ¹	
	1996	1997
Interne specialismen		
Internisten	92%	91%
Longartsen	86%	87%
Cardiologen	91%	89%
Reumatologen	71%	70%
Gastro-enterologen	89%	89%
Allergologen	54%	72%
Kinderartsen	86%	83%
Klinische geriaters	90%	84%
Dermatologen en venerologen	80%	79%
<i>Totaal interne specialismen</i>	88%	86%
Heelkundige specialismen		
Chirurgen	94%	93%
Orthopaeden	88%	91%
Urologen	82%	82%
Plastische chirurgen	67%	69%
Neurochirurgen	66%	65%
Cardiopulmonale chirurgen	86%	87%
Verloskunde en gynaecologen	90%	91%
Oogartsen	81%	84%
KNO-artsen	88%	89%
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	86%	87%
Zenuw- en zielsziekten		
Neurologen	88%	89%
Psychiaters	81%	85%
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	77%	100%
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	85%	87%
Overige specialismen		
Anaesthesiologie	92%	90%
Revalidatie	75%	79%
Radiodiagnostiek	90%	91%
Radiotherapie	81%	85%
Radiologie	95%	93%
Nucleaire geneeskunde	86%	81%
Pathologische anatomie	73%	76%
Medische microbiologie	74%	75%
Klinische genetica	71%	79%
Tandarts	37%	36%
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	67%	71%
<i>Totaal overige specialismen</i>	82%	84%
Totaal alle specialismen	86%	86%

¹ Aantal arbeidplaatsen in verhouding tot het aantal werkzame specialisten in ziekenhuizen.
Bron: NZi.

1.3.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.3.3.1: Aantal werkzame specialistenopleiders, specialisten in opleiding en AG(N)IO's vanaf 1994, per ultimo jaar

	1994	1995	1996	1997	1998
Specialistenopleiders	4.456	4.657	4.750	5.077	5.141
Aantal full-time arbeidsplaatsen	4.098	4.663	4.344	4.646	4.728
Assistenten in opleiding tot specialist (AGIO's)	3.054	3.079	3.170	3.342	3.474
Assistenten niet in opleiding (AGNIO's)	1.088	1.240	1.268	1.193	1.354

Bron: SRC.

Tabel 1.3.3.2: Aantal assistenten in opleiding tot specialist (AGIO's) naar specialisme vanaf 1994, per ultimo jaar

Specialisme	1994	1995	1996	1997	1998
Allergologie	4	4	4	5	7
Anesthesiologie	167	175	175	179	176
Cardiologie	105	93	109	128	129
Cardiopulmonale chirurgie	23	24	22	20	21
Dermatologie en venerologie	60	58	51	67	63
Gastro-enterologie	27	29	29	37	40
Heelkunde	322	266	273	387	399
Inwendige geneeskunde	523	401	417	572	679
Keel-, neus- en oorheelkunde	75	77	78	74	82
Kindergeneeskunde	207	265	296	260	285
Klinisch chemie	4	6	4	5	8
Klinisch genetica	23	25	25	18	17
Klinisch geriatrie	15	25	16	26	45
Longziekten en tuberculose	63	57	59	68	73
Medische microbiologie	34	40	44	35	44
Neurochirurgie	25	22	25	28	28
Neurologie	131	148	172	172	179
Nucleaire geneeskunde	21	19	19	17	19
Oogheelkunde	90	92	83	76	72
Orthopedie	92	96	101	95	97
Pathologie	71	79	80	71	69
Plastische chirurgie	23	24	25	23	26
Psychiatrie	400	466	489	452	447
Radiologie/Radiodiagnostiek	148	116	107	113	138
Radiotherapie	39	40	40	43	40
Reumatologie	32	31	27	29	38
Revalidatiegeneeskunde	68	68	70	69	75
Urologie	60	56	56	45	55
Verloskunde en gynaecologie	202	277	274	228	223
Totaal	3.054	3.079	3.170	3.342	3.474
Waarvan % vrouw:		38,8%	40,5%	39,6%	42,7%

Bron: SRC.

Tabel 1.3.3.3: Aandeel vrouwen bij AGIO's naar specialisme, vanaf 1994

Specialisme	1994	1995	1996	1997	1998
	%	%	%	%	%
Allergologie	25	25	25	60	57
Anesthesiologie	29	31	28	32	35
Cardiologie	15	16	24	26	24
Cardiopulmonale chirurgie	17	21	14	5	14
Dermatologie en venerologie	40	43	45	37	56
Gastro-enterologie	22	28	24	24	33
Heelkunde	18	21	26	22	25
Inwendige geneeskunde	36	38	54	43	34
Keel-, neus- en oorheelkunde	21	23	23	30	32
Kindergeneeskunde	55	59	44	57	68
Klinisch chemie -	-	-	-	13	
Klinisch genetica	74	84	84	78	82
Klinisch geriatrie	60	52	63	58	60
Longziekten en tuberculose	27	28	29	31	37
Medische microbiologie	50	50	50	51	45
Neurochirurgie	4	-	20	7	14
Neurologie	31	38	43	45	44
Nucleaire geneeskunde	24	32	42	41	47
Oogheelkunde	46	42	45	46	49
Orthopedie	8	15	9	9	9
Pathologie	38	41	31	55	62
Plastische chirurgie	22	13	20	17	23
Psychiatrie	45	46	48	48	53
Radiologie/Radiodiagnostiek	23	26	28	28	34
Radiotherapie	38	50	53	53	48
Reumatologie	50	52	37	28	45
Revalidatiegeneeskunde	50	49	51	58	59
Urologie	7	5	13	13	18
Verloskunde en gynaecologie	55	60	57	54	62
Totaal	35	39	41	40	43

Bron: SRC.

1.4 Sociaal-geneeskundigen

1.4.1 Geregistreerde personen

Tabel 1.4.1.1: Aantal ingeschrevenen in het register van erkende sociaal geneeskundigen¹ naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998 ²
Mannen	2.782	2.844	2.927	2.939	2.385
Vrouwen	1.147	1.212	1.292	1.299	1.199
Totaal	3.929	4.056	4.219	4.238	3.584

¹ Inclusief niet-actieven (t/m 1997).

² Vernieuwd register, valt onder de werking van de Wet BIG.

Bron: SGRC.

Tabel 1.4.1.2: Relatieve verdeling van het aantal ingeschrevenen in het register van erkende sociaal-geneeskundigen per tak, ultimo 1997 en 1998 en aandeel vrouwen (1998)

	Sociaal-geneeskundigen		Aandeel vrouwen
	1997 (%)	1998 (%)	1998 (%)
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	34,0	32,6	21,3
Jeugdgezondheidszorg	21,5	16,7	76,0
Verzekeringsgeneeskunde	27,7	29,8	28,3
Algemene gezondheidszorg	13,8	12,7	22,4
Sportgeneeskunde	1,0	1,5	22,6
Bijzondere vormen sociale geneeskunde	1,2	1,1	32,5
Arbeid en Gezondheid ¹	0,4	5,0	34,4
Zonder takaanuiding	0,4	0,6	22,7
Totaal	100,0	100,0	33,5

¹ Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

Tabel 1.4.1.3: Aantal inschrijvingen in het register van erkende sociaal-geneeskundigen per tak vanaf 1994, per 31 december

Opleidingstak	1994	1995 ¹	1996 ¹	1997 ¹	1998 ¹
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	46	27	42	67	37
Jeugdgezondheidszorg	31	10	15	9	9
Verzekeringsgeneeskunde	73	59	71	58	54
Algemene gezondheidszorg	20	20	18	17	16
Sportgeneeskunde	1	4	2	3	4
Bijzondere vormen sociale geneeskunde	-	1	2	4	2
Arbeid en Gezondheid ²				19	57
Zonder takaanduiding	1	-	1	2	-
Totaal	172	121	151	179	179

¹ Nieuwe inschrijvingen tussen 01/01 en 31/12.

² Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

Tabel 1.4.1.4: Aantal inschrijvingen in het register van erkende sociaal-geneeskundigen per tak naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

Opleidingstak	1994		1995 ¹		1996 ¹		1997 ¹		1998 ¹	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	33	13	14	13	29	13	37	30	30	7
Jeugdgezondheidszorg	6	25	1	9	1	14	3	6	-	9
Verzekeringsgeneeskunde	57	16	35	24	51	20	41	17	34	20
Algemene gezondheidszorg	15	5	14	6	13	5	8	9	9	7
Sportgeneeskunde -	1	4	-	2	-	2	1	2	2	-
Bijzondere vormen sociale geneeskunde	-	-	1	-	1	1	3	1	2	-
Arbeid en Gezondheid ²							12	7	38	19
Zonder takaanduiding	1	-	-	-	-	1	2	-	-	-
Totaal	112	60	69	52	97	54	108	71	115	64

¹ Nieuwe inschrijvingen tussen 01-01 en 31-12.

² Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

1.4.2 Achtergrondkenmerken

Tabel 1.4.2.1: Leeftijdsverdeling werkzame sociaal geneeskundigen naar geslacht per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal
< 30 jaar	-	-	-
30-34 jaar	0,4	3,3	1,4%
35-39 jaar	11,3	18,4	13,8%
40-44 jaar	24,8	21,0	23,5%
45-49 jaar	28,8	23,3	26,6%
50-54 jaar	20,9	17,9	19,8%
55-59 jaar	7,9	12,3	9,5%
60-64 jaar	3,5	2,6	3,2%
≥ 65 jaar	2,8	1,2	2,2%
Totaal	100,0	100,0	100,0%

Bron: NIVEL.

Tabel 1.4.2.2: Totaal aantal geregistreerde sociaal-geneeskundigen per opleidingstak en geslacht, per 31 december 1998

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Opleidingstak						
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	918	79	249	21	1.167	100
Jeugdgezondheidszorg	144	24	454	76	598	100
Algemene gezondheidszorg	354	78	102	22	456	100
Sportgeneeskunde	41	77	12	23	53	100
Verzekeringsgeneeskunde	766	72	302	28	1.065	100
Arbeid en Gezondheid ¹	118	66	62	34	180	100
Bijzondere vormen van sociale geneeskunde	27	64	13	33	40	100
Zonder takaanwijding	17	77	5	23	22	100
Totaal	2.385	66	1.199	34	3.584	100

¹ Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

Tabel 1.4.2.3: Werkzame sociaal geneeskundigen naar opleidingstak en geslacht per 31 december 1998

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Maatschappij en Gezondheid	25,0%	54,0%	35,6%
- Algemeen	17,1%	9,3%	14,3%
- Jeugd	6,0%	42,8%	19,3%
- Sport	1,6%	1,6%	1,6%
- Bijzondere vorm	1,8%	1,6%	1,7%
Arbeid en Gezondheid	74,7%	45,4%	39,5%
- Arbeid en Bedrijf	44,4%	25,5%	31,1%
- Verzekeringsgeneeskunde	35,8%	22,9%	31,1%
- Zonder profiel -	0,7%	0,3%	
Zonder takaanuiding	0,9%	-	0,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: NIVEL.

Tabel 1.4.2.4: Relatieve verdeling werkzame sociaal geneeskundigen naar functie en naar geslacht per 31 december 1998

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Bedrijfsarts	41,8%	26,2%	36,2%
Verzekeringsarts	19,4%	13,1%	17,1%
Jeugdarts	3,0%	23,7%	10,4%
Manager/directielid	11,5%	6,3%	9,6%
GGD-arts	4,6%	5,6%	5,0%
Medisch adviseur	4,3%	2,3%	3,6%
Overig	15,4%	22,7%	18,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: NIVEL.

Tabel 1.4.2.5: Relatieve verdeling werkzame sociaal geneeskundigen naar fte's en naar geslacht per 31 december 1998

	Mannen	Vrouwen	Totaal
< 0.21	0,3%	1,2%	0,6%
0.21-0.40	0,8%	4,7%	2,2%
0.41-0.60	0,8%	32,3%	12,0%
0.61-0.80	9,9%	32,3%	17,9%
0.81-0.99	3,7%	5,0%	4,1%
1 fte	84,5%	24,6%	63,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: NIVEL.

1.4.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.4.3.1: Opleidingsgegevens van sociaal-geneeskundigen vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
- In opleiding gekomen	204	168	101	145	86
<i>waarvan % vrouw</i>	36%	49%	50%	63%	61%
- Totaal in opleiding	.	1.311	1.019	958	931
<i>waarvan % vrouw</i>	.	37%	39%	41%	43%
- Opleiding voltooid ¹	172	121	151	179	179
<i>waarvan % vrouw</i>	35%	51%	36%	40%	36%

¹ Nieuwe inschrijvingen in register erkende sociaal-geneeskundigen.

Bron: SGRC/CBS.

1.5 Verpleeghuisartsen

1.5.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.5.1.1: Aantal inschrijvingen en totaal aantal ingeschrevenen in het register van erkende verpleeghuisartsen naar geslacht vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Nieuwe inschrijvingen	36	42	33	59	84
Totaal aantal ingeschrevenen	821	789	814	867	942
Waarvan % vrouw	42%	44%	45%	46%	49%

Bron: HVRC.

1.5.2 Opleidingsgegevens

Tabel 1.5.2.1: Opleidingsgegevens van verpleeghuisartsen vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
- In opleiding gekomen	36	60	61	87	85
waarvan % vrouw	67%	58%	75%	69%	72%
- Totaal aantal in opleiding	80	100	125	147	172
waarvan % vrouw	60%	64%	69%	72%	71%
- Opleiding voltooid	28	38	33	59	84
waarvan % vrouw	61%	50%	67%	59%	74%
- Uitval	2	3	3	6	5

Bron: HVRC.

1.6 Overige artsen

1.6.1 Werkzame personen

Tabel 1.6.1.1: Aantal werkzame overige artsen in loondienst naar werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
ARTSEN IN:					
AGGZ					
- RIAGG	736	768	799	800	.
- CAD	52	58	51	51	.
- overig	31	24	5	3	.
<i>Subtotaal</i>	<i>819</i>	<i>850</i>	<i>855</i>	<i>854</i>	<i>855⁴</i>
GAK Nederland	931	675	506	476	477
Bedrijfsgezondheidsdiensten ¹	1.150	1.640 ²	1.840	1.935	2.040
Gemeentelijke gezondheidsdiensten	1.211	1.222	982	987	980
Thuiszorgorganisaties ³	847	802	819	886	894
Trombosediensten	73	76	80	84	90
Bloedbanken	128	128	128	126	125 ⁴
TOTAAL	5.159	5.393	5.210	5.348	5.461
Index (1993=100)	100	105	101	104	106

¹ Inclusief arbodiensten.

² Verandering heeft te maken met verandering in telling (alle diensten).

³ Inclusief consultatiebureau-artsen.

⁴ Schatting.

Bron: CBS, GAK Nederland.

Tabel 1.6.1.2: Aantal bezette arbeidsplaatsen (fte's) door overige artsen naar werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
FTE'S IN:					
AGGZ	603	623	608	608	.
GAK Nederland	861	608	442	419	418
Bedrijfsgezondheidsdiensten ¹	1.047	1.486 ²	1.661	1.757	1.846
Gemeentelijke gezondheidsdiensten	963	966	743	750	752
Thuiszorgorganisaties ³	254	252	270	281	281
Trombosediensten	25	26	24	26	30
Bloedbanken	50	55	54	60	.
TOTAAL	3.803	4.016	3.802	3.901	.
Index (1993=100)	100	106	100	103	.

¹ Inclusief arbodiensten.

² Verandering heeft te maken met verandering in telling (alle diensten).

³ Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

1.6.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.6.2.1: Relatieve verdeling van overige artsen naar geslacht en werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
AGGZ	64	36	63	37	64	36	63	37	.	.
GAK Nederland	68	32	64	36	65	35	63	37	63	37
Bedrijfsgezondheidsdiensten ¹	74	26	72	28	70	30	71	29	70	30
Gemeentelijke gezondheids- diensten	46	54	46	54	41	59	41	59	39	61
Thuiszorgorganisaties ²	10	90	8	92	8	92	9	91	9	91
Trombosediensten	55	45	55	45	56	44	57	43	53	47
Bloedbanken	52	48	49	51	53	47	52	48	.	.

¹ Inclusief arbodiensten.

² Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

Tabel 1.6.2.2. Relatieve verdeling van overige artsen naar part-time (PT) en full-time (FT) werkzaam naar werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997	
	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
AGGZ	66	34	68	32	70	30	72	28	.	.
GAK Nederland	8	92	10	90	13	87	32	67	34	66
Bedrijfsgezondheidsdiensten ³	26	74	27	73	30	70	30	70	31	69
Gemeentelijke gezondheidsdiensten	54	46	55	45	61	39	62	38	62	38
Thuiszorgorganisaties ⁴	99	1	100	-	100	-	100	-	100	-
Trombosediensten	97	3	95	5	96	4	96	4	97	3
Bloedbanken	88	12	86	14	86	14	84	16	.	.

¹ Part-time werkzaam.

² Full-time werkzaam.

³ Inclusief arbodiensten.

⁴ Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

1.7 Tandartsen

1.7.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.7.1.1: Aantal geregistreerde tandartsen¹ naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995 ²	1996	1997 ³	1998
Mannen	8.022	6.305	7.356	6.935	6.513
Vrouwen	1.710	1.363	1.663	1.679	1.659
Totaal	9.732	7.668	9.019	8.614	8.172

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde tandartsen en inclusief ouder dan 65 jaar.

² Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren door opschoning gegevensbestand.

³ Jonger dan 65 jaar.

Bron: IGZ; BIG-register (met ingang van 1998).

Tabel 1.7.1.2: Immigratie van tandartsen met een buitenlands tandartsdiploma vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Afkomstig uit een EER-land	12	6	14	43	39
Afkomstig uit een niet-EER-land	13	15	34	24	47
waarvan:					
- bevoegd	4	1	4	0	5
- toegelaten ¹	2	4	14	9	0
- verwezen ² /afgewezen	7	10	16	15	42

¹ Uitoefening beroep onder voorwaarden/supervisie.

² Naar universiteit.

Bron: VWS.

Tabel 1.7.1.3: Aantal in Nederland gevestigde tandartsen van 65 jaar en jonger naar geslacht vanaf 1993, per 31 december¹

	1993	1994 ²	1995	1996 ³	1997
Mannen	5.980	6.006	5.925	5.937	5.656
Vrouwen	1.278	1.322	1.333	1.382	1.374
Totaal	7.258	7.328	7.258	7.319	7.030

¹ Inclusief tandartsen met onbekend adres.

Bron: NMT.

Tabel 1.7.1.4: Aantal praktijken, werkzame tandartsen en tandartsassistenten, per december 1997

	Abs	%
Aantal praktijken	5.362	100,0
Aantal tandartsen	6.971	100,0
Aantal assistenten	10.156	100,0

Bron: NMT, onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering, december 1997.

1.7.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.7.2.1: In BIG-register geregistreerde tandartsen naar leeftijd en geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25 jaar	18	0,3	22	1,3	40	0,5
25-29 jaar	192	2,9	229	13,8	421	5,2
30-34 jaar	396	6,1	282	17,0	678	8,3
35-39 jaar	1.018	15,6	358	21,6	1.376	16,8
40-44 jaar	1.256	19,3	317	19,1	1.573	19,2
45-49 jaar	1.245	19,1	206	12,4	1.451	17,8
50-54 jaar	1.083	16,6	124	7,5	1.207	14,8
55-59 jaar	660	10,1	61	3,7	721	8,8
60-64 jaar	331	5,1	25	1,5	356	4,4
65-69 jaar	147	2,3	9	0,5	156	1,9
> 70 jaar	167	2,6	26	1,6	193	2,4
Totaal	6.513	100,0	1.659	100,0	8.172	100,0

Bron: BIG-register.

1.7.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.7.3.1: Opleidingsgegevens van tandartsen vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Numerus fixus	180	210	210	210	225
Prop.fase ¹	169	202	202	202	217
- Aantal eerstejaarsstudenten waarvan % vrouw	153 44%	176 46%	170 46%	165 47%	159 48%
- Totaal in opleiding waarvan % vrouw	981 44%	1.077 44%	1.125 45%	1.147 44%	1.172 44%
- Opleiding voltooid (post-doctoraal) waarvan % vrouw	176 39%	103 43%	118 42%	183 51%	179 47%

¹ Aantal studenten dat voor het eerst met deze opleiding is begonnen in de prop.fase.

Bron: CBS.

1.8 Apothekers

1.8.1 Werkzame personen

Tabel 1.8.1.1: Aantal werkzame openbare apothekers¹ (leden KNMP) en ziekenhuisapothekers naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
- Openbare apothekers	1.931	1.981	2.021	2.083	2.166
waarvan % vrouw	34%	35%	36%	37%	39%
- Ziekenhuisapothekers	317	332	342	361	367
waarvan % vrouw	32%	33%	34%	37%	38%
- Totaal apothekers	2.248	2.313	2.363	2.444	2.533
waarvan % vrouw	34%	35%	36%	37%	39%

¹ Gevestigde apothekers en tweede apothekers.
Bron: KNMP.

Tabel 1.8.1.2: Immigratie van apothekers met een buitenlands apothekersdiploma vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Afkomstig uit een EER-land	8	13	6	13	15
Afkomstig uit een niet-EER-land	.	.	5	4	2
waarvan:					
- bevoegd	1	1	0	0	2
- toegelaten ¹	7	2	0	1	0
- verwezen ¹ /afgewezen	.	.	5	3	0

¹ Uitoefening beroep onder voorwaarden/supervisie.

² Naar universiteit.

Bron: VWS.

1.8.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.8.2.1: In BIG-register geregistreeerde apothekers, naar leeftijd en geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25 jaar	1	0,0	0	0,0	1	0,0
25-29 jaar	147	6,3	273	19,0	420	11,1
30-34 jaar	236	10,1	328	22,8	564	14,9
35-39 jaar	374	15,9	272	18,9	646	17,1
40-44 jaar	481	20,5	196	13,6	677	17,9
45-49 jaar	417	17,8	142	9,9	559	14,8
50-54 jaar	330	14,1	111	7,7	441	11,7
55-59 jaar	189	8,1	52	3,6	241	6,4
60-64 jaar	94	4,0	23	1,6	117	3,1
65-69 jaar	47	2,0	18	1,3	65	1,7
> 70 jaar	31	1,3	23	1,6	54	1,4
Totaal	2.347	100,0	1.438	100,0	3.785	100,0

Bron: BIG-register.

Tabel 1.8.2.2: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame openbare apothekers naar geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Man (N=1321)	Vrouw (N=845)	Totaal (N=2166)
< 31	10,0	29,0	17,4
31-40	30,3	38,4	33,5
41-50	37,6	23,3	32,0
51-65	21,2	9,1	16,5
> 65	0,9	0,2	0,6
Totaal	61,0 (100%)	39,0 (100%)	100,0%

Bron: KNMP.

1.8.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.8.3.1: Opleidingsgegevens van apothekers vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Prop.fase ¹	345	361	349	373	332
- Aantal eerstejaarsstudenten <i>waarvan % vrouw</i>	330 54%	339 51%	330 52%	361 57%	318 57%
- Totaal aantal in opleiding <i>waarvan % vrouw</i>	1.544 55%	1.690 55%	1.771 55%	1.871 55%	1.856 55%
- Opleiding voltooid <i>waarvan % vrouw</i>	132 55%	106 61%	163 64%	154 60%	206 62%

¹ Aantal studenten dat voor het eerst met deze opleiding is begonnen in de prop.fase.
Bron: KNMP, CBS (vanaf 1996).

1.9 Verloskundigen

1.9.1 Geregistreerde en werkzame personen

Tabel 1.9.1.1: Aantal geregistreerde verloskundigen¹ naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
Vrouwen	3.201	2.223	2.976	2.232	1.991
Mannen	49	49	56	54	50
Totaal	3.250²	2.272^{2,3}	3.032²	2.286	2.041

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde verloskundigen.

² Waarvan gemiddeld 30% ouder dan 65 jaar.

³ Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

⁴ Jonger dan 65 jaar.

Bron: IGZ; BIG-register (met ingang van 1998).

Tabel 1.9.1.2: Aantal werkzame verloskundigen naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
Vrouwen	1.235	1.290	1.313	1.372	1.464
Mannen	41	42	44	44	43
Totaal	1.276	1.332	1.357	1.416	1.507

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.1.3: Aantal nieuw gevestigde verloskundigen (eigen praktijk) en het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen dat de praktijk heeft neergelegd vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
Praktijk begonnen	66	83	75	82	97
Praktijk neergelegd	34	54	45	59	49
Saldo	+32	+29	+30	+23	+48

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.1.4: Immigratie van verloskundigen met een buitenlands diploma verloskundige vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
Afkomstig uit een EER-land	37	52	26	26	45
Afkomstig uit een niet-EER-land	9	7	9	14	5
waarvan:					
- bevoegd	0	0	0	1	0
- toegelaten ¹	0	0	0	0	0
- verwezen ² /afgewezen	9	7	9	13	5

¹ Uitoefening beroep onder voorwaarden/supervisie.

² Naar opleiding.

Bron: VWS.

1.9.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.9.2.1: In BIG-register geregistreerde verloskundigen naar leeftijd en geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25 jaar	0	0,0	82	4,1	82	4,0
25-29 jaar	1	2,0	289	14,5	290	14,2
30-34 jaar	8	16,0	296	14,9	304	14,9
35-39 jaar	13	26,0	377	18,9	390	19,1
40-44 jaar	13	26,0	271	13,6	284	13,9
45-49 jaar	10	20,0	227	11,4	237	11,6
50-54 jaar	5	10,0	188	9,4	193	9,5
55-59 jaar	0	0,0	147	7,4	147	7,2
60-64 jaar	0	0,0	54	2,7	54	2,6
65-69 jaar	0	0,0	30	1,5	30	1,5
> 70 jaar	0	0,0	30	1,5	30	1,5
Totaal	50	100,0	1.991	100,0	2.041	100,0

Bron: BIG-register.

Tabel 1.9.2.2: Leeftijdverdeling van praktiserende verloskundigen naar geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25			90	6,1	90	6,0
25-29	1	2,3	266	18,2	267	17,7
30-34	7	16,3	266	18,2	273	18,1
35-39	12	27,9	276	19,0	288	19,1
40-44	12	27,9	205	14,0	217	14,3
45-49	8	18,6	150	10,2	158	10,5
50-54	3	7,0	119	8,1	122	8,1
55-59	-	-	72	4,9	72	4,8
60-64	-	-	18	1,2	18	1,2
65-69	-	-	2	0,1	2	0,1
Totaal	43	2,9	1.464	97,1	1.507	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.2.3: Aantal werkzame verloskundigen naar functie vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
Eigen praktijk ¹	907	937	978	1.001	1.049
Klinisch werkzaam ²	188	185	199	208	222
Vaste waarneemster ³	112	118	105	101	119
Wisselende waarneemster ⁴	69	92	75	106	117
Totaal	1.276	1.332	1.357	1.416	1.507

¹ Verloskundige die een overeenkomst heeft met het ziekenfonds en alleen of in een maatschap een praktijk uitoefent.

² In dienstverband van een ziekenhuis.

³ Een verloskundige - die al dan niet in loondienst - voor onbepaalde tijd bij (een) zelfstandig gevestigde verloskundige(n) werkt.

⁴ Een verloskundige die voor een bepaalde tijd werkzaam is bij (een) zelfstandig gevestigde verloskundige(n), dat wil zeggen freelance of via waarneembureau.

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.2.4: Aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen (in eigen praktijk) naar praktijkvorm vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
Solopraktijk ¹	186	177	154	153	141
Duopraktijk ²	294	285	270	267	246
Groepspraktijk ³	427	475	552	581	662
Totaal	907	937	976	1.001	1.049

¹ De praktijk van één zelfstandig gevestigde verloskundige (eventueel met een vaste waarnemer).

² De praktijk van twee geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen (eventueel met een vaste waarnemer).

³ De praktijk van drie of meer geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen (eventueel met een vaste waarnemer).

Bron: NIVEL.

1.9.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.9.3.1: Opleidingsgegevens van verloskundigen vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997 ⁴	1998
- Aantal eerstejaarsstudenten	121	125	129	129	132
waarvan % vrouw	99%	100%	100%	99%	99%
- Totaal aantal in opleiding	304	340	428	457	455
waarvan % vrouw	98%	99%	99%	99%	99%
- Opleiding voltooid	65	78	9	76	94
waarvan % vrouw	97%	100%	100%	99%	100%

¹ Door verlenging van de opleidingsduur van 3 naar 4 jaar in 1993 zijn er maar weinig afgestudeerden in 1996.

Bron: Opleidingen voor verloskundigen.

1.9.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 1.9.4.1: Relatieve verdeling van werkzaamheden van afgestudeerde verloskundigen per 31 december 1998, vanaf 1985, naar jaar van voltooiing van de opleiding

Afstudeerjaar	eigen praktijk		klinisch werkzaam		vaste waarnemster		nog niet werkzaam ¹		niet meer werkzaam		Totaal ²	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1985	33	50,0	1	1,5	12	18,2	2	3,0	18	27,3	66	5,7
1986	30	48,4	4	6,5	5	8,1	5	8,1	18	29,0	62	5,3
1987	33	51,6	5	7,8	10	15,6	2	3,1	14	21,9	64	5,5
1988	37	51,4	2	2,8	15	20,8	1	1,4	17	23,6	72	6,2
1989	41	53,9	3	3,9	11	14,5	4	5,3	17	22,4	76	6,5
1990	57	60,6	4	4,3	5	5,3	10	10,6	18	19,1	94	8,1
1991	49	60,5	4	4,9	9	11,1	8	9,9	11	13,6	81	6,9
1992	49	59,8	5	6,1	5	6,1	6	7,3	17	20,7	82	7,0
1993	59	64,1	6	6,5	7	7,6	10	10,9	10	10,9	92	7,9
1994	71	72,4	6	6,1	7	7,1	8	8,2	6	6,1	98	8,4
1995	83	65,4	6	4,7	13	10,2	13	10,2	12	9,4	127	10,9
1996	12	34,3	2	5,7	3	8,6	15	42,9	3	8,6	35	3,0
1997	59	56,7	8	7,7	7	6,7	25	24,0	5	4,8	104	8,9
1998	47	41,6	22	19,5	8	7,1	36	31,9			113	9,7
Totaal	660	56,6	78	6,7	117	10,0	145	12,4	166	14,2	1.166	100,0

¹ Tot deze groep worden ook de wisselende waarnemers gerekend.

² Inclusief uit buitenland (gelijkstelling).

Bron: NIVEL.

2 PARAMEDISCHE BEROEPEN

2.1 Fysiotherapeuten

2.1.1 Geregisteerde en werkzame personen

Tabel 2.1.1.1: Aantal geregisteerde fysiotherapeuten¹ naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997 ²	1998
Mannen	12.714	12.447	13.529	13.725	11.787
Vrouwen	17.058	16.991	18.274	18.542	16.036
Totaal	29.772	29.438	31.803	32.267	27.823

¹ Aantal bij de Hoofdingspectie voor de Gezondheidszorg geregisteerde fysiotherapeuten.

² Jonger dan 65 jaar.

Bron: IGZ; BIG-register (met ingang van 1998).

Tabel 2.1.1.2: Extramuraal werkzame fysiotherapeuten¹ en heilgymnasten/masseurs², naar aantal, full-time equivalenten (fte)³ en geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994		1996		1998	
	aantal	fte	aantal	fte	aantal	fte ⁴
Fysiotherapeuten						
Mannen	5.965	5.922	5.962	5.766	6.075	5.860
Vrouwen	5.576	3.529	5.645	3.405	5.861	3.630
Totaal	11.541	9.451	11.607	9.171	11.936	9.490
Heilgymnasten/masseurs						
Mannen	44	41	30	25	25	20
Vrouwen	116	66	90	53	74	48
Totaal	160	107	120	78	99	68
Totaal						
Mannen	6.009	5.963	5.992	5.791	6.100	5.879
Vrouwen	5.692	3.595	5.735	3.458	5.935	3.678
Totaal	11.701	9.558	11.727	9.249	12.035	9.558

¹ Fysiotherapeuten, voorzover niet werkzaam in ziekenhuizen, verpleeghuizen, revalidatiecentra en zwakzinnigeninrichtingen, dan wel in deze instellingen poliklinische behandelingen verrichten.

² Paramedicus met de titel heilgymnast/masseur die wettelijk bevoegd is het beroep van heilgymnast/masseur uit te oefenen (gericht op bewegings- en massagetherapie).

³ Eenheid van 40 uur fysiotherapie.

⁴ Op basis van een respons van 54%.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.1.3: Aantal vrijgevestigde¹ en in loondienst werkzame² fysiotherapeuten (medewerkers) in de eerste lijn en naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Vrijgevestigd						
Mannen	4.843	59,4	4.895	59,5	4.857	59,8
Vrouwen	3.317	40,6	3.336	40,5	3.265	40,2
Totaal	8.160	100,0	8.231	100,0	8.112	100,0
Loondienst						
Mannen	1.166	32,9	1.097	31,4	1.243	31,8
Vrouwen	2.375	67,1	2.399	68,6	2.670	68,2
Totaal	3.541	100,0	3.496	100,0	3.913	100,0
Totaal						
Mannen	6.009	51,4	5.992	51,1	6.100	50,7
Vrouwen	5.692	48,6	5.735	48,9	5.935	49,3
Totaal	11.701	100,0	11.727	100,0	12.035	100,0

¹ Fysiotherapeut in de eerste lijn werkzaam die zich alleen of met één of meerdere collega's zelfstandig heeft gevestigd (ook wel praktijk eigenaar of maatschaphouder genoemd).

² Fysiotherapeut die langdurig in dienst is bij een eigenaar van een praktijk of maatschap. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst en de praktijk eigenaar/maatschap draagt sociale lasten voor hem/haar af.

Bron: NIVEL.

2.1.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.1.2.1.: In BIG-register geregistreerde fysiotherapeuten, naar leeftijd en geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25 jaar	212	1,8	599	3,7	811	2,9
25-29 jaar	1.145	9,7	2.318	14,5	3.463	12,4
30-34 jaar	1.778	15,1	3.043	19,0	4.821	17,3
35-39 jaar	2.302	19,5	3.142	19,6	5.444	19,6
40-44 jaar	2.596	22,0	3.172	19,8	5.768	20,7
45-49 jaar	1.846	15,7	2.022	12,6	3.868	13,9
50-54 jaar	1.166	9,9	1.076	6,7	2.242	8,1
55-59 jaar	466	4,0	443	2,8	909	3,3
60-64 jaar	185	1,6	132	0,8	317	1,1
65-69 jaar	49	0,4	46	0,3	95	0,3
> 70 jaar	42	0,4	43	0,3	85	0,3
Totaal	11.787	100,0	16.036	100,0	27.823	100,0

Bron: BIG-register.

Tabel 2.1.2.2: Leeftijdsverdeling van (extramuraal) werkzame fysiotherapeuten naar geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	355	5,8	701	11,9	1.056	8,8
30-34	593	9,8	1.069	18,2	1.662	13,9
35-39	1.084	17,8	1.121	19,0	2.205	18,4
40-44	1.571	25,9	1.275	21,7	2.846	23,8
45-49	1.250	20,6	884	15,0	2.134	17,8
50-54	785	12,9	500	8,5	1.285	10,7
55-59	294	4,8	234	4,0	528	4,4
60-64	100	1,6	63	1,1	163	1,4
65-69	24	0,4	24	0,4	48	0,4
> 69	19	0,3	16	0,3	35	0,3
Totaal	6.075	100,0	5.887	100,0	11.962	100,0

¹ Van 49 fysiotherapeuten is de leeftijd niet bekend.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.2.3: Relatieve verdeling van de omvang van de werkweek¹ van extramuraal werkende fysiotherapeuten naar functie en geslacht, per 31 december 1998

Aantal uren per week	Eigen praktijk of maatschap			Medewerker in loondienst			Totaal		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
< 9	1,8	3,6	2,5	3,8	8,6	7,1	2,2	5,9	4,1
9-16	3,5	11,7	6,9	14,7	27,0	23,1	6,0	18,9	12,5
17-24	5,0	25,0	13,2	17,9	32,4	27,9	7,8	28,5	18,3
25-32	9,5	28,6	17,4	21,9	21,1	21,3	12,3	25,1	18,7
33-40	36,4	22,1	30,5	34,6	9,6	17,5	36,0	16,2	26,0
> 40	43,8	9,0	29,5	7,1	1,3	3,1	35,7	5,4	20,4
Totaal %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absoluut	2.326	1.621	3.947	659	1.433	2.092	2.985	3.054	6.039
Gemiddeld aantal uren	41,0	27,8	35,6	28,9	21,1	23,6	38,3	24,7	31,4

¹ Op basis van een respons van 54%.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.2.4: Absoluut en relatief aantal praktijken¹ naar het aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten per praktijk vanaf 1994, per 31 december

Aantal fysiotherapeuten per praktijk	1994		1996		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%
	1	1.853	40,5	1.919	40,9	1.761
2	968	21,1	1.020	21,8	1.043	22,6
3	629	13,7	628	13,4	616	13,4
4	413	9,0	430	9,2	465	10,1
5	279	6,1	285	6,1	252	5,5
6	167	3,6	163	3,5	192	4,2
7	89	1,9	84	1,8	112	2,4
8	77	1,7	59	1,3	56	1,2
9	32	0,7	27	0,6	38	0,8
10	23	0,5	26	0,6	26	0,6
> 10	48	1,0	46	1,0	47	1,0
Totaal	4.578	100,0	4.687	100,0	4.608	100,0

¹ Een organisatorische eenheid van één of meer praktijkeigenaren die fysiotherapeutische zorg aanbieden, vanuit één of meer adressen, waarvan één adres het hoofdpraktijkadres is.

Bron: NIVEL.

2.1.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.1.3.1: Opleidingsgegevens van fysiotherapeuten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	931	933	931	1.008	.
<i>waarvan % vrouw</i>	56%	58%	57%	60%	.
- Totaal aantal in opleiding	4.714	4.640	4.653	4.663	4.582
<i>waarvan % vrouw</i>	59%	58%	57%	57%	59%
- Opleiding voltooid	942	929	890	945	
<i>waarvan % vrouw</i>	61%	62%	61%	61%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.1.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 2.1.4.1: Arbeidsmarktpositie van fysiotherapeuten anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1994, per 31 december¹

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht					
Man	38%	32%	39%	38%	39%
Vrouw	62%	68%	61%	62%	61%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	49%	50%	59%	52%	70%
1-3 maanden	30%	35%	27%	32%	23%
4-6 maanden	10%	10%	13%	12%	5%
> 6 maanden	11%	5%	1%	5%	1%
Werkloos					
Ja	13%	7%	10%	12%	4%
Nee	87%	93%	90%	88%	96%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	75%	84%	81%	85%	92%
Studie	9%	8%	8%	6%	4%
Werkzoekend	8%	6%	9%	8%	3%
Andere situatie	6%	2%	1%	1%	1%
Loondienst					
Ja	84%	79%	80%	76%	77%
Nee	16%	21%	20%	24%	23%
Aanstelling					
Vast	60%	66%	64%	55%	53%
Tijdelijk	41%	34%	36%	45%	47%
Arbeidsduur					
Full-time ²	45%	56%	56%	49%	42%
Belangrijkste beroepen werkzaam³					
Fysiotherapeut	95%	92%	91%	86%	92%
Belangrijkste branches werkzaam³					
Fysio- e.a. bewegingspraktijken/instituten	63%	57%	53%	61%	55%
Algemeen ziekenhuis	12%	10%	11%	8%	10%
Categoriaal ziekenhuis	.	.	10%	.	6%
Verpleeghuis	.	8%	5%	.	6%

¹ Door afrondingsverschillen tellen sommige aantallen niet op tot 100%.² 33 uur of meer in de hoofdfunctie.³ Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

2.2 Ergotherapeuten

2.2.1 Werkzame personen

Tabel 2.2.1.1: Aantal werkzame leden van de NVE en het aantal werkzame ergotherapeuten vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Werkzame leden NVE	1.103	1.032	1.059	1.085	1.264
Aantal werkzame ergotherapeuten	1.576 ¹	1.621 ²	1.750 ³	1.850 ³	1.915 ³
Aandeel vrouwen	.	92,4%	.	92,2%	93,3%

¹ Schatting op basis van organisatiegraad en beroepsdeelname.

² Registratieproject Ergotherapeuten.

³ Schatting, op basis van registratieproject.

Bron: NVE, NIVEL.

2.2.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.2.2.1: Relatieve verdeling van werkzame ergotherapeuten naar (belangrijkste) werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993 ¹	1994	1995 ¹	1997
	%	%	%	%
Intramuraal	80,4	73,6	83,6	80,8
Extramuraal	8,6	11,5	10,9	11,4
Onderwijs	4,4	5,1	2,1	2,4
Overig	6,6	9,8	3,4	5,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Op basis van meeste aantal uren werkzaam.

Bron: Driessen & Dekker, 1994, NVE, NIVEL.

Tabel 2.2.2.2: Relatieve verdeling van het aantal werkzame ergotherapeuten naar belangrijkste werkveld, in 1995 en 1997, per 31 december

	Belangrijkste werkveld	
	1995 % ergo- therapeuten	1997 % ergo- therapeuten
Intramuraal		
- verpleeghuis/verzorgingshuis	33,9	32,5
- revalidatiecentrum	27,9	26,6
- ziekenhuis	13,5	14,4
- psychiatrische instelling	5,6	4,7
- instelling verstandelijk gehandicapten	2,7	2,6
Extramuraal		
- vrijgevestigd	1,6	1,4
- dagverblijf/activiteitencentrum	1,5	1,8
- overig (thuiszorg, WVG, GGD, ZVN etc.)	7,8	8,2
Onderwijs		
- scholen (bijzonder onderwijs)	1,7	2,3
- docent opleiding ergotherapie	0,4	0,1
Overig	3,4	5,4
Totaal	100,0	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.3: Relatieve verdeling van werkplekken/locaties van ergotherapeuten, in 1995 en 1997, per 31 december

	Werkplek/locatie	
	1995 % ergo- therapeuten	1997 % ergo- therapeuten
- verpleeghuis/verzorgingshuis	36,4	33,8
- revalidatiecentrum (inclusief kinderrevalidatie)	28,7	27,5
- algemeen ziekenhuis	10,6	12,6
- academisch ziekenhuis	4,1	3,5
- psychiatrische instelling	6,0	5,1
- instelling verstandelijk gehandicapten	3,5	3,2
- vrijgevestigde praktijk	3,3	2,7
- dagverblijf/activiteitencentrum	2,4	2,5
- thuiszorg/kruiswerk	1,5	1,8
- extramuraal overig (WVG, GGD, ARBO-dienst, RIAGG etc.)	7,4	7,1
- scholen (bijzonder onderwijs)	2,1	2,6
- opleiding ergotherapie	1,0	0,7
Overig	4,6	6,6
Totaal ¹	111,6	109,7

¹ Dit percentage is groter dan 100%, omdat één ergotherapeut in meerdere werkvelden werkzaam kan zijn.
Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.4: Leeftijdsopbouw van werkzame ergotherapeuten naar geslacht, per 31 december 1997

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25	6	3,8	167	8,9	173	9,3
25-29	19	13,1	415	24,3	433	23,4
30-34	31	21,5	428	25,1	459	24,8
35-39	33	23,1	258	15,1	292	15,8
40-44	28	19,2	188	11,0	216	11,7
45-49	22	15,4	165	9,7	187	10,1
50-54	3	2,3	70	4,1	73	4,0
55-59	2	1,5	13	0,8	16	0,8
> 59	-	-	1	0,1	1	0,1
Totaal	144	100,0	1.706	100,0	1.850	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.5: Relatieve verdeling van de gemiddelde omvang van de werkweek van ergotherapeuten, in 1995 en 1997, per 31 december

Uren per week	1995 %	1997 %
< 9	1,5	1,8
9-16	9,1	8,6
17-24	24,9	28,4
25-32	36,9	36,2
33-40	26,6	24,8
> 40	1,0	0,2
Totaal	100,0	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.6: Gemiddelde omvang van de werkweek van in 1996 en 1997 afgestudeerde ergotherapeuten, ultimo 1997

Uren per week	Afgestudeerden 1996 % (N=117)	Afgestudeerden 1997 % (N=134)
< 9	-	1,5
9-16	-	4,5
17-24	13,9	15,0
25-32	44,3	42,9
33-40	41,7	34,6
> 40	-	1,5
Totaal	100,0	100,0

Bron: NIVEL.

2.2.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.2.3.1: Opleidingsgegevens van ergotherapeuten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	286	354	364	331	
<i>waarvan % vrouw</i>	90%	92%	91%	87%	
- Totaal aantal in opleiding	846	1.091	1.322	1.459	1.560
<i>waarvan % vrouw</i>	91%	90%	90%	89%	91%
- Opleiding voltooid ²	144	142	197	120	
<i>waarvan % vrouw</i>	94%	92%	90%	90%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.2.4 Arbeidsmarktsituatie

Tabel 2.2.4.1: Wensen van werkzame ergotherapeuten om meer dan wel minder fte per week te werken, ultimo 1997

Wens	Aandeel	Huidig fte per week (gemid.)	Gewenst fte per week (gem.)
Geen verandering	72,8%	0,73	0,73
Kortere werkweek	15,8%	0,83	0,64
Langere werkweek	11,4%	0,58	0,74
Totaal	100,0%		

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.4.2: Arbeidsmarktsituatie van in 1996 en 1997 afgestudeerde ergotherapeuten, ultimo 1997

Uren per week	Afgestudeerden 1996 % (N=147)	Afgestudeerden 1997 % (N=186)
Niet werkzaam	4,1	13,4
Werkzaam in ¹ :		
- verpleeg/verzorgingshuis	32,7	27,4
- revalidatiecentrum	23,1	15,1
- ziekenhuis	12,9	10,8
- overig intramuraal	2,0	8,6
- extramuraal	3,4	5,4
- overig	5,4	4,8
- onbekend	16,3	14,5
Totaal	100,0	100,0

¹ Meest aantal uren werkzaam.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.4.3: Arbeidsmarktpositie van ergotherapeuten anderhalf jaar na afstuderen over 1994-1998¹, per 31 december

	1994	1995	1996 ⁴	1997	1998
Geslacht					
Man	9%	6%	.	4%	9%
Vrouw	91%	94%	.	96%	91%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	61%	61%	.	76%	73%
1-3 maanden	32%	39%	.	18%	22%
4-6 maanden	3%	-	.	4%	4%
> 6 maanden	3%	-	.	2%	1%
Werkloos					
Ja	-	-	.	-	2%
Nee	100%	100%	.	100%	98%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	94%	94%	.	98%	92%
Studie	6%	6%	.	-	5%
Werkzoekend	-	-	.	-	2%
Andere situatie	-	-	.	2%	1%
Loondienst					
Ja	90%	94%	.	95%	94%
Nee	10%	6%	.	5%	6%
Aanstelling					
Vast	69%	85%	.	75%	76%
Tijdelijk	31%	15%	.	25%	24%
Arbeidsduur					
Full-time ²	33%	59%	.	31%	27%
Belangrijkste beroepen werkzaam³					
Ergotherapeut/activiteitenbegeleider/arbeids-therapeut	100%	100%	.	96%	97%
Belangrijkste branches werkzaam³					
Algemeen ziekenhuis (niet academisch)	7%	12%	.	11%	7%
Categoriaal/Gespecialiseerd ziekenhuis/kliniek/ verpleeghuis e.d.	7%	24%	.	18%	20%
Verpleeghuis algemeen (gecombineerd)	23%	38%	.	16%	28%
Verpleeghuis somatisch	13%	.	.	22%	7%
Tehuis en dagverblijf gehandicapten	6%
Psychiatrisch ziekenhuis	.	6%	.	.	7%
Ergo-/arbeidstherapeutische praktijken/instituten	.	.	.	5%	.
Tussenvoorzieningen en herstellingsoorden	.	.	.	5%	.

¹ Over 1996 geen gegevens beschikbaar.

² 33 uur of meer in de hoofdfunctie.

³ Minimaal aandeel 5%.

⁴ Gegevens over 1996 ontbreken.

Bron: HBO-Monitor.

2.3 Logopedisten

2.3.1 Geregistreerde en werkzame personen

Tabel 2.3.1.1: Aantal werkzame leden van de NVLF en het aantal werkzame logopedisten¹ vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Werkzame leden NVLF	2.870	3.018	2.988	2.970	2.948
Aantal werkzame logopedisten ¹	3.226	3.393 ²	3.359	3.900 ³	3.880 ³

¹ Schatting op basis van organisatiegraad en beroepsdeelname.

² Hiervan heeft 33% een tijdelijke aanstelling.

³ Schatting op basis van gemiddelde organisatiegraad van 76%.

Bron: NVLF/NIVEL.

Tabel 2.3.1.2: Logopedisten naar werkveld vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Extramuraal	1.706	1.779	1.781	1.776	1.757
Intramuraal	701	642	654	648	640
Onderwijs	1.552	1.374	1.313	1.326	1.299
Totaal aantal werkplekken ¹	3.959	3.795	3.748	3.750	3.696

¹ Dit aantal correspondeert niet met het aantal werkzamen als gevolg van meerdere werkplekken per logopedist (1992-1996) en meerdere werkplekken per werkveld (1992-1994).

Bron: NVLF.

2.3.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.3.2.1: Relatieve leeftijdsverdeling van logopedisten naar geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal
	%	%	%
< 26	-	3,5	3,3
26-30	1,9	13,9	13,3
31-35	11,0	25,2	24,4
36-40	11,0	18,5	18,1
41-45	18,1	14,1	14,3
46-50	16,8	9,7	10,1
51-55	17,4	8,2	8,7
56-60	12,3	4,3	4,7
61-65	5,2	1,8	2,0
> 65	6,5	0,7	1,0
Totaal	100,0	100,0	100,0

Bron: NVLF.

Tabel 2.3.2.2: Gemiddelde omvang van de werkweek van logopedisten naar geslacht, per 31 december 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 5	4	2,6	140	5,0	144	4,9
5- 8	3	1,9	72	2,6	75	2,5
9-16	14	9,0	471	16,9	485	16,5
17-24	20	12,9	638	22,9	685	22,3
25-32	22	14,2	732	26,2	754	25,6
33-40	66	42,6	627	22,4	693	23,5
> 40	26	16,9	113	4,0	139	4,7
Totaal	155	100,0	2.793	100,0	2.948	100,0

Bron: NVLF.

2.3.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.3.3.1: Opleidingsgegevens van logopedisten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	260	258	290	279	.
<i>waarvan % vrouw</i>	98%	99%	99%	99%	.
- Totaal aantal in opleiding	1.265	1.204	1.192	1.191	1.250
<i>waarvan % vrouw</i>	98%	98%	98%	98%	98%
- Opleiding voltooid ²	319	267	253	240	
<i>waarvan % vrouw</i>	99%	97%	98%	99%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.3.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 2.3.4.1: Arbeidsmarktpositie van logopedisten anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht					
Man	3%	1%	-	6%	1%
Vrouw	97%	99%	100%	94%	99%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	44%	52%	56%	49%	77%
1-3 maanden	37%	35%	33%	34%	19%
4-6 maanden	10%	5%	9%	9%	4%
> 6 maanden	9%	8%	1%	8%	0%
Werkloos					
Ja	6%	-	6%	4%	1%
Nee	94%	100%	94%	96%	99%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	77%	79%	87%	92%	87%
Studie	17%	18%	7%	6%	11%
Werkzoekend	5%	2%	6%	10%	1%
Andere situatie	2%	1%	-	-	1%
Loondienst					
Ja	92%	64%	77%	68%	74%
Nee	8%	36%	23%	32%	26%
Aanstelling					
Vast	64%	62%	67%	58%	56%
Tijdelijk	36%	38%	33%	42%	44%
Arbeidsduur					
Full-time ¹	24%	30%	30%	32%	27%
Belangrijkste beroepen werkzaam²					
Logopedist	90%	80%	84%	85%	86%
Hart/longassistent/opticiën	.	9%	.	.	.
Belangrijkste branches werkzaam²					
Paramedische, diëtisten en logopedistenpraktijken	.	.	.	24%	14%
Logopedische diensten/praktijken e.d.	29%	38%	29%	20%	29%
Speciaal onderwijs	15%	.	8%	11%	15%
Zwakzinnigeninrichting
Algemeen ziekenhuis	8%	7%	.	7%	.
Gespecialiseerd ziekenhuis/kliniek e.d.	.	.	7%	.	.
Verpleeghuis	.	7%	6%	.	.
Medische en verpleegkundige diensten	.	.	6%	.	.

¹ 33 uur of meer in de hoofdfunctie.² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

2.4 Diëtisten

2.4.1 Werkzame personen

Tabel 2.4.1.1: Aantal (werkzame) leden van de NVD en het aantal werkzame diëtisten¹ vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Leden NVD	1.986	1.935	2.022	1.920	1.955
Werkzame diëtisten ¹	2.201	2.121	2.242	2.133	2.172

¹ Schatting op basis van ± 90% organisatiegraad en beroepsdeelname.
Bron: NVD/NIVEL.

2.4.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.4.2.1: Relatieve verdeling van het belangrijkste werkveld van diëtisten (leden NVD) vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
	%	%	%	%	%
Intramuraal	55,9	55,5	54,4	55,7	55,3
Extramuraal	32,1	32,6	34,2	32,2	32,4
Industrie	5,1	5,3	5,2	5,2	5,1
Onderwijs	3,6	3,3	3,1	3,4	3,7
Overig	3,3	3,4	3,1	3,5	3,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: NVD.

2.4.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.4.3.1: Opleidingsgegevens van diëtisten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	327	347	352	309	.
<i>waarvan % vrouw</i>	92%	93%	94%	95%	.
- Totaal aantal in opleiding	1.199	1.263	1.325	1.316	1.184
<i>waarvan % vrouw</i>	93%	92%	93%	93%	92%
- Opleiding voltooid ²	197	205	240	257	
<i>waarvan % vrouw</i>	93%	95%	93%	90%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.4.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 2.4.4.1: Arbeidsmarktpositie van diëtisten anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht					
Man	4%	8%	-	1%	4%
Vrouw	96%	92%	100%	99%	96%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	53%	64%	59%	54%	75%
1-3 maanden	28%	21%	28%	26%	5%
4-6 maanden	7%	8%	7%	8%	16%
> 6 maanden	12%	70%	5%	13%	3%
Werkloos					
Ja	10%	10%	2%	7%	2%
Nee	90%	90%	98%	93%	98%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	66%	76%	90%	86%	82%
Studie	23%	16%	8%	10%	10%
Werkzoekend	4%	6%	2%	4%	5%
Andere situatie	5%	2%	-	-	3%
Loondienst					
Ja	88%	86%	81%	67%	88%
Nee	12%	14%	19%	33%	12%
Aanstelling					
Vast	54%	37%	56%	43%	56%
Tijdelijk	46%	63%	44%	57%	44%
Arbeidsduur					
Full-time ¹	41%	59%	56%	56%	41%
Belangrijkste beroepen werkzaam²					
Diëtist	50%	49%	58%	37%	46%
Artsenbezoeker	7%	8%	.	7%	.
Voedingsvoorlichter, -adviseur
Secretar./administratieve functie	.	6%	.	5%	.
Overige beroepen	8%	.	8%	5%	.
Belangrijkste branches werkzaam²					
Algemeen ziekenhuis	14%	11%	27%	7%	19%
Academisch ziekenhuis	.	8%	.	9%	.
Voedings- en genotmiddelenindustrie algemeen	6%	5%	8%	.	.
Genees- en verbandmiddelenindustrie	6%	5%	.	7%	5%
Diëtisten-praktijken	8%
Detailhandel levensmiddelen algemeen	5%
Verpleeghuis	39%	.	8%	.	6%
Overige branches	9%	.	.	.	5%
Extramurale medische verzorging	19%	11%	.	7%	14%
Kantines	.	5%	.	.	.

¹ 33 uur of meer in de hoofdfunctie.² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

2.5 Mondhygiënisten

2.5.1 Werkzame personen

Tabel 2.5.1.1: Aantal leden van de NVM en het aantal werkzame mondhygiënisten vanaf 1994, medio jaar

	1994	1995	1996	1997	1998
Leden NVM	1.086	1.150	1.169	1.213	1.334
Aantal werkzame mondhygiënisten ¹	1.278	1.353	1.375	1.427	1.570

¹ Schatting op basis van een organisatiegraad van 85%.
Bron: NVM/NIVEL.

2.5.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.5.2.1: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame mondhygiënisten, ultimo 1994 en 1996

Leeftijd	1994	1996	1998
	%	%	%
< 25	13	7	11
25-29	22	22	19
30-34	24	25	21
35-39	22	21	18
40-44	15	15	17
> 44	10	15	
Totaal	100	100	100

Bron: NVM.

2.5.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.5.3.1: Opleidingsgegevens van mondhygiënisten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	155	144	150	176	.
waarvan % vrouw	95%	99%	95%	97%	.
- Totaal in opleiding	351	429	470	518	571
waarvan % vrouw	97%	97%	95%	96%	95%
- Opleiding voltooid	82	97	87	118	
waarvan % vrouw	99%	96%	95%	98%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS

2.5.4 Vacatures

Tabel 2.5.4.1: Aantal bij tandartsen nog openstaande vacatures voor mondhygiënisten naar provincie, vanaf 1994¹

	1994	1995	1996	1997	1998
Groningen	1	2	2	1	2
Friesland	4	6	2	2	1
Drenthe	-	1	6	2	3
Overijssel	13	2	3	3	1
Flevoland	-	-	1	1	-
Gelderland	11	10	13	11	6
Utrecht	18	10	12	13	16
Noord-Holland	17	19	29	24	19
Zuid-Holland	18	23	17	14	10
Zeeland	-	2	1	1	-
Noord-Brabant	2	12	10	10	7
Limburg	3	1	6	4	3
Buitenland	4
Totaal	87	88	102	86	72

¹ De NVM tekent hierbij aan dat vacatures slecht worden afgemeld, na een half jaar wordt een vacature automatisch uit het bestand verwijderd.

Bron: NVM.

2.6 Oefentherapeuten-Cesar

2.6.1 Werkzame personen

Tabel 2.6.1.1: Aantal (werkzame) leden VBC naar geslacht en totaal aantal werkzame oefentherapeuten-Cesar vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Mannen	42	46	47	46	51
Vrouwen	719	742	731	730	785
Totaal	761	788	778	776	836
Aantal werkzamen ¹	793	823	813	808	870

¹ Schatting op basis van organisatiegraad (\pm 96%) en beroepsdeelname.

Bron: VBC/NIVEL.

2.6.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.6.2.1: Relatieve verdeling van werkzame oefentherapeuten-Cesar naar dienstverband vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997 ²	1998 ²
Particuliere praktijk	85,3	84,0	83,9	89,5	98,0
Algemeen dienstverband ¹	10,5	11,4	11,5	9,5	14,0
Instelling onder CAO-Ziekenhuiswezen	4,2	4,5	4,6	5,2	3,8
Totaal	100,0	100,0	100,0		

¹ Bij een collega, onderwijsinstelling of anderszins.

² Percentages tellen op tot meer dan 100%, omdat combinaties mogelijk zijn.

Bron: VBC.

Tabel 2.6.2.2: Leeftijdverdeling van oefentherapeuten-Cesar (leden VBC) per 1-6-1998 en 1-6-1999

Leeftijd	1998		1999	
	abs	%	abs	%
< 25	28	3,6	83	8,0
25-29	144	18,7	157	15,2
30-34	172	22,3	211	20,4
35-39	192	24,9	218	21,1
40-44	117	15,2	163	15,8
45-49	54	7,0	90	8,7
50-54	39	5,1	55	5,3
55-59	16	2,1	27	2,6
60-64	5	0,6	9	0,9
> 64	4	0,5	19	1,8
Totaal	771 ¹	100,0	1.032 ²	100,0

¹ Van vijf leden is de leeftijd onbekend.

² Werkzame en niet-werkzame leden VBC.

Bron: VBC.

Tabel 2.6.2.3: Werkzame oefentherapeuten-Cesar (leden VBC) naar omvang werkweek per 1-6-1998 en 1-6-1999

Leeftijd	1998		1999	
	abs	%	abs	%
≥ 16 uur per week, > 25 behandelingen per week	542	69,8	528	63,1
8-16 uur per week, 12-25 behandelingen per week	205	26,4	243	29,1
< 8 uur per week, ≤ 12 behandelingen per week	29	3,7	65	7,8
Totaal	776	100,0	836	100,0

Bron: VBC.

2.6.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.6.3.1: Opleidingsgegevens van oefentherapeuten-Cesar vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	67	61	65	59	.
<i>waarvan % vrouw</i>	85%	87%	88%	86%	.
- Totaal aantal in opleiding	211	209	240	215	188
<i>waarvan % vrouw</i>	86%	88%	87%	86%	88%
- Opleiding voltooid ²	42	48	68	59	
<i>waarvan % vrouw</i>	83%	94%	90%	88%	

¹ Instroom in prop.fase

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.7 Oefentherapeuten-Mensendieck

2.7.1 Werkzame personen

Tabel 2.7.1.1: Aantal (werkzame) leden NVOM naar geslacht en totaal aantal werkzame oefentherapeuten-Mensendieck vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Mannen	38	38	37	40	40
Vrouwen	728	708	728	760	767
Totaal	766	746	765	800	807
Aantal werkzamen ¹	851	832	850	895	900

¹ Schatting op basis van organisatiegraad en beroepsdeelname.

Bron: NVOM/NIVEL.

2.7.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.7.2.1: Oefentherapeuten-Mensendieck (leden NVOM) naar gemiddelde omvang van de werkweek en werkveld, per 31 december 1998

Uren per week	Werkveld							
	Extramuraal		Intramuraal		Overig		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
< 20	375	49,9	11	27,5	15	100,0	401	49,7
20-30	251	33,4	22	55,0			273	33,8
> 30	126	16,7	7	17,5			133	16,5
Totaal	752	100,0	40	100,0	15	100,0	807	100,0

Bron: NVOM.

2.7.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.7.3.1: Opleidingsgegevens van oefentherapeuten-Mensendieck vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	67	62	58	57	.
<i>waarvan % vrouw</i>	85%	85%	90%	89%	.
- Totaal aantal in opleiding	215	224	237	228	160
<i>waarvan % vrouw</i>	86%	86%	88%	85%	86%
- Opleiding voltooid ²	42	40	53	37	
<i>waarvan % vrouw</i>	88%	85%	96%	84%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.8 Orthoptisten

2.8.1 Werkzame personen

Tabel 2.8.1.1: Aantal (werkzame) orthoptisten (leden NVvO) naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Mannen	3	3	3	3	3
Vrouwen	265	274	271	284	356
Totaal	268	277	274	287	359

¹ Per 15 juni 1999.

Bron: NVvO.

2.8.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.8.2.1: Relatieve verdeling van het aantal werkzame orthoptisten naar werkveld in 1994 en hoofdwerkveld in 1996, 1997 en 1998

	1994 ¹	1996	1997	1998
Algemeen ziekenhuis	62,9%	59,9%	62,0%	49,6%
Academisch ziekenhuis	17,7%	8,8%	9,1%	7,2%
Particuliere praktijk	19,4%	9,1%	8,4%	5,8%
V.O.V./Kruiswerk	3,2%	0,7%	0,3%	0,3%
Overig	6,5%	11,3%	10,1%	8,3%
Onbekend		10,2%	10,1%	28,7%

¹ Het totaal-percentages is hoger dan 100% omdat orthoptisten meer dan één werkplek konden opgeven.

Bron: NVvO.

Tabel 2.8.2.2: Aantal orthoptisten (leden NVvO) naar leeftijdscategorie, inclusief niet-werkzame leden, per 31 december 1998

Leeftijd	abs ¹	%
< 30 jaar	131	36,5
31-40 jaar	103	28,7
41-50 jaar	59	16,4
51-60 jaar	42	11,7
> 60 jaar	4	1,1
Onbekend	20	5,6
Totaal	359	100,0

¹ Inclusief 31 aspirant-leden.
Bron: NvvO.

2.8.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.8.3.1: Opleidingsgegevens van orthoptisten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	20	21	22	16	.
<i>waarvan % vrouw</i>	100%	95%	100%	94%	.
- Totaal aantal in opleiding	71	79	83	79	84
<i>waarvan % vrouw</i>	97%	97%	99%	95%	96%
- Opleiding voltooid	15	10	20	20	
<i>waarvan % vrouw</i>	93%	100%	100%	95%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.9 Podotherapeuten

2.9.1 Werkzame personen

Tabel 2.9.1.1: Aantal podotherapeuten (leden NVvP) naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Mannen	59	67	73	79	87
Vrouwen	151	171	195	210	240
Totaal	210	238	268	289	327
Aantal werkzame podotherapeuten ¹	228	259	291	314	355

¹ Schatting op basis van organisatiegraad ($\pm 92\%$) en beroepsdeelname.
Bron: NVvP/NIVEL.

2.9.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.9.2.1: Absolute en relatieve verdeling van het aantal werkzame podotherapeuten naar werkplek¹ in vanaf 1995, per 31 december

Werkveld	1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Praktijk voor podotherapie	249	80	276	78	307	76	453	85
Ziekenhuis	33	11	47	13	64	16	63	12
Gezondheidscentrum ²	12	4	11	3	13	3	10	2
Overig	16	5	19	5	18	5	9	2
Totaal	310	100	353	100	402	100	535	100
Gemiddeld aantal werkplekken per persoon	1,2		1,2		1,3		1,5	

¹ Men kan op meerdere plekken werkzaam zijn.

² Volgens eigen opgave, hoeft geen erkend gezondheidscentrum te zijn.
Bron: NVvP.

2.9.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.9.3.1: Opleidingsgegevens van podotherapeuten vanaf studiejaar 1994/1995

	1994/1995	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999 ²
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	29	30	59	34	.
<i>waarvan % vrouw</i>	66%	70%	81%	88%	.
- Totaal in opleiding	98	94	96	106	105
<i>waarvan % vrouw</i>	71%	76%	75%	79%	78%
- Opleiding voltooid	29	28	21	20	
<i>waarvan % vrouw</i>	69%	86%	71%	70%	

¹ Instroom in prop.-fase.

² Voorlopig cijfer, aantal eerstejaars nog niet bekend.

Bron: CBS.

2.10 Radiologisch laboranten

2.10.1 Werkzame personen

Tabel 2.10.1.1: Radiologisch personeel in 1992 (september), 1996 (januari) en 1998

	1992	1996	1998
RADIODIAGNOSTIEK			
Aantal gediplomeerden	3.026	3.494	3.831
Aantal fte	2.440	2.804	3.149
Aantal leerlingen werkzaam	776	491	387
Totaal aantal fte	3.057	3.200	3.538
RADIODIAGNOSTIEK			
Aantal gediplomeerden	535	687	779
Aantal fte	441	566	665
Aantal leerlingen werkzaam	164	87	42
Totaal aantal fte	585	626	689
NUCLEAIRE GENEESKUNDE			
Aantal gediplomeerden	.	.	293
Aantal fte	.	.	245
Aantal leerlingen werkzaam	.	.	4
Totaal aantal fte	.	.	318

Bron: V.d. Windt, 1996.

Tabel 2.10.1.2: Radiotherapeutisch personeel vanaf 1990, per 31 december

	1990	1994	1995	1996	1998
Fte's	398	531	576	613	681
Full-timers	264	341	363	403	.
Part-timers	223	311	338	349	.
Werkzame personen	487	652	701	752	838

Bron: LOPHR.

Tabel 2.10.1.3: Het verloop bij radiotherapeutisch personeel vanaf 1992

	1996	1997	1998
Bruto-verloop	9,5	6,3	6,2
waarvan:			
- baanveranderaars	3,9	2,4	3,2
Netto-verloop	5,5	3,9	3,0

Bron: LOPHR.

2.10.2 Opleidingsgegevens

Tabel 2.10.2.1: Opleidingsgegevens van radiologisch laboranten vanaf 1993

INSTROOM LEERLINGEN	1993	1994	1995	1996	1997
Radiodiagnostiek	211	136	145	151	135
Radiotherapie	40	31	27	23	15
MBRT	154	164	192	313	326
GEDIPLOMEERDEN	1993	1994	1995	1996	1997
Radiodiagnostiek	197	236	179	152	128
Radiotherapie	59	51	41	35	24
MBRT	53	66	63	87	90

Bron: RBRL/MBRT.

2.10.3 Vacatures

Tabel 2.10.3.1: Het percentage vacatures radiologisch personeel per soort afdeling, in 1992, 1996 en 1998

	Percentage vacatures		
	1992	1996	1998
Radiodiagnostiek	4	3	5
Radiotherapie	13	4	4
Nucleaire geneeskunde	.	.	13
Totaal	6	3	5

Bron: NZi.

3 VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

3.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 3.1.1: BIG-geregistreerde verpleegkundigen naar leeftijd en geslacht

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25 jaar	216	0,1	3.748	1,9	3.964	2,0
25-29 jaar	1.648	0,8	18.653	9,5	20.301	10,3
30-34 jaar	3.710	1,9	26.861	13,7	30.571	15,6
35-39 jaar	6.593	3,4	32.149	16,4	38.742	19,7
40-44 jaar	8.650	4,4	30.585	15,6	39.235	20,0
45-49 jaar	6.613	3,4	23.319	11,9	29.932	15,2
50-54 jaar	3.002	1,5	17.505	8,9	20.507	10,4
55-59 jaar	1.062	0,5	8.735	4,4	9.797	5,0
60-64 jaar	305	0,2	2.499	1,3	2.804	1,4
65+	67	0,0	575	0,3	642	0,3
Totaal	31.866	16,2	164.629	83,8	196.495	100,0

Bron: BIG-register (maart 1999).

Tabel 3.1.2: BIG-geregistreerde verpleegkundigen naar aantal jaren diplomabezit en geslacht

Aantal jaren	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
-2	1.384	0,7	8.096	4,1	9.480	4,8
2-5	3.568	1,8	20.883	10,6	24.451	12,4
5-10	5.397	2,7	28.246	14,4	33.643	17,1
10-15	5.622	2,9	27.117	13,8	32.739	16,7
15-20	7.677	3,9	26.910	13,7	34.587	17,6
20+	8.218	4,2	53.377	27,2	61.595	31,3
Totaal	31.866	16,2	164.629	83,8	196.495	100,0

Bron: BIG-register (maart 1999).

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.3: Het aantal werkzame personen in verpleging en verzorging 1993-1997, jaargemiddelde

	1993	1994	1995	1996	1997
Ziekenhuiszorg	65.828	66.921	68.706	70.709	72.399
. algemeen ziekenhuis	50.611	51.399	52.798	54.602	56.329
. academisch	11.336	11.890	11.984	12.219	12.551
. categoriaal en revalidatie	3.881	3.632	3.924	3.888	3.519
Geestelijke gezondheidszorg	20.484	20.641	21.486	22.458	23.182
. psychiatrisch ziekenhuis	17.203	17.234	17.969	18.836	19.480
. ambulante geestelijke gezondheidszorg	1.369	1.425	1.508	1.534	1.586
. herstellingsoorden	.	123	125	136	.
. medisch kinderdagverblijf/tehuis	1.912	1.859	1.884	1.952	2.116
Gehandicaptenzorg	27.675	29.283	31.091	32.289	35.618
. instellingen voor verstandelijk gehandicapten	26.924	28.505	30.302	31.537	34.829
. instellingen voor zintuiglijk gehandicapten	751	778	789	752	789
Ouderenzorg	91.820	94.163	95.799	98.651	102.913
. verpleeghuizen	47.556	49.572	51.701	54.171	55.902
. verzorgingshuizen	44.264	44.591	44.098	44.480	47.011
Thuiszorg	123.177	124.393	126.670	131.059	133.555
. verpleegkundigen	8.503	8.830	8.765	8.907	9.095
. verzorgenden	114.674	115.563	117.905	122.152	124.460
Overige verpleegkundigen	2.446	4.006	3.935	3.497	3.490
Totaal	331.430	339.406	347.687	358.662	371.157

Bron: NZi.

Tabel 3.1.4: Het aantal volledige arbeidsplaatsen verpleging en verzorging 1993-1997, jaargemiddelde

	1993	1994	1995	1996	1997
Ziekenhuiszorg	47.753	47.371	47.519	49.950	51.198
. algemeen ziekenhuis	35.795	35.618	36.568	37.726	38.964
. academisch	9.167	9.165	9.261	9.475	9.623
. categoriaal en revalidatie	2.791	2.588	2.727	2.749	2.611
Geestelijke gezondheidszorg	15.304	15.575	16.152	16.659	17.350
. psychiatrisch ziekenhuis	12.842	13.034	13.563	13.978	14.675
. ambulante geestelijke gezondheidszorg	1.134	1.171	1.235	1.273	1.319
. herstellingsoorden	.	79	79	87	.
. medisch kinderdagverblijf/tehuis	1.328	1.291	1.275	1.321	1.356
Gehandicaptenzorg	19.487	20.069	21.440	22.085	23.863
. instellingen voor verstandelijk gehandicapten	18.911	19.486	20.846	21.541	23.282
. instellingen voor zintuiglijk gehandicapten	576	583	594	544	581
Ouderenzorg	59.878	60.245	61.533	63.752	65.645
. verpleeghuizen	31.028	31.765	33.347	35.315	36.659
. verzorgingshuizen	28.850	28.480	28.096	28.437	28.986
Thuiszorg	48.880	44.976	45.006	44.922	44.562
. verpleegkundigen	4.829	4.793	4.687	4.555	4.429
. verzorgenden	44.051	40.183	40.320	40.367	40.134
Overige verpleegkundigen	3.102	3.132	2.844	2.503	2.601
Totaal	193.269	190.117	194.217	198.694	203.900

Bron: NZi.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.5: Aantal werkzame personen verplegend, opvoedkundig- en verzorgend personeel naar RBA

RBA	ZH	PZ	IVG	VPH	VZH*	TZ**	Totaal***
					(1996)	(1996)	
Groningen	3.972	430	654	2.864	2.007	5.275	15.268
Friesland	2.568	661	1.218	2.851	2.136	5.720	15.266
Drenthe	1.517	1.464	1.590	1.841	1.396	4.321	12.152
IJssel-Vecht	1.995	0	631	1.029	962	3.151	7.793
Twente	2.722	348	1.075	2.401	1.565	5.094	13.353
Midden-IJssel	946	969	265	997	661	901	4.759
Veluwe	2.154	1.177	4.037	2.140	1.864	5.000	16.533
Arnhem/O.-Gelderland	2.674	801	894	2.278	2.014	6.957	15.730
Nijmegen/Rivierenland	3.271	349	2.996	1.545	1.236	3.442	12.881
Flevoland	825	.	365	585	357	1.220	3.410
Oost-Utrecht	1.577	1.937	3.312	1.820	1.557	3.541	13.907
West-Utrecht	4.665	168	99	1.724	1.273	4.925	12.887
Gooi/Vecht	1.198	.	85	1.026	979	2.265	5.564
Noord-Holland Noord	1.971	552	1.582	1.502	1.754	4.220	11.641
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	6.323	1.067	1.261	3.500	2.777	9.556	24.602
Kennermer-/Amstel-/Meerl.	3.167	1.014	743	2.344	2.025	5.472	14.966
Rijnstreek	3.085	891	2.694	2.342	1.869	6.610	17.580
Haaglanden	3.543	1.680	1.305	4.418	3.057	9.553	23.625
Drechtsteden	1.609	236	487	1.248	1.094	3.769	8.476
Rijnmond	6.624	1.175	1.102	4.806	3.381	10.713	27.919
Zeeland	1.278	222	1.076	1.489	1.332	3.519	9.017
Westnoord-Brabant	873	333	402	632	675	1.636	4.585
Breda	1.869	332	768	1.072	1.201	3.346	8.848
Midden-Brabant	1.831	288	1.506	1.305	1.397	2.825	9.282
Noordoost-Brabant	2.174	1.149	1.448	2.109	1.600	4.030	12.541
Zuidoost-Brabant	3.222	494	1.470	2.957	1.855	4.974	15.065
Noordmidden-Limburg	1.645	764	1.409	1.525	1.311	3.503	10.244
Zuid-Limburg	3.237	589	1.155	2.454	2.125	5.225	14.938
Nederland	72.535	19.090	35.629	56.804	45.460	130.763	362.832

- ZH : Ziekenhuizen
 PZ : Psychiatrisch ziekenhuizen.
 IVG : Instellingen voor verstandelijk gehandicapten
 VPH : Verpleeghuizen
 *VZH : Verzorgingshuizen (cijfers per 31-12-1996)
 **TZ : Thuiszorg (inclusief alpha-hulpen; cijfers 1996)
 ***Totaal : Inclusief MKD/MKT.

Bron: NZi.

Tabel 3.1.6: Percentage vrouwen per sector in de periode 1993-1997

	1993	1994	1995	1996	1997
Ziekenhuis	87,0	86,8	86,7	86,8	
Psychiatrische instellingen	67,5	67,8	68,3	68,8	
Instellingen verstandelijk gehandicapten	82,2	82,1	82,3	82,8	
Verpleeghuizen	92,1	92,1	92,3	92,5	
Verzorgingshuizen	96,4	96,3	96,4	96,3	
Thuiszorg	98,6	98,6	98,5	98,4	
Overig	85,6	85,9	86,3	86,7	
Totaal	90,5	90,4	90,5	90,6	

Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.7: De leeftijdsverdeling in % van verplegend en verzorgend personeel (inclusief leerlingen) naar ziekenhuizen vanaf 1994

Leeftijd	1993	1994	1995	1996	1997
Algemene en categorale ziekenhuizen¹					
15-25	18,5	15,9	14,1	13,1	12,2
26-30	22,9	22,1	21,2	20,1	18,5
31-35	19,6	20,0	19,9	19,5	19,0
36-40 jaar	15,2	15,7	16,5	16,7	17,4
41-45 jaar	10,8	11,7	12,4	13,2	14,2
46 jaar en ouder	13,1	14,5	15,9	17,4	18,7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Psychiatrische ziekenhuizen¹					
15-25	6,4	5,4	5,2	5,3	5,5
26-30	18,4	16,8	15,8	15,1	14,1
31-35	23,4	22,4	20,7	19,2	17,9
36-40	21,8	22,1	21,9	21,0	20,3
41-45	15,6	16,8	18,0	18,6	19,0
46 jaar en ouder	14,3	16,5	18,5	20,8	23,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	
Inrichtingen voor gehandicaptenzorg¹					
15-25	18,6	16,4	14,9	14,0	14,0
26-30	26,3	25,3	24,2	22,6	21,1
31-35	21,4	21,1	20,8	20,3	19,4
36-40	17,4	18,3	18,9	18,4	17,7
41-45	9,4	10,7	11,8	13,5	14,7
46 jaar en ouder	6,9	8,3	9,4	11,2	13,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Verpleeghuizen¹					
15-25	24,6	21,6	19,5	17,5	15,8
26-30	21,3	21,2	20,8	20,4	19,4
31-35	16,3	16,7	16,5	16,6	16,4
36-40	14,3	14,8	15,1	14,8	15,0
41-45	11,3	11,9	12,7	13,4	14,4
46 jaar en ouder	12,3	13,8	15,4	17,1	19,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Verzorgingshuizen²					
15-25	26,6	24,8	23,7	.	.
26-30	16,2	15,8	15,6	.	.
31-35	16,5	16,2	16,0	.	.
36-45	27,6	28,9	29,5	.	.
46-64	13,1	14,3	15,3	.	.
Totaal	100,0	100,0	100,1	.	.
Thuiszorg²					
15-25	13,4	12,4	11,9	.	.
26-30	13,2	12,8	12,6	.	.
31-35	12,9	13,1	13,4	.	.
36-45	30,4	30,5	30,4	.	.
46-64	30,1	31,2	31,7	.	.
Totaal	100,0	100,0	100,0	.	.

¹ Bron: LKG.

² Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.8: Percentage vrouwen naar beroepsgroep vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Verpleegkundigen/ziekenverzorgenden	88,5	88,6	88,7	88,9	
Kraamverpleegkundigen/verzorgenden	99,6	99,6	99,7	99,6	
Gezinsverzorgenden/helpenden	98,6	98,6	98,6	98,4	
Bejaardenverzorgenden/helpenden	98,2	98,3	98,3	98,2	
Groepsleiders	80,3	81,0	81,6	82,0	
Leidinggevenden	69,0	68,4	68,0	67,7	
Oproepkrachten	86,6	86,7	87,3	87,8	
Totaal	90,5	90,4	90,5	90,6	

Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

Tabel 3.1.9: Gemiddelde leeftijd per beroepsgroep vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Verpleegkundigen/ziekenverzorgenden	32,7	33,4	34,2	34,9	
Kraamverpleegkundigen/verzorgenden	31,8	32,4	32,9	33,4	
Gezinsverzorgenden/helpenden	39,8	40,1	40,4	40,5	
Bejaardenverzorgenden/helpenden	33,9	34,4	34,9	35,3	
Groepsleiders	31,7	32,1	32,6	33,1	
Leidinggevenden	38,9	39,7	40,5	41,1	
Oproepkrachten	30,3	30,7	30,9	31,0	
Totaal	33,5	33,8	34,2	34,7	35,1

Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

Tabel 3.1.10: Percentage vertrekkers in verpleging en verzorging naar sector vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Ziekenhuizen	7,2	8,1	8,7	9,6	11,7
Psychiatrische ziekenhuizen	10,2	10,2	10,4	11,4	14,5
Intramurale gehandicaptenzorg	11,7	11,7	11,7	12,7	14,2
Verpleeghuizen	11,9	12,3	12,3	13,3	15,6
Totaal intramuraal
Thuiszorg ¹

¹ Uitvoerenden

Bron: LKG.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.11: Gemiddeld aantal jaren dat men in dienst is bij dezelfde werkgever naar sector in de intramurale gezondheidszorg vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Ziekenhuizen	7,4	7,9	8,1	8,3	8,5
Psychiatrische ziekenhuizen	6,6	6,8	7,2	7,7	7,7
Intramurale gehandicaptenzorg	6,2	6,3	6,6	6,7	6,8
Verpleeghuizen	5,4	5,8	6,1	6,4	6,6
Totaal intramuraal	6,3	6,7	7,0	7,2	7,4

Bron: LKG.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.12: Verdeling van de duur van de werkweek vanaf 1994 (in % van volledige werkweek) in %

% werkweek	1994	1995	1996	1997	1998
Ziekenhuizen					
Uurloner	9,0	9,7	10,8	11,5	10,2
0- 20%	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6
20- 40%	4,5	4,2	3,9	3,5	3,7
40- 60%	14,6	15,1	15,5	16,6	17,3
60- 80%	9,3	10,4	11,1	12,3	13,9
80-100%	24,0	24,7	25,0	22,7	21,7
Full-timer	38,2	35,5	33,2	32,9	32,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Psychiatrische ziekenhuizen					
Uurloner	10,3	10,8	10,3	10,7	9,0
0- 20%	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0
20- 40%	2,9	2,9	2,8	2,5	3,0
40- 60%	8,6	8,6	8,5	9,1	9,4
60- 80%	9,7	10,7	11,7	12,1	13,4
80-100%	34,8	36,4	37,6	35,9	35,6
Full-timer	33,2	29,9	28,4	28,8	28,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Intramurale gehandicaptenzorg					
Uurloner	10,7	12,1	12,2	13,2	11,8
0- 20%	1,4	1,5	1,9	1,9	2,4
20- 40%	5,3	5,6	5,9	6,4	7,2
40- 60%	13,0	14,2	14,9	16,3	17,5
60- 80%	9,1	10,0	11,1	11,7	13,4
80-100%	26,4	27,2	28,1	27,2	27,7
Full-timer	34,1	29,3	25,9	23,3	20,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	
Verpleeghuizen					
Uurloner	13,1	13,1	13,7	14,1	12,3
0- 20%	1,5	1,5	1,5	1,4	1,7
20- 40%	10,0	9,9	9,8	8,8	9,4
40- 60%	14,4	15,3	15,6	17,1	18,5
60- 80%	8,5	8,9	9,3	10,4	11,4
80-100%	21,1	22,5	23,7	22,0	21,6
Full-timer	31,3	28,8	26,4	26,2	25,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: LKG.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.13.: Immigratie van verpleegkundigen met een buitenlands diploma verpleegkunde vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Afkomstig uit een EER-land	72	106	304	201	138
Afkomstig uit een niet-EER-land	.	.	80	269	252
waarvan:					
- bevoegd	87	75	146	196	194
- toegelaten ¹	.	35	22	50	33
- verwezen ² /afgewezen	.	.	12	23	25

¹ Uitoefening beroep onder voorwaarden/supervisie.

² Naar opleiding.

Bron: VWS.

Tabel 3.1.14: Immigratie van ziekenverzorgenden met een buitenlands diploma ziekenverzorging vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Afkomstig uit een EER-land	1	2	4	3	6
Afkomstig uit een niet-EER-land	.	.	12	20	14
waarvan:					
- bevoegd	11	12	12	16	12
- toegelaten ¹	.	5	0	4	2
- verwezen ² /afgewezen	.	.	0	0	0

¹ Uitoefening beroep onder voorwaarden/supervisie.

² Naar opleiding.

Bron: VWS.

3.2 Opleidingsgegevens

3.2.1 Verpleegkundig en verzorgend onderwijs

Tabel 3.2.1.1: De instroom in de V&V opleidingen 1994-1998

	1994	1995	1996	1997	1998
Niveau 5	2.548	2.523	2.944	3.077	2.905
HBO-V	2.548	2.523	2.744	2.770	2.498
5 bbl			200	300	407
5 bol					
Niveau 4	3.646	3.373	3.046	3.175	4.265
Inservice A	1.959	2.003	1.869		
Inservice B	557	584	496		
Inservice Z	1.130	786	681		
4 bbl				1.276	2.175
4 bol				1.899	2.090
Niveau 3	10.614	9.896	9.766	6.110	7.591
Ziekenverzorgenden	3.372	2.809	2.825		
Bejaardenverzorgenden	1.181	1.220	1.225		
Gezinsverzorgenden	432	318	225		
Kraamverzorgenden	57	82	90		
3 bbl				1.696	3.850
MDGO-VP	1.574	1672	1.751		
MDGO-VZ lang	3.998	3.795	3.650		
3 bol				4.414	3.741
Niveau 2	3.326	3.305	3.104	4.324	3.463
MDGO-VZ kort 2.509	2.638	2.629			
2 bol				3.876	2.705
Bejaardenhelpenden	467	393	265		
Gezinshelpenden	125	67	20		
Verzorgingsassistente	225	207	190		
2 bbl				448	758
Totaal	20.134	19.097	18.860	16.686	18.224
Index (1990=100)	76	72	71	63	69

Bron: Nzi, RegioMarge, OVDB, CBS, HBO-raad en bewerking van gegevens van het ministerie van OC&W

Toelichting op toedeling:

BBL = beroepbegeleidende leerweg

BOL = beroepsopleidende leerweg

Niveau 5 betreft alleen de voltijdse opleiding.

Voor 1992 en 1996 zijn de volgende toedelingen gehanteerd:

Niveau 4 bbl = inservice A,B,Z

Niveau 3 bbl = ziekenverzorgenden + bejaarden-, kraam- en gezinsverzorgenden
OVDB

Niveau 3 bol = MDGO-VP en MDGO-VZ lang

Niveau 2 bbl = bejaarden- en gezinshelpenden

Niveau 2 bol = MDGO-VP kort

Methode van schatting instroom 1998, niveaus 2 t/m 4

Het aantal aanwezige leerlingen in 1998 zijn onder te verdelen in de 1e jaars en de 2e jaars.

Bij de opleidingen tot verpleegkundige (4 jarig) en verzorgende (3 jarig) zijn we ervan uit gegaan dat de helft van het de leerlingen die de eindstreep van de opleiding niet halen in het eerste jaar uitvallen. Omdat de opleiding tot helpende tweejarig is hebben we hier aangenomen dat tweederde van de leerlingen die de eindstreep niet halen uitvallen in het eerste jaar.

Als dit wordt toegepast kan geschat worden hoeveel 2e jaars aanwezig zijn en dus ook hoeveel 1e jaars. Deze 1e jaars vormen de instroom in de opleiding.

Van de huidige V&V-opleidingen zijn nog geen studierendementscijfers beschikbaar. Hiervoor worden de rendementcijfers gebruikt van de meest gelijkende opleiding uit het oude stelsel van V&V-onderwijs (zie tabel 2).

In de voor 1998 verkregen instroomcijfers zit nog een mogelijke fout. We hebben namelijk geen zicht op de omvang van het aantal leerlingen die in de loop van het eerste jaar veranderen van leerweg (bijvoorbeeld van bol naar bbl). Met bovenstaande rekenmethode zal in 1997 de instroom in de BOL te hoog zijn (in het geval van switchen van BOL naar BBL) en de instroom in de BBL te laag. Dit wordt in 1998 volledig gecompenseerd. Voor berekeningen op de middellange tot langere termijn zal dit een te verwaarlozen fout opleveren.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.2.1.2: Diploma's behaald in de V&V opleidingen 1994-1998

	1994	1995	1996	1997	1998
Niveau 5	1.708	1.522	1.607	1.513	1.427
HBO-V	1.708	1.522	1.607	1.513	1.427
5 bbl					
5 bol					
Niveau 4	4.355	4.412	4.170	3.625	2.472
Inservice A	2.651	2.678	2.479	2.060	1.458
Inservice B	606	614	575	499	282
Inservice Z	1.098	1.121	1.116	1.065	733
4 bbl					
4 bol					
Niveau 3	9.252	8.699	7.830	6.643	6.340
Ziekenverzorgenden	3.209	3.041	2.741	2.026	1.688
Bejaardenverzorgenden	1.096	911	834	793	956
Gezinsverzorgenden	869	770	337	261	190
Kraamverzorgenden	68	72	48	51	69
3 bbl					
MDGO-VP	883	954	1.091	913	970
MDGO-VZ lang	3.127	2.951	2.779	2.599	2.467
3 bol					
Niveau 2	2.309	2.011	1.982	2.041	1.847
MDGO-VZ kort	1.267	1.416	1.554	1.636	1.630
2 bol					
Bejaardenhelpenden	237	239	233	219	176
Gezinshelpenden	162	156	81	50	10
Verzorgingsassistente	643	200	114	136	31
2 bbl					
Totaal	17.624	16.644	15.590	13.821	12.085
Index (1990=100)	98	93	87	77	68
Examenkandidaten onder auspiciën van OVDB in de thuiszorg					
Verzorgende C			292		253
Verzorgingshulp B			355		432
Thuishulp A		1.386	899	1.137	889

N.B.: Cursief betekent raming.

Bron: Nzi, RegioMarge, OVDB, CBS, HBO-raad en bewerking van gegevens van het ministerie van OC&W.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.2.13: Totaal aantal leerlingen in de V&V opleidingen 1994-1998

	1994	1995	1996	1997	1998
Niveau 5	8.057	8.392	8.463	8.815	9.197
HBO-V	8.057	8.392	8.463	8.815	9.197
5 bbl					
5 bol					
Niveau 4	16.207	13.770	11.634	11.359	12.412
Inservice A	9.782	8.224	6.932		0
Inservice B	2.437	2.098	1.808		0
Inservice Z	3.988	3.448	2.894		0
4 bbl nieuw				1.276	3.246
4 bol				1.899	3.565
Niveau 3	26.092	24.075	23.715	22.675	20.062
Ziekenverzorgenden	7.612	6.393	6.019	5.812	2.685
Bejaardenverzorgenden	2.150	2.039	2.102	1.042	82
Gezinsverzorgenden	1.216	662	498	218	29
Kraamverzorgenden	132	123	139	111	0
3 bbl				1.696	5.266
MDGO-VP	4.168	4.334	4.521	2.828	1.441
MDGO-VZ lang	10.814	10.524	10.436	6.554	3.286
3 bol				4.414	7.384
Niveau 2	5.518	5.342	5.248	6.535	6.697
MDGO-VZ kort	4.402	4.510	4.573	2.006	46
2 bol				3.876	5.556
Bejaardenhelpenden	600	534	416	137	0
Gezinshelpenden	254	114	34	16	0
Verzorgingsassistente	262	184	225	52	0
2 bbl				448	1.095
Totaal	55.874	51.579	49.060	49.384	48.368
Index (1990=100)	92	85	81	81	79
HBO-deeltijd	1.770	1.905	1.935	2.042	2.053

Bron: Nzi, RegioMarge, OVDB, CBS, HBO-raad en bewerking van gegevens van het ministerie van OC&W.

3.3 Arbeidsmarktpositie

Tabel 3.3.1: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerde verpleegkundigen (HBO-V voltijd) anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1995, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht					
Man	11%	8%	11%	11%	9%
Vrouw	89%	92%	89%	89%	91%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	60%	71%	82%	86%	88%
1-3 maanden	30%	23%	15%	13%	10%
4-6 maanden	8%	4%	3%	1%	1%
> 6 maanden	2%	2%	1%	0%	0%
Werkloos					
Ja	4%	2%	2%	1%	1%
Nee	96%	98%	98%	99%	99%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	79%	87%	86%	93%	91%
Studie	14%	8%	10%	6%	7%
Werkzoekend	1%	1%	3%	0%	1%
Andere situatie	5%	3%	1%	1%	1%
Loondienst					
Ja	87%	81%	81%	83%	91%
Nee	13%	19%	19%	17%	9%
Aanstelling					
Vast	71%	69%	67%	71%	78%
Tijdelijk	29%	31%	33%	29%	22%
Arbeidsduur					
Full-time ¹	53%	53%	60%	65%	63%
Belangrijkste beroepen werkzaam²					
Verpleegkundige	41%	24%	56%	57%	60%
Wijk/schoolverpleegkundige	13%	18%	10%		10%
Zieken/zwakzinnigenverzorger	14%	32%	14%	6%	7%
Groepsleider			6%		
Ambulance/GGZ verpleegkundige	9%	8%			5%
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam					
Algemene ziekenhuizen	19%	24%	31%	42%	47%
Academische ziekenhuizen		7%	8%	6%	8%
Categorale ziekenhuizen			6%		
Psychiatrische inrichtingen/kliniek	15%	11%	13%	11%	11%
Ambulante geestelijke gezondheidszorg					
Extramurale medische verzorging	14%	11%	7%		8%
Gehandicaptenzorg	19%	19%	12%	9%	8%
Bruto uurloon in gulden					
HBO-verpleging	19,5	19,3	18,7	19,2	21,4
Hoger GezondheidsOnderwijs (vt)	21,5	21,4	20,7	21,3	23,7
HBO (totaal)	21,0	20,8	20,6	21,9	23,9
Oordeel aansluiting opleiding en werk (voldoende of goed)					
HBO verpleging	77%	79%	73%	83%	84%
Hoger GezondheidsOnderwijs (vt)	83%	83%	78%	85%	88%
HBO (totaal)	81%	80%	79%	81%	84%
% dat zelfde opleiding gekozen zou hebben					
HBO verpleging	78%	83%	79%	78%	78%
Hoger GezondheidsOnderwijs (vt)	80%	83%	81%	80%	81%
HBO (totaal)	79%	79%	80%	80%	80%

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.3.2: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerde verpleegkundigen (HBO-V deeltijd) anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1995, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht					
Man	11%	16%	16%	18%	19%
Vrouw	89%	84%	84%	82%	81%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	81%	94%	90%	86%	95%
1-3 maanden	11%	4%	5%	6%	4%
4-6 maanden	3%	1%	2%	5%	0%
> 6 maanden	5%	1%	3%	3%	1%
Werkloos					
Ja	4%	0%	1%	3%	1%
Nee	96%	100%	99%	97%	99%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	94%	95%	94%	96%	94%
Studie			1%	3%	1%
Werkzoekend	3%	2%	4%	0%	1%
Andere situatie	3%	3%	2%	1%	4%
Loondienst					
Ja	89%	91%	81%	82%	87%
Nee	11%	9%	19%	18%	13%
Aanstelling					
Vast	86%	87%	81%	78%	90%
Tijdelijk	14%	13%	19%	22%	10%
Arbeidsduur					
Full-time ¹	14%	38%	29%	37%	40%
Belangrijkste beroepen werkzaam²					
Verpleegkundige	20%	23%	34%	36%	44%
Wijk/schoolverpleegkundige	33%	22%	20%	13%	12%
Ziekten/zwakzinnigenverzorger	9%	16%		6%	
Groepsleider	8%	10%	15%	5%	8%
Ambulance/GGZ verpleegkundige			6%		13%
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam					
Algemene ziekenhuizen	19%	21%	24%	18%	36%
Academische ziekenhuizen				7%	8%
Categoriale ziekenhuizen					7%
Psychiatrische inrichtingen/kliniek	10%	10%	13%	11%	10%
Ambulante geestelijke gezondheidszorg					
Extramurale medische verzorging	30%	19%	16%	8%	9%
Gehandicaptenzorg	14%	8%		5%	
Gezinsverzorging/hulp				6%	
Verpleeghuis		13%		11%	5%
Welzijnszorg met huisvesting	10%				
Bruto uurloon in guldens					
HBO-verpleging	27,4	25,1	25,0	25,4	26,2
Hoger GezondheidsOnderwijs (dt)	27,2	26,0	26,3	28,3	29,7
HBO (totaal)	21,0	20,8	20,6	21,9	23,9
Oordeel aansluiting opleiding en werk (voldoende of goed)					
HBO verpleging	79%	78%	72%	75%	78%
Hoger GezondheidsOnderwijs (dt)	83%	84%	77%	83%	88%
HBO (totaal)	81%	80%	79%	81%	84%
% dat zelfde opleiding gekozen zou hebben					
HBO verpleging		88%	91%	88%	85%
Hoger GezondheidsOnderwijs (dt)	81%	88%	90%	92%	81%
HBO (totaal)	79%	79%	80%	80%	80%

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.3.3: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerde verpleegkundigen maatschappelijke gezondheidszorg (voltijd/deeltijd) anderhalf jaar na afstuderen in 1995, 1996, 1997 en 1998 per 31 december

	1995		1996		1997	1998
	voltijd	deeltijd	voltijd	deeltijd	voltijd/deeltijd	voltijd/deeltijd
Geslacht						
Man	18%	16%	12%	10%	10%	21%
Vrouw	82%	84%	88%	90%	90%	79%
Duur intrede werkloosheid						
0 maanden	72%	99%	100%	86%	82%	100%
1-3 maanden	9%	1%	-	3%	7%	-
4-6 maanden	6%	-	-	7%	7%	-
> 6 maanden	12%	-	-	3%	4%	-
Werkloos						
Ja	3%	-	-	7%	5%	1%
Nee	97%	100%	100%	93%	95%	99%
Maatschappelijke positie						
Betaald werk	82%	86%	100%	90%	91%	.
Studie	9%	-	-	3%	6%	.
Werkzoekend	6%	2%	-	7%	1%	.
Andere situatie	9%	12%	-	-	1%	.
Loondienst						
Ja	96%	98%	71%	84%	85%	88%
Nee	4%	2%	29%	16%	15%	12%
Aanstelling						
Vast	80%	95%	62%	81%	69%	81%
Tijdelijk	20%	5%	38%	19%	31%	19%
Arbeidsduur						
Full-time ¹	35%	17%	21%	4%	23%	24%
Belangrijkste beroepen werkzaam²						
Verpleegkundige	11%	.	7%	12%	23%	19%
Wijk/schoolverpleegkundige	22%	29%	43%	58%	27%	29%
Medisch, psycholoog, maatschappelijk werker	.	.	36%	23%	5%	.
Beleidsmedewerker	.	.	7%	.	.	.
Radiologisch laborant	.	.	7%	.	.	.
Podotherapeut	9%	.
Soc./soc. psychiatrisch verpleegkundige	33%
Ambulance/GGZ-verpleegkundige	5%	.

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.3.4: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerden verpleging en verzorging bol niveau 3 en 4, anderhalf jaar na afstuderen in 1997 en 1998, per 31 december

	1997	1998
Geslacht		
Man	5%	6%
Vrouw	95%	94%
Gemiddelde intredewerkloosheid in maanden	0,5	0,3
Werkloosheid tijdens enquête	1%	1%
% met flexibele aanstelling	25%	20%
Bestemming van schoolverlaters		
Studie	23%	26%
BBL	20%	7%
Betaald werk	56%	64%
Werkloos	1%	1%
Anders	0%	2%
Belangrijkste beroepen werkzaam		
Verzorgend personeel	36%	41%
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	20%	8%
Verplegenden en doktersassistenten	18%	26%
Ziekenverzorgenden	12%	15%
Hulpkrachten horeca en verzorging	7%	
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam		
Welzijnszorg	52%	61%
Gezondheidszorg	23%	32%
Gezondheids/welzijnszorg	18%	
Oordeel van werkenden over aansluiting opleiding en huidige functie		
Goed	48%	56%
Voldoende	38%	32%
Matig	11%	8%
Slecht	4%	4%
MBO bol 3-4 totaal (goed en voldoende)	75%	79%
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens schoolverlater		
Lager	26%	.
Zelfde	27%	.
Hoger	2%	.
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens werkgever		
Lager	29%	25%
Zelfde	70%	75%
Hoger	1%	1%
Vereiste opleidingsrichting volgens schoolverlater		
Eigen/verwante richting	87%	.
Volgens werkgever		
Eigen/verwante richting	83%	82%
Gemiddeld bruto uurloon		
MBO Verpleging en verzorging	14,98	16,40
MBO niveau 3-4 totaal	14,32	16,07

Bron: ROA.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.3.5: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerden MBO verpleging en verzorging bol niveau 1 en 2, anderhalf jaar na afstuderen in 1997 en 1998, per 31 december

	1997	1998
Geslacht		
Man	5%	4%
Vrouw	95%	96%
Gemiddelde intredewerkloosheid in maanden	1,8	0,8
Werkloosheid tijdens enquête	6%	9%
% met flexibele aanstelling	36%	28%
Bestemming van schoolverlaters		
Studie	28%	38%
BBL	20%	9%
Betaald werk	47%	48%
Werkloos	2%	1%
Anders	3%	4%
Belangrijkste beroepen werkzaam		
Verzorgend personeel	30%	18%
Verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen	18%	13%
Ziekenverzorgenden	7%	6%
Hulpkrachten horeca en verzorging	13%	21%
Verkopers	14%	13%
Mechanische operators	5%	5%
Receptionisten en administratieve employées		6%
Productiemedewerkers	5%	
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam		
Welzijnszorg	38%	41%
Gezondheidszorg	9%	15%
Gezondheids/welzijnszorg	22%	
Detailhandel	12%	10%
Oordeel van werkenden over aansluiting opleiding en huidige functie		
Goed	47%	41%
Voldoende	22%	21%
Matig	10%	4%
Slecht	22%	33%
MBO bol 1-2 totaal (goed en voldoende)	76%	72%
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens schoolverlater		
Lager	54%	.
Zelfde	35%	.
Hoger	12%	.
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens werkgever		
Lager	56%	59%
Zelfde	35%	18%
Hoger	9%	22%
Vereiste opleidingsrichting volgens schoolverlater		
Eigen/verwante richting	55%	.
Volgens werkgever		
Eigen/verwante richting	53%	46%
Gemiddeld bruto uurloon		
MBO Verpleging en verzorging 1-2	11,56	11,93
MBO niveau 1-2 totaal	10,8	12,41

Bron: ROA.

4 ASSISTERENDE BEROEPEN

4.1 Apothekersassistenten

4.1.1 Geregistreerde personen

Tabel 4.1.1.1: Werkzame apothekersassistenten¹ volgens REGBIG (IGZ) naar werkgever en geslacht in 1997 en 1998, per 31 december

	1997						1998					
	Man		Vrouw		Totaal		Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Apotheken	134	59,8	12.019	82,7	12.153	82,3	129	58,9	11.932	82,4	12.061	82,0
Apotheekhoudend geneeskundigen	1	0,5	695	4,8	696	4,7	1	0,5	672	4,6	673	4,6
Ziekenhuis- apotheken	89	39,7	1.822	12,5	1.911	12,9	89	40,6	1.881	13,0	1.970	13,4
Totaal	224	100,0	14.536	100,0	14.760	100,0	219	100,0	14.485	100,0	14.704	100,0

¹ Eerste functies, eventuele meerdere extra functies zijn niet meegeteld.

Bron: IGZ.

Tabel 4.1.1.2: Aantal werkzame apothekersassistenten volgens Stichting Farmaceutische Kerngetallen (SFK) naar werkveld en geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994		1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Openbare apotheek¹										
- vrouwen	10.526	99,0	10.685	99,0	11.134	99,1	11.479	99,1	11.820	99,1
- mannen	104	1,0	104	1,0	105	0,9	101	0,9	111	0,9
Subtotaal	10.630	100,0	10.789	100,0	11.239	100,0	11.589	100,0	11.931	100,0
Ziekenhuisapotheek										
- vrouwen	1.773	90,4
- mannen	189	9,6
Subtotaal	1.962	100,0	1.990 ²	.	2.075 ²	.	2.140 ²	.	2.200 ²	.
Industrie										
- vrouwen	64	92,8
- mannen	5	9,2
Subtotaal	69	100,0	70 ²	.	73 ²	.	75 ²	.	77 ²	.
Totaal generaal	12.661		12.850 ²	.	13.380 ²	.	13.800 ²	.	14.210 ²	.

¹ Inclusief receptenuitrekenbureaus.

² Schatting.

Bron: SFK.

Tabel 4.1.1.3: Aantal (full-time) apothekersassistenten in de gemiddelde openbare apotheek en het aantal voorschriften in relatie tot (full-time)¹ assistenten vanaf 1994

	1994 ¹	1995 ¹	1996 ¹	1997 ²	1998
Aantal full-time assistenten per apotheek	5,31	5,33	5,62	5,79	5,85
Index (1994 = 100)	100	100	106	109	110
Aantal voorschriften per full-time assistent	12.695	13.340	13.132	12.634	13.022
Index (1994 = 100)	100	105	103	96	103

¹ Op basis van een 38-urige werkweek.

² Op basis van 36-urige werkweek.

Bron: Stichting Farmaceutische kerngetallen/KNMP.

4.1.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 4.1.2.1: Aantal apothekersassistenten (in openbare farmacie) naar deeltijd en gemiddelde werktijd per week, naar geslacht vanaf 1994, per 31 december

	1994		1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Vrouwen										
- full-time	4.445	42,2	4.424	41,0	4.988	44,8	5.191	45,2	5.241	44,3
- part-time	6.081	57,8	6.365	59,0	6.146	55,2	6.288	54,8	6.579	55,7
<i>gem. werkduur per week (uren)</i>	28,6		28,4		27,6		27,8		27,7	
Mannen										
- full-time	89	85,6	93	89,4	94	89,5	98	89,1	100	90,1
- part-time	15	14,4	11	10,6	11	10,5	12	10,9	11	9,9
<i>gem. werkduur per week (uren)</i>	36,4		36,4		35,0		35,2		35,9	

¹ Full-time = 36 uur per week.

Bron: SPMA/KNMP.

4.1.3 Opleidingsgegevens

Tabel 4.1.3.1: Aantal afgestudeerde apothekersassistenten naar opleiding vanaf 1994

	1994		1995		1996		1997		1998	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Staatsexamen										
- Groningen	2	0,2	8	0,9	2	.	1	.	0	.
- Rotterdam	65	6,7	39	4,4	33	.	.	.	12	.
- Utrecht	45	4,6	46	5,2	22	.	8	.	0	.
- Haarlem	22	2,3	19	2,1	11
Subtotaal	134	13,8	112	12,7	68
Schoolexamen										
- MDGO-scholen AA	836	86,2	773	87,3	.	.	853	.	633	.
Totaal	970	100,0	885	100,0

Bron: KNMP/SBA.

4.1.4 Arbeidsmarktpositie*Tabel 4.1.4.1: Werkloze en werkzoekende apothekersassistenten vanaf 1994*

	1994	1995	1996	1997	1998
Werkzoekend	1.216	1.353	1.283	1.071	816
- waarvan werkloos	717	962	912	759	499

Bron: KNMP.

4.2 Praktijkassistenten huisartsen

Tabel 4.2.1: Aantal werkzame praktijkassistenten van huisartsen en enkele achtergrondkenmerken, medio 1996

Aantal praktijkassistenten	8.568
- waarvan vrouw	99,2%
- waarvan gediplomeerd	81,2%
- waarvan in loondienst	98,5%
- gemiddeld aantal jaren werkzaam <i>totaal</i>	9,4 jaren
- gemiddeld aantal jaren werkzaam <i>in huidige praktijk</i>	7,6 jaren
- gemiddeld aantal uren werkzaam per week	28,6 uren
- gemiddelde leeftijd	34 jaar

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.2: Aantal werkzame praktijkassistenten naar type huisartspraktijk, medio 1996

Werkzaam in	abs	%
Solopraktijk	4.793	55,9
Duopraktijk	2.293	26,8
Groepspraktijk	902	10,5
Gezondheidscentrum	580	6,8
Totaal	8.568	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.3: Gemiddeld aantal huisartsen waarvoor praktijkassistente werkzaam is en gemiddelde werkduur naar type praktijk, medio 1996

Type praktijk	Aantal huisartsen waarvoor werkzaam	Uren werkzaam per week
Solopraktijk	1,1	29,2
Duopraktijk	2,1	26,8
Groepspraktijk	3,5	29,1
Gezondheidscentrum	3,2	29,7
Totaal	2,5	28,6

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.4: Gemiddeld aantal praktijkassistenten en totaal aantal werkzame uren naar type huisartspraktijk, medio 1996

	Gemiddeld aantal praktijkassistenten	Gemiddeld aantal uren praktijkassistenten
Solopraktijk	1,4	36,8
Duopraktijk	2,1	48,3
Groepspraktijk	3,9	90,1
Gezondheidscentrum	3,9	102,2
Totaal	2,9	69,2

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.5: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame praktijkassistenten, medio 1996

Leeftijd	%
< 25	14,5
25-29	30,1
30-34	13,8
35-39	10,7
40-44	12,8
45-49	10,9
> 49	7,2
Totaal	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.6: Wensen van werkzame praktijkassistenten om meer dan wel minder uren per week te werken, medio 1996

		Huidige werkduur per week (gemid.)	Gewenste werkduur per week (gem.)
Geen verandering	74,8%	28,5 uren	
Kortere werkweek	14,1%	34,1 uren	25,7 uren
Langere werkweek	11,1%	28,6 uren	30,7 uren
Totaal	100,0%	28,6 uren	28,2 uren

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.7: Vooruitzichten volgens praktijkassistenten om binnen tien jaar (voor 2005) het werk al dan niet (definitief) neer te leggen, medio 1996

Plannen voor komende tien jaar	%
Definitief stoppen ¹	5,3
Tijdelijk stoppen ²	7,4
Blijven werken	40,6
Onbekend	46,5
Totaal	100,0

¹ Gemiddeld binnen 5 jaar.

² Gemiddeld binnen 3 jaar.

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.8: Relatieve verdeling van gevolgde opleiding tot praktijkassistent, medio 1996

Opleiding	%
Geen, in de praktijk geleerd	7,9
MDGO	45,0
Particulier instituut	32,7
- waarvan NIPA ¹	11,0
- waarvan LOI	10,2
Verpleegkunde	5,1
Overig	9,3
Totaal	100,0

¹ Nederlands Instituut voor Praktijkassistenten.

Bron: NIVEL.

4.3 Tandartsassistenten

4.3.1 Aantal

Tabel 4.3.1.1: Aantal tandartsassistenten, tandartspraktijken en tandartsen in 1990, 1995, 1996 en 1997

	1995	1996	1997	1998
Aantal tandartsassistenten ¹	10.350 ¹	12.600 ¹	13.100 ¹	10.156
Aantal tandartspraktijken	5.600 ²	5.100 ²	.	5.362
Aantal tandartsen ³	7.544	7.258	7.537	6.971

¹ Waarvan circa 99% vrouwen.

² Schatting.

³ 65 jaar en jonger.

⁴ NMT-onderzoek Tandheelkundige Praktijkvoering, december 1997.

Bron: CBS/NIPG-TNO/NMT/NIVEL.

Tabel 4.3.1.2: Relatieve verdeling van het aantal tandartsassistenten in loondienst bij tandartsen, ultimo 1990 en begin 1996

	ultimo 1990	begin 1996
Geen	8%	4%
1	47%	39%
2	45%	40%
3	-	11%
4	-	3%
5 of meer	-	3%
Totaal	100%	100%

Bron: NIPG-TNO/NMT.

Tabel 4.3.1.3: Aantal assistenten in tandartspraktijken naar praktijkgrootte (omvang van het patiëntenbestand), begin 1996

Praktijkgrootte (aantal patiënten)	Gemiddeld aantal tandartsassistenten
< 1.500	1.4
1.501-2.500	1.7
2.501-3.500	2.1
> 3.500	3.1
Totaal	1.8

Bron: NMT.

4.3.2 Achtergrondkenmerken

Tabel 4.3.2.1: Gemiddelde omvang van de werkweek van tandartsassistenten werkzaam bij tandartsen, medio 1995

Uren per week	Tandartsassistenten
9	10%
9-16	13%
17-24	19%
25-32	18%
33-40	40%
Totaal	100%
<i>Gemiddeld</i>	<i>27.7 uur</i>

Bron: NMT.

4.3.3 Opleidingsgegevens

Tabel 4.3.3.1: Relatieve verdeling van het soort opleiding van werkzame tandarts-assistenten, ultimo 1990 en medio 1995

	1990	1995
	%	%
MDGO	27	28
LOI	17	12
In de praktijk	56	56
Elders	-	4
Totaal	100	100

Bron: NIPG-TNO/NMT.

4.4 Operatie-assistenten

4.4.1 Bezette arbeidsplaatsen en werkzame personen

Tabel 4.4.1.1: Aantal werkzame personen op operatie-afdelingen in ziekenhuizen naar functie ultimo 1990, 1992, 1994, 1996 en 1998

	1990	1992	1994	1996	1998
Leiding	305	288	284	279	.
Chirurgie	3.904	3.931	4.045	4.018	.
Anaesthesiologie	1.786	1.896	1.934	1.992	.
Verkoever	567	614	656	657	.
Praktijkbegeleiding	125	156	147	171	.
Totaal	6.687	6.885	7.066	7.117	7.395

Bron: NVZ.

Tabel 4.4.1.2: Aantal arbeidsplaatsen (fte) op operatie-afdelingen in ziekenhuizen naar functie ultimo 1990, 1992, 1994, 1996 en 1998

	1990	1992	1994	1996	1998
Leiding	288	270	256	247	239
Chirurgie	3.245	3.242	3.182	3.141	3.294
Anaesthesiologie	1.560	1.613	1.699	1.672	1.379
Verkoever	390	422	444	464	518
Roulerend tussen anaesthesiologie en verkoever	349
Praktijkbegeleiding	78	91	79	77	41
Totaal	5.561	5.638	5.660	5.601	5.820

Bron: NVZ.

Tabel 4.4.1.3: De samenstelling van het personeel op operatie-afdelingen in ziekenhuizen ultimo 1990, 1992, 1994, 1996 en 1998

	1990	1992	1994	1996	1998
NZr-gediplomeerd	4.439	4.751	5.347	5.442	5.554
Niet-gediplomeerd	958	1.007	862	759	808
Leerling	1.326	1.375	1.039	917	1.034
Totaal	6.723	7.133	7.248	7.118	7.396

Bron: NVZ.

Tabel 4.4.1.4: Gediplomeerden op operatie-afdelingen naar soort diploma in 1990, 1992, 1994, 1996 en 1998

	1990	1992	1994	1996	1998
Operatie-assistenten					
Met een diploma: <i>Achtergrond</i>					
Chirurgie verpleging	1.528	1.562	1.576	1.497	1.443
anders	1.498	1.658	2.014	2.131	2.257
Anaesthesiologie verpleging	1.100	1.147	1.277	1.281	1.254
anders	313	384	480	532	600
Totaal	4.439	4.751	5.347	5.441	5.554
Waarvan dubbel gediplomeerd	310	308	362	362	317

Bron: NVZ.

Tabel 4.4.1.5: Het verloop onder gediplomeerde operatie-assistenten naar richting in 1990, 1992, 1994, 1996 en 1998

	1990	1992	1994	1996	1998
Totaal (bruto-verloop) (in procenten)	13,0	9,8	6,5	6,5	7,0
Netto-verloop (in procenten)	7,5	5,1	4,3	3,2	3,5

Bron: NVZ.

4.4.2 Opleidingsgegevens

Tabel 4.4.2.1: Instroom, aantal in opleiding en geslaagden bij de opleiding tot operatie-assistent vanaf 1994, per september

	1994	1995	1996	1997	1998
Instroom	186	265	340	325	362
Aantal in opleiding	978	908	943	975	1.063
Geslaagden operatie-assistent chirurgie	247	274	211	156	152
Geslaagden operatie-assistent anaesthesie	144	125	83	99	109

Bron: NVZ.

4.4.3 Vacatures

Tabel 4.4.3.1: Aantal vacatures op operatie-afdelingen naar functie ultimo 1990, 1992, 1994, 1996 en 1998

	1990	1992	1994	1996	1998
Leiding	15	20	8	18	16
Chirurgie	180	123	52	96	148
Anaesthesiologie	86	46	33	66	54
Verkoever	27	20	13	17	10
Roulerend tussen anaesthesiologie en verkoever	7
Praktijkbegeleiding	9	4	0	5	3
Totaal	317	213	106	202	239
Als % van totaal personeel	5,7	3,8	1,9	3,7	4,1

Bron: NVZ.

4.5 Medisch analisten

4.5.1 Werkzame personen

Tabel 4.5.1.1: Werkgelegenheid (bezette arbeidsplaatsen) van medisch analisten naar richting en niveau in 1991, 1994, en 1997, per 1 januari

	1991	1994	1997
	%	%	%
HBO			
Klinisch chemisch	57,3	51,7	47,6
Medisch microbiologisch	16,0	15,3	13,2
Cyto-histopathologisch	3,7	5,2	6,4
Research	.	.	1,1
Totaal	77,0	72,2	68,2
MBO			
Klinisch chemisch	18,4	20,7	23,2
Medisch microbiologisch	2,3	2,1	1,9
Cyto-histopathologisch	2,3	5,0	6,6
Totaal	23,0	27,8	31,8
Totaal arbeidsplaatsen	100,0	100,0	100,0
Aantal arbeidsplaatsen	6.610	7.210	7.245
Aantal werkzame personen	8.348	9.105	9.287

Bron: NVZ.

Tabel 4.5.1.2: Leeftijdsverdeling van medisch analisten in ziekenhuizen in 1990 en 1995

	1990	1995
< 25	13,1	6,5
25-29	27,0	19,1
30-34	24,7	21,8
35-44	26,3	35,7
> 44	8,9	16,9
Totaal	100,0	100,0

Bron: NVZ.

Tabel 4.5.1.3: Gemiddelde duur van het dienstverband in jaren vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995
Mannen	9,4	9,5	10,3	11,0
Vrouwen	7,8	8,2	8,6	9,1
Totaal	8,1	8,5	9,0	9,5

Bron: NVZ.

4.5.2 Opleidingsgegevens

Tabel 4.5.2.1: Instroom van leerlingen¹ vanaf 1993

	'93/'94	'94/'95	'95/'96	'96/'97	'97/'98
HLO	375	395	440	490	
MLO	568	620	639	635	

¹ Het gaat om instroom in het tweede leerjaar. Het eerste jaar is algemeen.

Bron: CBS/COLP.

Tabel 4.5.2.2: Totaal aantal leerlingen medische richting laboratoriumonderwijs vanaf 1993

	'93/'94	'94/'95	'95/'96	'96/'97	'97/'98
HLO	1.401	1.539	1.715	2.003	
MLO ¹	1.310	1.369	1.531	1.652	

¹ Vanaf tweede jaar.

Bron: CBS.

Tabel 4.5.2.3: Aantal diplomabehalers medische richting laboratoriumonderwijs vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
HLO	292	312	319	367	401	
MLO	267	281	310	377		

Bron: CBS.

4.6 Klinisch perfusionisten

4.6.1 Geregistreerde en werkzame personen

Tabel 4.6.1.1: Leeftijdsverdeling van geregistreerde klinisch perfusionisten, september 1997

Leeftijd	Vrouw		Man		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 36 jaar	6	29	7	13	13	17
36-45 jaar	13	62	29	54	42	56
> 45 jaar	2	10	18	33	20	27
Totaal	21	100	54	100	75	100

Bron: NVZ.

Tabel 4.6.1.2: Leeftijdsverdeling van werkzamen in de functie van klinisch perfusionist, september 1997

Leeftijd	abs	%
< 36 jaar	36	34
36-45 jaar	44	42
> 45 jaar	25	24
Totaal ¹	105	100
Man	76	69
Vrouw	34	31
Totaal ¹	110	100

¹ Van vijf personen is de leeftijd onbekend.

Bron: NVZ.

Tabel 4.6.1.3: Het aantal jaren in beroepsuitoefening

Jaren	abs	%
Tot 5	31	28
5-10	26	24
10-20	36	33
20	17	15
Totaal	110	100

Bron: NVZ.

Tabel 4.6.1.4: De als klinisch perfusionist werkzaam naar diplomabezit

Jaren	abs	%
Geregistreerd (NVZ-diploma)	84	76
Leerling	12	11
Niet geregistreerd	14	13
Totaal	110	100

Bron: NVZ.

4.6.2 Opleidingsgegevens

Tabel 4.6.2.1: Opleidingsgegevens klinisch perfusionist vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Instroom	5	4	5	7	.
Diploma			6	5	.

Bron: NVZ.

4.7 Ziekenhuishygiënisten

Tabel 4.7.1.1: Geregistreeerde ziekenhuishygiënisten naar leeftijd en geslacht, per ultimo 1997

Leeftijd	Vrouw		Man		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 36 jaar	3	7	8	5	11	6
36-45 jaar	17	38	61	41	78	40
46-55 jaar	22	48	60	40	82	42
> 56 jaar	3	7	22	14	25	13
Totaal	46	100	150	100	196	100

Bron: NVZ.

Tabel 4.7.1.2: Werkzamen in de functie van ziekenhuishygiënist, september 1997

Jaren	abs	%
Gediplomeerd	180	79,5
In opleiding	21	9,3
Overig	25	11,2
Totaal	226	100,0

Bron: NVZ.

4.8 Overige gegevens assisterende beroepen

4.8.1 Werkzame personen

Tabel 4.8.1.1: Aantal werkzame assistenten vanaf 1994 (jaargemiddelden)

	1994	1995	1996	1997	1998
	x 1000				
Apothekersassistenten	14	14	14	14	16
Doktersassistenten	12	14	13	14	15
Tandartsassistenten	8	8	10	9	11
Totaal	35	37	37	37	42

Bron: CBS.

4.8.2 Arbeidsmarktpositie

Tabel 4.8.2.1: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden MBO Assisterende gezondheidszorg niveau 3 en 4 in 1997-1998

	1997	1998
Geslacht in %		
man	1	6
vrouw	99	94
Gem. intredewerkloosheid in maanden	0,5	0,3
Werkloosheid tijdens enquête in %	1	1
% met flexibele aanstelling	12	9
Bestemming van schoolverlaters in %		
studie	12	26
BBL	4	7
betaald werk	81	64
werkloos	2	1
anders	1	2
Belangrijkste beroepen werkzaam:		
apothekersassistenten en medisch laboranten	47	
Verplegenden en doktersassistenten	41	
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:		
Gezondheidszorg	51	
Detailh.famac/med. Art/parfum. Cosmet winkel	39	
Oordeel van werkenden over aansluiting opleiding en huidige functie in %:		
goed	59	61
voldoende	31	27
matig	7	7
slecht	3	4
MBO bol 3/4 totaal (goed en voldoende)	75	79
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens schoolverlater		
lager	21	
zelfde	79	
hoger	1	
Vereist opleidingsniveau volgens werkgever		
lager	20	15
zelfde	79	84
hoger	1	1
Vereiste opleidingsrichting volgens schoolverlater		
eigen/verwante richting	91	
volgens werkgever		
eigen/verwante richting	89	89
Gemiddeld bruto uurloon:		
MBO Assisterenden gezondheidszorg	14,58	16,20
MBO niveau 3/4 totaal	14,32	16,07

Bron: ROA

Tabel 4.8.2.2: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden MBO
Laboratoriumtechniek niveau 3 en 4 in 1997-1998

	1997	1998
Geslacht in %		
man	53	53
vrouw	47	47
Gem. intredewerkloosheid in maanden	1,8	0,6
Werkloosheid tijdens enquête in %	7	2
% met flexibele aanstelling	45	17
Bestemming van schoolverlaters in %		
studie	36	44
BBL	2	3
betaald werk	59	51
werkloos	2	1
anders	0	1
Belangrijkste beroepen werkzaam:		
Laboranten	52	39
Apothekersassistenten en medisch laboranten	17	34
Procesoperators	8	
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:		
Gezondheidszorg	33	38
Vervaard. farmac.prod	13	
Vervaard. overig voedingsmiddelen	6	
Veterinaire diensten	5	
Niet gespec. detailhandel	5	
Vervaard. basischemicaliën		6
Natuurwet. speur/ontwikkelingsw.		12
Ver. machines/apparaten	5	
Oordeel van werkenden over aansluiting opleiding en huidige functie in %:		
goed	51	50
voldoende	20	24
matig	14	14
slecht	14	12
MBO bol 3/4 totaal (goed en voldoende)	75	79
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens schoolverlater		
lager	18	
zelfde	82	
hoger	0	
Vereist opleidingsniveau volgens werkgever		
lager	20	21
zelfde	79	75
hoger	1	5
Vereiste opleidingsrichting volgens schoolverlater		
eigen/verwante richting	74	
volgens werkgever		
eigen/verwante richting	77	83
Gemiddeld bruto uurloon:		
MBO Assisterenden gezondheidszorg	16,53	18,29
MBO niveau 3/4 totaal	14,32	16,07

Bron: ROA

5 Welzijnsberoepen

In tegenstelling tot bij de zorgberoepen zijn er geen bronnen die een goed beeld geven van het aantal beroepsbeoefenaren. Door de sociale partners in de sector zorg en welzijn zijn een vijftal beroependomeinen vastgesteld. Voor verpleging en verzorging verwijzen we naar hoofdstuk 3. Voor de drie overige beroependomeinen zijn helaas geen betrouwbare gegevens beschikbaar. Volgend jaar is er op grond van de EBB van het CBS waarschijnlijk wel een indicatie te geven.

Op grond van (steekproef)gegevens van de VOG is voor verschillende beroepsgroepen wel een beeld van de samenstelling te geven. Deze gegevens zijn in het hoofdrapport opgenomen (zie 5.5).

In dit tabellen rapport beperken we ons tot gegevens over een aantal opleidingen die toegang geven tot de beroependomeinen.

5.1 Sociaal cultureel werk

5.1.1 Opleidingen

HBO-niveau

Tabel 5.1.1.1.: Opleidingsgegevens Culturele en Maatschappelijke Vorming

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom					
In opleiding	3.984	4.780	4.897	4.616	4.262
Diploma	545	662	771	826	

Bron: HBO-Raad.

Tabel 5.1.1.2.: Opleidingsgegevens Sociaal Cultureel werk

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom	570	695	716	706	929
In opleiding	570	1.140	1.643	1.602	1.798
Diploma				350	

Bron: CBS.

5.1.2 Arbeidsmarktpositie

Tabel 5.1.2.1: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden HBO Culturele en maatschappelijke vorming 1994-1998 (voltijd)

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht in %					
man	17	30	25	23	30
vrouw	83	70	75	77	70
Duur intrede werkloosheid in %					
0 maanden	51	48	53	54	75
1-3 maanden	27	27	30	31	17
4-6 maanden	8	9	10	9	5
> 6 maanden	14	16	7	6	3
Werkloos in %					
ja	12	7	15	7	10
nee	88	93	85	93	90
Maatschappelijke positie					
betaald werk	67	73	69	75	79
studie	23	16	13	15	10
werkzoekend	6	8	13	7	7
anders	4	3	6	3	4
Loondienst					
ja	94	82	73	76	79
nee	6	18	27	24	21
Aanstelling					
vast	38	46	50	41	52
tijdelijk	62	54	50	59	48
Arbeidsduur					
% full-time	44	43	65	58	70

Vervolg tabel 5.1.2.1

	1994	1995	1996	1997	1998
Belangrijkste beroepen werkzaam:					
groepsleider creche/peuterspeelzaal	15				
activiteitenbegeleider/bezigheidstherapeut	9				
pr-adviseur/voorlichting	9			5	
sociaal-cultureelwerker	9	22	11	8	
notulist	6				
administratiefmedewerker	6				
opbouwwerker		5			
bedrijfshoofd reisorganisatie	6		8		
intaker-, info.medew. arbeidsbureau, consulent uitzendbureau					8
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam					
kinderopvang	9				
opvangtehuizen	9				
welzijnszorg		8		8	
uitzendbureaus				6	8
buurt- en clubhuiswerk		9	8		
reisorganisaties	6		8		
jeud- en jongerenwerk	6	11			
sport	6				
Bruto uurloon in glds					
HBO culturele/maatsch. vorming	18,5	18,6	17,9	19,3	20,64
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	19,6	18,9	18,9	20,3	21,84
HBO (totaal)	21	20,8	20,6	21,9	23,87
Minimaal HBO-vereist					
HBO culturele/maatsch. vorming	50	68	56	61	55
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	60	61	58	64	65
HBO (totaal)	76	78	76	79	80
Eigen/ verwante richting vereist					
HBO culturele/maatsch. vorming	58	56	52	47	48
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	83	75	79	75	76
HBO (totaal)	81	79	81	80	79
Oordeel aansluiting opleiding en werk (% voldoende of goed)					
HBO culturele/maatsch. vorming	85	70	68	64	71
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	81	79	76	79	82
HBO (totaal)	81	80	79	81	84
% dat zelfde opleiding gekozen zou hebben					
HBO culturele/maatsch. vorming	66	70	65	66	60
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	78	77	78	75	75
HBO (totaal)	79	79	80	80	80

Bron: HBO-monitor.

Tabel 5.1.2.2: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden MBO
 Sociaal Cultureel Werk niveau 3 en 4 1997-1998

	1997	1998
Geslacht in %		
man	15	7
vrouw	85	93
Gem. intredewerkloosheid in maanden	1,6	0,6
Werkloosheid tijdens enquête in %	15	4
% met flexibele aanstelling	36	28
Bestemming van schoolverlaters in %		
studie	40	30
BBL	2	1
betaald werk	51	62
werkloos	2	3
anders	4	4
Belangrijkste beroepen werkzaam:		
Verzorgend personeel	41	53
Receptionisten en administratieve empl.	14	9
Activiteitenbegeleiders en mdew. Arbeidsbem.	12	21
Verkoper	9	
Productiemedewerker	5	
Lader en lossers	5	
Hulpkrachten horeca en verzorging	5	
Boekhouders en secretaresses	5	
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:		
welzijnszorg	50	76
detailhandel	14	
ov. amusement/kunst	7	
Oordeel van werkenden over aansluiting opleiding en huidige functie in %:		
goed	50	36
voldoende	12	36
matig	28	15
slecht	10	13
MBO bol 3/4 totaal (goed en voldoende)	75	79
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens schoolverlater		
lager	38	
zelfde	57	
hoger	5	
Vereist opleidingsniveau volgens werkgever		
lager	43	24
zelfde	52	61
hoger	5	15
Vereiste opleidingsrichting		
volgens schoolverlater	57	
eigen/verwante richting		
volgens werkgever	57	68
eigen/verwante richting		
Gemiddeld bruto uurloon:		
MBO SCW	12,68	18
MBO niveau 3/4 totaal	14,32	16,07

Bron: ROA

5.2 Sociaal pedagogisch werk

5.2.1 Opleidingen

Tabel 5.2.1.1: Sociaal Pedagogische Hulpverlening

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom					
In opleiding	9.854	11.063	11.838	12.759	13.680
Diploma	1.515	1.899	1.880	2.223	

Bron: HBO-Raad.

Tabel 5.2.1.2: Opleidingsgegevens Sociaal Pedagogisch Werk

	1993	1994	1995	1996	1997
Dagopleiding SPW					
Instroom	7.159	8.414	8.965	9.886	10.559
In opleiding	7.159	14.364	21.718	23.942	25.734
Diploma				5.236	
Oude opleiding = agogisch werk					
Instroom	0	0	0	0	
In opleiding	10.866	5.852	21.718	23.942	
Diploma	3.444	4.001	4.830	0	

Bron: CBS.

Tabel 5.2.1.3: Opleiding Kindercentra

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom					
In opleiding	1.797	1.897	1.634	1.350	.
Diploma	2.754	3.027	2.789	2.410	.
	987	938	992	898	.

Bron: OVDB.

Tabel 5.2.1.4: Opleidingsgegevens activiteitenbegeleiding

Dagopleiding Activiteitenbegeleiding	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom	1.706	1.797	1.684	1.606	1.898
In opleiding	4.067	4.439	4.528	4.370	4.759
Diploma	876	960	1.098	1.217	.

Bron: CBS.

Tabel 5.2.1.5: Opleidingsgegevens Creatieve Therapie

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom					
In opleiding	1.300	1.411	1.351	1.285	1.282
Diploma	188	215	246	202	

Bron: HBO-Raad.

5.2.2 Arbeidsmarktpositie

Tabel 5.2.2.1: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden HBO
 Sociaal Pedagogische Hulpverlening 1994-1998 (voltijd)

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht in %					
man	7	9	7	8	8
vrouw	93	91	93	92	92
Duur intrede werkloosheid in %					
0 maanden	61	55	65	65	77
1-3 maanden	25	29	24	23	19
4-6 maanden	8	10	7	7	2
> 6 maanden	6	6	4	5	1
Werkloos in %					
ja	7	5	6	7	4
nee	93	95	94	93	96
Maatschappelijke positie					
betaald werk	84	84	83	84	87
studie	8	8	8	10	7
Werkzoekend	4	5	7	6	3
anders	4	3	2	1	2
Loondienst					
ja	84	75	74	74	81
nee	16	25	26	26	19
Aanstelling					
vast	75	65	59	56	64
tijdelijk	25	35	41	44	36
% full-time	37	38	35	31	28
Belangrijkste beroepen werkzaam:					
groepsleider	31	14	20	35	22
activiteitenbegeleider/bezigheidstherapeut	14				
zwakzinnigenverzorgenden	13	25	18	13	16
groepsleider creche/peuterspeelzaal	12	19	13	13	14
maatschappelijk/sociaal cultureel werker	11	12	11		11
inrichtingswerker				8	
recreatie-/activiteitenbegeleider			6		

Vervolg tabel 5.2.2.1

	1994	1995	1996	1997	1998
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:					
Tehuizen voor geest/lich. gehandicapten		18	18	15	22
Kinderopvang	7	11	11	9	7
Jeugd- en jongerenwerk				9	
Kinder- en sociale tehuizen	6		9	9	8
Psychiatrische ziekenhuizen	8		8		7
Medische kinderdagverblijven				5	
Maatschappelijk werk specifieke groepen			8		8
Niet medische dagevreblijven voor geh.	13	6			
Opvangtehuizen	13				
Zwakzinnigeninrichtingen	19				
verplichte sociale verzekeringen		7			
Bruto uurloon in glds					
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	19,2	17,7	17,7	19,3	20,73
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	19,6	18,9	18,9	20,3	21,84
HBO (totaal)	21	20,8	20,6	21,9	23,87
Minimaal HBO-vereist					
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	49	46	38	48	52
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	60	61	58	64	65
HBO (totaal)	76	78	76	79	80
Eigen/ verwante richting vereist					
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	89	86	89	90	92
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	83	75	79	75	76
HBO (totaal)	81	79	81	80	79
Oordeel aansluiting opleiding en werk (% voldoende of goed)					
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	83	87	77	83	86
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	81	79	76	79	82
HBO (totaal)	81	80	79	81	84
% dat zelfde opleiding gekozen zou hebben					
HBO Sociaal-pedagogische hulpverlening	88	77	76	77	79
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	78	77	78	75	75
HBO (totaal)	79	79	80	80	80

Bron: HBO-monitor.

Tabel 5.2.2.2: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden HBO
Creatieve therapie 1994-1998 (voltijd)

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht in %					
man	11	11	11	13	11
vrouw	89	89	89	87	89
Duur intrede werkloosheid in %					
0 maanden	46	42	36	41	61
1-3 maanden	19	24	31	26	23
4-6 maanden	15	20	16	23	6
> 6 maanden	20	13	16	10	10
Werkloos in %					
ja	18	15	29	19	13
nee	82	85	71	81	87
Maatschappelijke positie					
betaald werk	65	72	61	78	73
studie	10	8	14	10	15
Werkzoekend	12	9	19	11	4
anders	12	11	6	1	8
Loondienst					
ja	88	71	49	78	73
nee	12	29	51	22	27
Aanstelling					
vast	57	65	35	50	53
tijdelijk	43	35	65	50	47
Arbeidsduur					
% full-time	21	25	18	15	27
Belangrijkste beroepen werkzaam:					
Creatief-/ muziek therapeut	37	40	33	36	22
Activiteitenbegeleider/bezigheidstherapeut	21	8	11	5	6
Groepsleider (creche)	9			10	11
Zwakzinnigenverzorgende	6	9			10
Recreatie-/activiteitenbegeleider			16	5	6
winkelbediende				5	
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:					
psychiatrisch ziekenhuis	19	14	19	14	11
alg. ziekenhuis		9		9	
speciaal onderwijs					
kinderopvang	5	8	5	7	
Opvangtehuizen				6	
Zwakzinnigeninrichtingen	19				
Niet medische dagverbl voor gehandic.	11				8
Tehuizen voor geest/lich gehandic.		18	7		19
Kinder- en sociale tehuizen			7		
gevangeniswezen					6

Vervolg tabel 5.2.2.2

	1994	1995	1996	1997	1998
Bruto uurloon in glds					
HBO creatieve therapie	19,6	19,5	18,2	19,3	21,88
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	19,6	18,9	18,9	20,3	21,84
HBO (totaal)	21	20,8	20,6	21,9	23,87
Minimaal HBO-vereist					
HBO creatieve therapie	55	63	42	61	55
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	60	61	58	64	65
HBO (totaal)	76	78	76	79	80
Eigen/ verwante richting vereiest					
HBO creatieve therapie	78	77	75	75	66
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	83	75	79	75	76
HBO (totaal)	81	79	81	80	79
Oordeel aansluiting opleiding en werk (% voldoende of goed)					
HBO creatieve therapie	71	71	70	70	66
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	81	79	76	79	82
HBO (totaal)	81	80	79	81	84
% dat zelfde opleiding gekozen zou hebben					
HBO creatieve therapie	82	77	75	73	66
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	78	77	78	75	75
HBO (totaal)	79	79	80	80	80

Bron: HBO-monitor.

(N.B. 1994, 1995 en 1998 inclusief deeltijd.)

Tabel 5.2.2.3: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden MBO
 Sociaal Pedagogisch Werk niveau 3 en 4 in 1997-1998

	1997	1998
Geslacht in %		
Man	9	9
Vrouw	91	91
Gem. intredewerkloosheid in maanden	1	0,6
Werkloosheid tijdens enquête in %	3	4
% met flexibele aanstelling	28	30
Bestemming van schoolverlaters in %		
Studie	35	36
BBL	8	3
betaald werk	55	57
Werkloos	1	1
Anders	1	3
Belangrijkste beroepen werkzaam:		
Verzorgend personeel	53	49
Hulpkrachten horeca en verzorging	16	8
Activiteitenbegeleiders en mdew. Arbeidsbem.	10	16
Verkoper	9	6
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:		
Welzijnszorg	65	67
gezondheids/welzijnszorg	6	
basisonderwijs	5	
Oordeel van werkenden over aansluiting opleiding en huidige functie in %:		
goed	39	46
voldoende	50	31
matig	9	10
slecht	2	14
MBO bol 3/4 totaal (goed en voldoende)	75	79
Vereist opleidingsniveau voor huidige functie volgens schoolverlater		
lager	23	
zelfde	77	
hoger	5	
Vereist opleidingsniveau volgens werkgever		
lager	27	26
zelfde	73	73
hoger	1	2
Vereiste opleidingsrichting		
volgens schoolverlater		
eigen/verwante richting	79	
volgens werkgever		
eigen/verwante richting	74	71
Gemiddeld bruto uurloon:		
MBO SPW	14,56	17,02
MBO niveau 3/4 totaal	14,32	16,07

Bron: ROA
 N.B. Dit is incl. activiteitenbegeleiding

5.3 Maatschappelijke dienstverlening

5.3.1 Opleiding

Tabel 5.3.1.1: Opleidingsgegevens Maatschappelijk Werk en Dienstverlening

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom					
In opleiding	8.336	7.306	7.374	7.825	8.072
Diploma	1.531	1.485	1.409	1.462	

Bron: HBO-Raad.

5.3.2 Arbeidsmarktpositie

Tabel 5.3.2.1: De aansluiting opleiding arbeidsmarkt voor afgestudeerden HBO
Maatschappelijk werk 1994-1998 (voltijd)

	1994	1995	1996	1997	1998
Geslacht in %					
man	18	15	17	15	17
vrouw	82	85	83	85	83
Duur intrede werkloosheid in %					
0 maanden	46	51	49	56	72
1-3 maanden	25	23	31	25	17
4-6 maanden	14	13	11	10	5
> 6 maanden	15	14	8	9	6
Werkloos in %					
ja	10	13	11	11	5
nee	90	87	89	89	95
Maatschappelijke positie					
betaald werk	73	76	77	82	80
studie	10	9	9	9	11
Werkzoekend	7	9	11	7	5
anders	10	6	2	2	4
Loondienst					
ja	91	75	69	80	85
nee	9	25	31	20	15
Aanstelling					
vast	50	53	40	42	50
tijdelijk	50	47	60	58	50

Vervolg tabel 5.3.1.1

	1993	1994	1995	1996	1997
Arbeidsduur					
% full-time	43	38	45	42	38
Belangrijkste beroepen werkzaam:					
algemeen maatschappelijk werker	16	14	23	29	18
maatschappelijk/sociaalcultureel werker	15	15	13	9	12
maatschappelijk werker kinderbescherming	9	8		9	14
categoriële maatschappelijk werker	8				
maatschappelijk werker reclassering				7	8
groepsleider				6	
med/psych. Maatschappelijk werker	5	7	7		6
coördinator maatsch/sociaalcult. Werk		8			
vormingsleider			6		
Belangrijkste bedrijfstakken werkzaam:					
jeud- en jongerenwerk				10	
maatschappelijke dienstverlening				7	
overheidsbestuur, gemeenten	11			5	
maatschappelijke werk specifieke groepen	10	7	16		21
verplichte sociale verzekeringen			11		
algemeen maatschappelijk werk	5	11	8		7
ambulante geestelijke gezondheidszorg			5		
opvangtehuizen	10	9			
zwakzinnigeninrichtingen	5				
verplichte sociale verzekeringen		7			
gezinsvoogdij/kinderbeschermingsvereniging					11
Bruto uurloon in glds					
HBO maatschappelijk werk en dienstverlening	19,8	19,9	20,2	21,1	23,05
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	19,6	18,9	18,9	20,3	21,84
HBO (totaal)	21	20,8	20,6	21,9	23,87
Minimaal HBO-vereist					
HBO maatschappelijk werk en dienstverlening	63	65	70	67	76
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	60	61	58	64	65
HBO (totaal)	76	78	76	79	80
Eigen/ verwante richting vereist					
HBO maatschappelijk werk en dienstverlening	85	81	85	80	84
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	83	75	79	75	76
HBO (totaal)	81	79	81	80	79
Oordeel aansluiting opleiding en werk (% voldoende of goed)					
HBO maatschappelijk werk en dienstverlening	72	70	70	75	83
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	81	79	76	79	82
HBO (totaal)	81	80	79	81	84
% dat zelfde opleiding gekozen zou hebben					
HBO maatschappelijk werk en dienstverlening	75	80	86	78	79
Hoger Sociaal-agogisch Onderwijs (vt)	78	77	78	75	75
HBO (totaal)	79	79	80	80	80

Bron: HBO-monitor.

DEEL B

Aanbod arbeidsmarkt zorgsector; uitsplitsing naar beroepen

6 ZIEKENHUISZORG

6.1 Bezette arbeidsplaatsen en werkzame personen

Tabel 6.1.1: Aantal *werkzame personen* (full- en part-timers tezamen) in de ziekenhuissector, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	90.517	91.380	91.656	93.208	95.698
- verpleging en verzorging	50.611	51.399	52.798	54.602	56.329
- medisch/soc. wet. personeel	3.705	3.844	3.901	4.120	4.474
- overig personeel	26.290	26.984	27.421	28.059	29.106
- verpl. en verz. pers. in opleiding	9.911	9.153	7.536	6.427	5.789
waarvan ondersteunend	47.552	47.547	48.036	48.922	50.087
Flexibel personeel					
stagiaires	316	273	385	540	379
niet in loondienst	2.622	1.962	2.186	2.683	2.899
Totaal personeel	141.006	141.162	142.263	145.353	149.061
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	23.612	24.394	24.872	25.293	26.570
- verpleging en verzorging	11.336	11.890	11.984	12.219	12.551
- medisch/soc. wet. personeel	4.062	4.394	4.675	4.815	5.574
- overig personeel	7.028	7.044	7.223	7.337	7.578
- verpl. en verz. pers. in opleiding	1.186	1.066	990	922	867
waarvan ondersteunend	11.549	11.655	12.377	12.366	12.672
Flexibel personeel					
stagiaires	13	13	10	2	1
niet in loondienst	1.145	1.130	1.248	1.344	647
Totaal personeel	36.319	37.192	38.507	39.005	39.890

ZIEKENHUISZORG

CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996 ³	1997 ⁴
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	7.921	7.644	8.038	8.364	8.784
- verpleging en verzorging	3.881	3.632	3.758	3.851	4.049
- medisch/soc. wet. personeel	736	759	814	901	947
- overig personeel	3.128	3.179	3.325	3.572	3.756
- verpl. en verz. pers. in opleiding	176	74	141	40	32
waarvan ondersteunend	3.757	3.636	3.683	3.869	4.130
Flexibel personeel					
stagiaires	11	10	25	27	30
niet in loondienst	251	280	258	332	347
Totaal personeel	11.940	11.570	12.004	12.592	13.292
TOTAAL ZIEKENHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	122.050	123.417	124.566	126.865	131.052
- verpleging en verzorging	65.829	66.920	68.540	70.672	72.929
- medisch/soc. wet. personeel	8.504	8.997	9.390	9.836	10.995
- overig personeel	36.445	37.208	37.969	38.968	40.440
- verpl. en verz. pers. in opleiding	11.272	10.292	8.667	7.389	6.688
waarvan ondersteunend	62.858	62.839	64.096	65.157	66.890
Flexibel personeel					
stagiaires	340	296	420	569	408
niet in loondienst	4.018	3.372	3.692	4.359	3.893
Totaal personeel	189.266	189.924	192.774	196.950	202.243

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

³ Schatting.

⁴ Schatting, inclusief poliklinische revalidatiecentra.

Bron: NZi.

Tabel 6.1.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ in de ziekenhuissector, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	68.999	68.266	67.748	68.164	69.781
- verpleging en verzorging	35.795	35.618	36.568	37.726	38.964
- medisch/soc. wet. personeel	3.282	3.428	3.460	3.598	3.946
- overig personeel	20.024	20.081	20.184	20.413	4.082
- verpl. en verz. pers. in opleiding	9.898	9.139	7.536	6.427	5.789
waarvan ondersteunend	31.543	30.664	30.709	31.321	32.001
Flexibel personeel					
stagiaires	213	192	269	378	270
niet in loondienst	1.765	1.391	1.518	1.814	1.611
Totaal personeel	102.520	100.513	100.244	101.677	103.663
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	19.876	20.008	20.235	20.591	21.628
- verpleging en verzorging	9.167	9.165	9.261	9.475	9.623
- medisch/soc. wet. personeel	3.656	3.965	4.150	4.302	4.882
- overig personeel	5.869	5.812	5.834	5.892	6.256
- verpl. en verz. pers. in opleiding	1.184	1.066	990	922	867
waarvan ondersteunend	9.186	9.071	9.077	9.125	9.596
Flexibel personeel					
stagiaires	10	12	10	1	0
niet in loondienst	971	866	1.041	1.065	586
Totaal personeel	30.043	29.957	30.363	30.782	31.810
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996 ³	1997 ⁴
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	5.859	5.530	5.713	5.931	6.225
- verpleging en verzorging	2.791	2.588	2.616	2.711	2.857
- medisch/soc. wet. personeel	613	628	661	696	734
- overig personeel	2.279	2.240	2.295	2.484	2.618
- verpl. en verz. pers. in opleiding	176	74	141	40	16
waarvan ondersteunend	2.572	2.439	2.465	2.538	2.737
Flexibel personeel					
stagiaires	10	9	25	27	5
niet in loondienst	156	192	112	105	75
Totaal personeel	8.597	8.170	8.315	8.601	9.040

ZIEKENHUISZORG

TOTAAL ZIEKENHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	94.733	93.804	93.696	94.686	97.634
- verpleging en verzorging	47.754	47.371	48.445	49.912	51.444
- medisch/soc. wet. personeel	7.551	8.021	8.271	8.596	9.562
- overig personeel	28.171	28.133	28.313	28.789	29.956
- verpl. en verz. pers. in opleiding	11.257	10.279	8.667	7.389	6.672
waarvan ondersteunend	43.301	42.174	42.251	42.984	44.334
Flexibel personeel					
stagiaires	233	213	304	406	273
niet in loondienst	2.892	2.449	2.671	2.984	2.272
Totaal personeel	141.159	138.640	138.922	141.060	144.513

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

³ Schatting.

⁴ Schatting, inclusief poliklinische revalidatiecentra.

Bron: Nzi.

6.2 Werkzame personen naar achtergrondkenmerken

Tabel 6.2.1: Aandeel *part-timers* in de ziekenhuissector, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	53%	56%	59%	61%	62%
- verpleging en verzorging	65%	68%	71%	72%	72%
- medisch/soc. wet. personeel	25%	24%	25%	28%	28%
- overig personeel	53%	56%	58%	60%	61%
waarvan ondersteunend	63%	65%	67%	68%	69%
Flexibel personeel					
stagiaires	58%	54%	61%	57%	55%
niet in loondienst	80%	86%	84%	83%	92%
Totaal personeel	57%	60%	62%	64%	65%
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	48%	52%	54%	55%	55%
- verpleging en verzorging	65%	70%	72%	73%	74%
- medisch/soc. wet. personeel	20%	20%	22%	22%	23%
- overig personeel	46%	48%	51%	52%	53%
waarvan ondersteunend	47%	50%	54%	54%	53%
Flexibel personeel					
niet in loondienst	85%	86%	89%	90%	96%
Totaal personeel	49%	52%	55%	56%	55%
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN ¹	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	66%	67%	75%	65%	66%
- verpleging en verzorging	73%	74%	82%	75%	79%
- medisch/soc. wet. personeel	40%	42%	48%	40%	40%
- overig personeel	66%	67%	76%	60%	62%
waarvan ondersteunend	61%	64%	68%	66%	67%
Flexibel personeel					
niet in loondienst	90%	92%	94%	99%	99%
Totaal personeel	65%	67%	73%	66%	68%

ZIEKENHUISZORG

TOTAAL ZIEKENHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	53%	56%	59%	60%	59%
- verpleging en verzorging	65%	69%	72%	72%	71%
- medisch/soc. wet. personeel	24%	24%	26%	26%	25%
- overig personeel	53%	56%	58%	58%	56%
waarvan ondersteunend	60%	62%	65%	65%	64%
Flexibel personeel					
stagiaires	59%	55%	56%	57%	51%
niet in loondienst	81%	86%	87%	86%	91%
Totaal personeel	56%	59%	61%	62%	61%

¹ Exclusief poliklinische revalidatiecentra.
Bron: NZi.

Tabel 6.2.2: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel in loondienst naar functiegroep vanaf 1993

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	7,2%	6,6%	6,8%	7,0%	7,0%
In opleiding	5,4%	5,0%	5,5%	5,5%	4,7%
Ondersteunend (alg./adm.)	7,1%	6,3%	6,7%	6,4%	6,8%
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,5%	7,3%	7,3%	7,7%	7,7%
Ondersteunend (terr./geb.)	6,5%	5,4%	5,5%	5,4%	5,3%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,3%	6,5%	6,7%	6,9%	6,9%
Totaal excl. bevallingsverlof	5,9%	5,0%	5,2%	5,4%	5,5%
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	7,8%	6,4%	7,4%	7,7%	6,7%
In opleiding	6,9%	5,1%	5,5%	6,0%	4,5%
Ondersteunend (alg./adm.)	8,3%	6,4%	7,3%	7,3%	6,9%
Ondersteunend (hotelfuncties)	13,2%	10,2%	10,1%	10,2%	9,7%
Ondersteunend (terr./geb.)	7,4%	6,9%	7,5%	6,8%	6,5%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	8,5%	6,8%	7,6%	7,8%	7,0%
Totaal excl. bevallingsverlof	7,4%	5,4%	6,6%	6,9%	5,9%

ZIEKENHUISZORG

CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	7,7%	5,9%	6,7%	6,5%	6,4%
In opleiding	6,3%	6,6%	5,4%	5,8%	4,7%
Ondersteunend (alg./adm.)	5,6%	5,1%	6,1%	7,1%	5,7%
Ondersteunend (hotelfuncties)	7,2%	5,4%	6,0%	6,9%	9,4%
Ondersteunend (terr./geb.)	4,9%	3,8%	5,4%	6,5%	4,4%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,2%	5,9%	6,6%	6,8%	6,6%
Totaal excl. bevallingsverlof	6,0%	4,8%	5,4%	5,4%	5,2%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

² Exclusief poliklinische revalidatiecentra.

Bron: NZi.

Tabel 6.2.3: Uitstroom¹ (in procenten) van personeel in loondienst uit de ziekenhuissector vanaf 1993

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	10,0%	8,8%	9,3%	9,4%	10,2%
In opleiding	15,1%	14,0%	19,8%	16,2%	21,7%
Ondersteunend (alg./adm.)	10,8%	10,3%	9,8%	9,4%	10,3%
Ondersteunend (hotelfuncties)	16,1%	14,2%	12,9%	13,4%	14,5%
Ondersteunend (terr./geb.)	8,3%	9,5%	7,7%	6,9%	8,4%
Totaal	11,6%	10,3%	10,4%	10,4%	11,3%
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	11,5%	10,5%	11,0%	11,5%	10,5%
In opleiding	20,5%	19,5%	18,0%	15,1%	16,1%
Ondersteunend (alg./adm.)	11,2%	9,2%	9,0%	9,1%	11,0%
Ondersteunend (hotelfuncties)	10,1%	10,6%	7,9%	8,6%	7,1%
Ondersteunend (terr./geb.)	3,7%	4,9%	5,9%	4,0%	3,9%
Totaal	11,4%	10,4%	10,4%	10,6%	10,3%
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	13,5%	11,5%	12,3%	10,8%	13,0%
In opleiding	19,1%	25,8%	13,3%	16,8%	38,5%
Ondersteunend (alg./adm.)	11,2%	8,7%	11,5%	13,0%	13,6%
Ondersteunend (hotelfuncties)	16,3%	11,5%	14,5%	14,9%	19,4%
Ondersteunend (terr./geb.)	5,9%	8,9%	6,2%	1,6%	8,7%
Totaal	13,5%	11,4%	12,2%	11,8%	21,2%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

² Inclusief poliklinische revalidatiecentra.

³ Exclusief revalidatiecentra.

Bron: NZi.

7 GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

7.1 Intramurale voorzieningen

Tabel 7.1.1: Aantal *werkzame personen*¹ (full- en part-timers tezamen) in de psychiatrische ziekenhuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	24.098	24.033	24.545	25.083	25.272
- verpleging en verzorging	14.933	14.738	15.231	15.740	16.278
- medisch/soc. wet. personeel	2.087	2.177	2.373	2.613	2.798
- overig personeel	4.520	4.636	4.822	4.917	4.538
- verpl. en verz. pers. in opleiding	2.558	2.482	2.119	1.813	1.658
waarvan ondersteunend	9.972	9.838	9.898	10.059	9.968
Flexibel personeel					
stagiaires	90	83	177	169	336
niet in loondienst	872	683	622	822	1.498
Totaal personeel	35.032	34.637	35.242	36.133	37.075
CATEGORALE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	3.440	3.797	4.262	4.702	5.197
- verpleging en verzorging	2.270	2.496	2.738	3.096	3.202
- medisch/soc. wet. personeel	524	572	600	655	701
- overig personeel	616	698	892	923	1.268
- verpl. en verz. pers. in opleiding	30	31	32	28	26
waarvan ondersteunend	1.270	1.462	1.544	1.689	1.817
Flexibel personeel					
stagiaires	57	44	54	83	106
niet in loondienst	159	210	259	318	211
Totaal personeel	4.926	5.513	6.119	6.792	7.331

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	27.538	27.830	28.807	29.785	30.470
- verpleging en verzorging	17.203	17.234	17.969	18.836	19.480
- medisch/soc. wet. personeel	2.611	2.749	2.973	3.268	3.499
- overig personeel	5.136	5.334	5.714	5.840	5.806
- personeel in opleiding	2.588	2.513	2.151	1.841	1.684
waarvan ondersteunend	11.242	11.300	11.442	11.748	11.785
Flexibel personeel					
stagiaires	147	127	231	252	442
niet in loondienst	1.031	893	881	1.140	1.709
Totaal personeel	39.958	40.150	41.361	42.925	44.406

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Tabel 7.1.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ in psychiatrische ziekenhuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	18.402	18.462	18.667	18.737	19.241
- verpleging en verzorging	11.055	11.069	11.436	11.606	12.185
- medisch/soc. wet. personeel	1.635	1.735	1.854	2.035	2.173
- overig personeel	3.165	3.196	3.286	3.304	3.225
- verpl. en verz. pers. in opleiding	2.547	2.462	2.091	1.792	1.658
waarvan ondersteunend	7.112	7.016	7.014	7.094	7.149
Flexibel personeel					
stagiaires	73	72	159	143	281
niet in loondienst	658	491	427	495	787
Totaal personeel	26.245	26.041	26.267	26.469	27.458
CATEGORALE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	2.648	2.909	3.201	3.515	3.915
- verpleging en verzorging	1.787	1.965	2.127	2.372	2.490
- medisch/soc. wet. personeel	368	406	426	471	503
- overig personeel	463	509	617	646	896
- verpl. en verz. pers. in opleiding	30	29	31	26	26
waarvan ondersteunend	920	1.023	1.056	1.174	1.259
Flexibel personeel					
stagiaires	38	30	31	61	87
niet in loondienst	57	62	69	119	117
Totaal personeel	3.663	4.024	4.357	4.869	5.378
TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	21.050	21.371	21.868	22.252	23.156
- verpleging en verzorging	12.842	13.034	13.563	13.978	14.675
- medisch/soc. wet. personeel	2.003	2.141	2.280	2.506	2.676
- overig personeel	3.628	3.705	3.903	3.950	4.121
- verpl. en verz. pers. in opleiding	2.577	2.491	2.122	1.818	1.684
waarvan ondersteunend	8.032	8.039	8.070	8.268	8.408
Flexibel personeel					
stagiaires	111	102	190	204	368
niet in loondienst	715	553	496	614	904
Totaal personeel	29.908	30.065	30.624	31.338	32.836

¹ Het aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.3: *Aandeel part-timers¹ in de psychiatrische ziekenhuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1993, jaargemiddelden*

TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	62%	64%	67%	70%	69%
- verpleging en verzorging	70%	71%	73%	75%	75%
- medisch/soc. wet. personeel	60%	59%	60%	62%	63%
- overig personeel	71%	72%	74%	75%	73%
waarvan ondersteunend	58%	59%	60%	62%	62%
Flexibel personeel					
stagiaires	63%	63%	39%	57%	60%
niet in loondienst	85%	96%	95%	91%	93%
Totaal personeel	62%	63%	66%	68%	68%

Bron: NZi.

Tabel 7.1.4: *Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel in loondienst naar functiegroep vanaf 1993*

TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	7,7%	6,7%	6,8%	6,8%	7,5%
In opleiding	6,8%	6,6%	6,1%	6,8%	7,6%
Ondersteunend (alg./adm.)	6,5%	5,4%	5,2%	5,9%	6,3%
Ondersteunend (hotelfuncties)	9,0%	7,2%	7,7%	8,1%	8,6%
Ondersteunend (terr./geb.)	6,9%	5,5%	5,4%	4,5%	5,6%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,8%	6,6%	6,7%	6,8%	7,5%
Totaal excl. bevallingsverlof	6,7%	5,5%	5,8	5,8	6,3%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Tabel 7.1.5: *Uitstroom*¹ (in procenten) van personeel in loondienst uit de psychiatrische ziekenhuizen vanaf 1993

TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	11,5%	10,1%	10,1%	11,1%	13,1%
In opleiding	25,1%	21,0%	22,5%	26,0%	27,7%
Ondersteunend (alg./adm.)	11,9%	10,1%	9,7%	10,5%	13,8%
Ondersteunend (hotelfuncties)	12,9%	12,9%	12,6%	13,3%	12,6%
Ondersteunend (terr./geb.)	8,0%	6,9%	9,6%	6,5%	7,9%
Totaal	12,8%	11,5%	11,1%	11,9%	13,6%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: NZi.

7.2 Semimurale voorzieningen

Tabel 7.2.1: Totaal aantal *arbeidsplaatsen* in semimurale voorzieningen voor geestelijke gezondheidszorg vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Herstellingsoorden	195	196	200	202	- ¹
RIBW's	1.093	2.018	2.350	2.438	2.576
Totaal	2.088	2.214	2.550	2.640	2.576

¹ Geïntegreerd met psychiatrische ziekenhuizen.

Bron: NVGGz/NVBW.

7.3 Extramurale voorzieningen

Tabel 7.3.1: Aantal bezette arbeidsplaatsen in extramurale voorzieningen geestelijke gezondheidszorg¹ vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
RIAGG's	5.158	5.339	5.405	5.648	5.744
Overige ambulante voorzieningen	198	189	180	71	69
CAD'en	1.054	1.050	1.163	1.164	1.319
Overige ambulante verslaafdenzorg	670	660	580	580	600 ²
Totaal	7.080	7.238	7.328	7.463	7.732²

¹ Inclusief personeel niet in loondienst.

² Schatting.

Bron: CBS/VWS.

Tabel 7.3.2: Aantal bezette arbeidsplaatsen in instellingen voor ambulante geestelijke gezondheidszorg¹ naar functiegroep vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
Psychiaters	364	351	358	363	362
Kinderartsen	9	12	12	6	6
Overige artsen	240	240	253	238	240
Psychologen	638	628	590	610	585
Overige academici	367	332	322	343	257
Psychotherapeuten	554	607	621	650	659
(Sociaal-psych.) verpleegkundigen	1.113	1.154	1.182	1.235	1.277
Maatschappelijk werkenden	1.033	967	992	944	973
Administratief personeel	1.382	1.391	1.415	1.439	1.472
Overig personeel ²	414	592	609	700	928
Totaal	6.114	6.274	6.354	6.528	6.759

¹ RIAGG's, CAD en overige instellingen.

² Waaronder preventiewerkenden en huishoudelijk personeel.

Bron: CBS.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Tabel 7.3.3: Aantal bezette arbeidsplaatsen in RIAGG's naar functiegroep en aantal werkzame personen vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997 ¹
Functiegroep					
Artsen-specialisten	586	585	571	569	520
Psychotherapeuten	625	658	656	667	643
Psychologen/pedagogen	651	690	706	709	717
Spv'en	1.040	1.065	1.102	1.107	1.092
Mw'en	451	446	413	414	427
Overige hulpverleners	287	346	394	402	450
Totaal hulpverleners	3.640	3.790	3.842	3.868	3.849
Ondersteunend	1.446	1.462	1.510	1.564	1.507
Totaal personeel in fte	5.086	5.252	5.352	5.432	5.356

¹ Voorlopige cijfers
Bron: GGZ Nederland.

Tabel 7.3.4: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel werkzaam in de AGGZ² naar functiegroep, uitgedrukt in het percentage van het aantal fte's dat gedurende het jaar in dienst was vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997 ³
Functiegroep					
Artsen-specialisten	6,1%	5,7%	5,1%	5,3%	5,0%
Psychotherapeuten	7,2%	5,0%	5,4%	5,1%	6,4%
Psychologen/pedagogen	7,0%	7,0%	5,9%	6,7%	6,7%
Spv'en	8,7%	7,5%	7,5%	7,1%	6,9%
Mw'en	10,9%	8,2%	8,0%	9,4%	9,6%
Overige hulpverleners	6,9%	7,6%	5,9%	6,6%	5,5%
Totaal hulpverleners	7,9%	6,6%	6,4%	6,8%	6,7%
Ondersteunend (administratief)	10,6%	8,2%	9,2%	8,4%	8,8%
Ondersteunend (management)	6,4%	5,3%	3,8%	4,2%	3,5%
Totaal personeel	7,8%	8,5%	7,0%	7,1%	7,1%

¹ Totale verzuim wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid, inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

² Ongeveer 90% werkt bij RIAGG's.

³ Voorlopige cijfers.

Bron: GGZ Nederland.

Tabel 7.3.5: *Uitstroom*¹ (in procenten) van personeel bij RIAGG's vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996 ²
Functiegroep				
Artsen-specialisten	9,2%	11,2%	11,5%	11,7%
Psychotherapeuten	3,7%	4,0%	3,5%	4,4%
Psychologen/pedagogen	7,6%	5,5%	4,8%	4,4%
Spv'en	6,1%	4,1%	4,9%	3,7%
Mw'en	5,6%	5,5%	5,6%	5,5%
Overige hulpverleners	9,9%	7,1%	9,1%	8,3%
Totaal hulpverleners	6,6%	5,6%	5,9%	5,7%
Ondersteunend (administratief)	5,7%	5,8%	5,1%	5,0%
Ondersteunend (management)	5,9%	4,5%	7,2%	5,4%
Totaal personeel	6,4%	5,6%	5,8%	5,5%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door het aantal dienstverbanden (excl. tijdelijke dienstverbanden) per begin van het jaar x 100%.

² Voorlopige cijfers.

Bron: GGZ Nederland.

8 VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

8.1 Intramurale voorzieningen

8.1.1 Zwakzinnigeninrichtingen

Tabel 8.1.1.1: Aantal werkzame personen¹ (full- en part-timers tezamen) in algemene en categorale zwakzinnigeninrichtingen, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE INRICHTINGEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	33.895	35.662	37.180	38.279	41.440
- verpleging en verzorging	24.009	25.441	23.110	28.203	31.147
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	575	588	625	664	739
- overig personeel	5.060	5.551	6.003	6.470	7.007
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.251	4.082	3.442	2.942	2.545
waarvan ondersteunend	8.595	8.748	9.234	9.543	9.471
Flexibel personeel					
stagiaires	353	252	402	621	347
niet in loondienst	1.068	1.111	1.291	1.504	1.285
Totaal personeel	43.911	45.773	48.107	49.947	52.543
CATEGORALE INRICHTINGEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	3.834	4.023	4.167	4.384	4.483
- verpleging en verzorging	2.915	3.064	3.183	3.334	3.682
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	130	146	159	186	207
- overig personeel	604	639	639	688	445
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	185	174	186	176	149
waarvan ondersteunend	1.024	1.061	1.110	1.185	1.147
Flexibel personeel					
stagiaires	5	81	39	29	7
niet in loondienst	92	72	324	421	457
Totaal personeel	4.955	5.237	5.640	6.019	6.094

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	37.729	39.685	41.356	42.663	45.923
- verpleging en verzorging	26.924	28.505	30.302	31.537	34.829
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	705	734	784	850	946
- overig personeel	5.664	6.190	6.642	7.158	7.452
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.436	4.256	3.628	3.118	2.696
waarvan ondersteunend	9.619	9.809	10.344	10.728	10.618
Flexibel personeel					
stagiaires 358 333	441	650	354		
niet in loondienst	1.160	1.183	1.615	1.925	1.742
Totaal personeel 48.866	51.010	53.756	55.966	58.637	

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.1.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ in algemene en categorale zwakzinnigeninrichtingen, gesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

ALGEMENE INRICHTINGEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	24.686	25.125	26.043	26.445	27.971
- verpleging en verzorging	16.690	17.196	18.494	19.113	20.658
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	424	480	448	477	507
- overig personeel	3.333	3.397	3.681	3.938	4.277
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.239	4.052	3.420	2.917	2.529
waarvan ondersteunend	5.836	5.919	6.121	6.336	6.339
Flexibel personeel					
stagiaires	103	109	261	341	207
niet in loondienst	531	371	476	553	585
Totaal personeel	31.156	31.524	32.901	33.675	35.102
CATEGORALE INRICHTINGEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	2.925	3.002	3.076	3.186	3.285
- verpleging en verzorging	2.221	2.290	2.352	2.428	2.624
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	99	54	110	135	144
- overig personeel	421	486	430	455	373
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	184	172	184	168	144
waarvan ondersteunend	683	699	722	728	738
Flexibel personeel					
stagiaires	5	21	35	28	7
niet in loondienst	47	33	65	106	77
Totaal personeel	3.660	3.755	3.898	4.048	4.107
TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	27.611	28.128	29.119	29.631	31.256
- verpleging en verzorging	18.911	19.486	20.846	21.541	23.282
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	523	534	558	612	651
- overig personeel	3.754	3.883	4.111	4.393	4.650
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.423	4.225	3.604	3.085	2.673
waarvan ondersteunend	6.519	6.618	6.843	7.064	7.077
Flexibel personeel					
stagiaires	108	130	296	369	214
niet in loondienst	578	404	541	659	662
Totaal personeel	34.816	35.280	36.799	37.723	39.209

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.1.3: Aandeel part-timers in zwakzinnigeninrichtingen, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	63%	66%	71%	73%	77%
- verpleging en verzorging	71%	74%	76%	78%	81%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	61%	64%	68%	66%	71%
- overig personeel	74%	74%	78%	80%	82%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1%	2%	3%	7%	5%
waarvan ondersteunend	62%	65%	66%	67%	67%
Flexibel personeel					
stagiaires	87%	89%	67%	71%	69%
niet in loondienst	81%	94%	90%	89%	92%
Totaal personeel	63%	67%	71%	72%	75%

Bron: NZi.

Tabel 8.1.1.4: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel in loondienst in de zwakzinnigeninrichtingen naar functiegroep vanaf 1993

TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	8,6%	7,7%	8,0%	8,3%	8,8%
In opleiding	6,1%	5,2%	6,1%	6,2%	7,1%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	6,5%	5,8%	5,4%	5,8%	6,2%
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,1%	7,0%	7,4%	7,5%	7,8%
Ondersteunend (terr./geb.)	5,9%	5,2%	4,8%	4,8%	5,6%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	8,0%	7,2%	7,5%	7,8%	8,3%
Totaal excl. bevallingsverlof	6,8%	5,7%	6,1%	6,3%	6,8%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.1.5: *Uitstroom*¹ (in procenten) van personeel in loondienst uit zwakzinnigeninrichtingen vanaf 1993

TOTAAL Z.WAKZINNIGENSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	12,7%	11,2%	12,7%	12,2%	13,9%
In opleiding	18,0%	15,1%	17,9%	16,2%	15,5%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	10,1%	10,1%	11,5%	10,9%	13,3%
Ondersteunend (hotelfuncties)	9,9%	9,8%	13,3%	10,8%	11,1%
Ondersteunend (terr./geb.)	9,5%	5,7%	10,9%	10,7%	8,8%
Totaal	12,7%	11,2%	13,0%	12,0%	13,5%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: Nzi.

8.1.2 Instellingen voor zintuiglijk gehandicapten

Tabel 8.1.2.1: *Aantal werkzame personen*¹ (full- en part-timers tezamen) in inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	1.177	1.255	1.258	1.282	1.343
- verpleging en verzorging	751	778	789	752	789
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	91	95	101	99	98
- overig personeel	335	382	368	431	456
waarvan ondersteunend	429	452	446	471	486
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	10	3	-
niet in loondienst	46	31	69	65	61
Totaal personeel	1.652	1.738	1.783	1.821	1.890

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de splitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.2.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ in inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten, gesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	884	934	953	923	977
- verpleging en verzorging	576	583	594	544	581
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	61	67	70	68	74
- overig personeel	247	284	289	311	322
waarvan ondersteunend	312	327	332	341	346
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	10	3	-
niet in loondienst	25	9	14	17	12
Totaal personeel	1.221	1.270	1.309	1.284	1.335

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: Nzi.

Tabel 8.1.2.3: Aandeel part-timers in inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	64%	69%	67%	72%	77%
- verpleging en verzorging	61%	68%	70%	72%	78%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	70%	69%	72%	72%	66%
- overig personeel	67%	70%	58%	73%	78%
waarvan ondersteunend	62%	63%	59%	65%	69%
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	-	-	-
niet in loondienst	80%	90%	96%	95%	95%
Totaal personeel	64%	68%	66%	71%	76%

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.2.4: *Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel in loondienst in de inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten naar functiegroep vanaf 1993*

	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	7,5%	6,3%	6,1%	7,0%	7,1%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	6,5%	4,6%	3,6%	4,4%	4,9%
Ondersteunend (hotelfuncties)	10,5%	7,2%	7,1%	8,2%	6,7%
Ondersteunend (terr./geb.)	3,3%	5,1%	5,7%	6,7%	4,0%
Totaal	7,7%	6,2%	6,1%	6,8%	6,7%
Totaal excl. bevallingsverlof	6,5%	5,0%	4,4%	5,7%	4,9%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.
Bron: NZi.

Tabel 8.1.2.5: *Uitstroom¹ (in procenten) van personeel in loondienst uit de inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten naar functiegroep vanaf 1993*

	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	8,8%	9,4%	11,9%	12,2%	14,2%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	5,1%	11,8%	7,3%	10,5%	17,4%
Ondersteunend (hotelfuncties)	11,0%	11,2%	9,2%	9,7%	8,7%
Ondersteunend (terr./geb.)	17,8%	10,8%	12,2%	3,1%	7,6%
Totaal	8,9%	10,0%	11,0%	11,5%	13,8%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.
Bron: Nzi.

8.1.3 Medische kindertehuizen en kleuterdagverblijven

Tabel 8.1.3.1: Aantal werkzame personen¹ (full- en part-timers tezamen) in medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	2.578	2.525	2.615	3.024	2.802
- verpleging en verzorging	1.912	1.859	1.884	2.273	2.116
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	233	182	200	210	146
- overig personeel	433	479	531	541	540
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	5	-	-	-
waarvan ondersteunend	980	1.013	1.012	1.186	1.289
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	44	43	75
niet in loondienst	100	116	118	70	118
Totaal personeel	3.658	3.654	3.789	4.323	4.284

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.3.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ in medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven, gesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	1.684	1.650	1.671	1.723	1.713
- verpleging en verzorging	1.328	1.291	1.275	1.321	1.356
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	126	105	116	119	86
- overig personeel	230	250	280	283	271
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	4	-	-	-
waarvan ondersteunend	531	483	494	514	564
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	44	35	61
niet in loondienst	30	49	46	26	60
Totaal personeel	2.245	2.182	2.255	2.298	2.398

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 8.1.3.3: Aandeel part-timers in medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	79%	81%	82%	83%	88%
- verpleging en verzorging	76%	77%	80%	82%	88%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	87%	84%	83%	79%	80%
- overig personeel	89%	93%	90%	90%	90%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	100%	-	-	-
waarvan ondersteunend	78%	84%	84%	89%	89%
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	70%	93%	75%
niet in loondienst	91%	92%	96%	93%	91%
Totaal personeel	79%	79%	83%	85%	88%

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 8.1.3.4: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel in loondienst in de medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven naar functiegroep vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	7,6%	6,8%	7,1%	5,6%	7,1%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	5,6%	5,3%	5,7%	6,1%	6,1%
Ondersteunend (hotelfuncties)	9,2%	9,0%	8,2%	6,3%	6,2%
Ondersteunend (terr./geb.)	2,5%	3,5%	2,1%	.	8,2%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,3%	7,2%	7,0%	5,6%	6,1%
Totaal excl. bevallingsverlof	5,6%	5,6%	5,0%	3,9%	5,0%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.
Bron: NZi.

Tabel 8.1.3.5: Uitstroom¹ (in procenten) van personeel in loondienst uit de medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	13,4%	12,6%	13,4%	12,1%	16,0%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	14,8%	7,5%	7,0%	.	10,9%
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,3%	7,1%	8,6%	4,3%	6,3%
Ondersteunend (terr./geb.)
Totaal	12,8%	11,1%	11,9%	10,2%	12,5%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.
Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

8.2 Semimurale voorzieningen

Tabel 8.2.1: Aantal *arbeidsplaatsen* bij semimurale voorzieningen voor gehandicaptenzorg vanaf 1991, jaargemiddelden

	1991	1992	1993	1994	1995
WOONVOORZIENINGEN¹:					
Loondienst	.	.	7.671	7.937	8.434
Oproepkrachten	.	.	473	477	563
Niet in loondienst	.	.	159	166	167
Totaal	7.491	7.870	8.303	8.580	9.164
DAGVERBLIJVEN²:					
Loondienst	.	.	5.551	5.911	6.088
Oproepkrachten	.	.	252	289	318
Niet in loondienst	.	195	223	228	
Totaal	5.704	5.895	5.998	6.423	6.634

¹ Gezinsvervangende tehuizen en woonvormen.

² Dagverblijven en activiteitencentra.

Bron: CBS.

Tabel 8.2.2: *Werkgelegenheid in de semimurale gehandicaptenzorg, vanaf 1997, jaargemiddelden*

	1997	1998
Arbeidsplaatsen	19.551	20.118
Werkzame personen	31.082	33.219

Bron: VGN.

Tabel 8.2.3: *Aantal werkzame personen en arbeidsplaatsen SPD vanaf 1994, jaargemiddelden*

	1994	1995	1996	1997 ¹	1998
Werkzame personen	1.750	1.807	1.845	2.024	
Arbeidsplaatsen	1.076	1.113	1.129	1.254	

¹ Voorlopig cijfer.

Bron: SOMMA.

9 VOORZIENINGEN VOOR OUDEREN

9.1 Verpleeghuizen

Tabel 9.1.1: Aantal *werkzame personen*¹ (full- en part-timers tezamen) in verpleeghuizen, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	42.453	46.260	49.314	52.344	54.360
- verpleging en verzorging	30.577	33.382	36.579	39.198	40.837
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	911	978	1.128	1.260	1.301
- overig personeel	5.574	6.277	6.752	7.245	7.586
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	5.391	5.623	4.855	4.641	4.636
waarvan ondersteunend	16.387	17.930	19.326	20.580	20.921
Flexibel personeel					
stagiaires	142	212	357	682	306
niet in loondienst	1.772	1.653	2.143	1.882	2.848
Totaal personeel	60.754	66.055	71.140	75.488	78.435
PSYCHOGERIATRIE	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	13.001	12.860	12.402	12.409	12.087
- verpleging en verzorging	9.865	9.805	9.627	9.708	9.645
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	263	270	277	315	269
- overig personeel	1.493	1.503	1.495	1.499	1.401
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.380	1.282	1.003	887	772
waarvan ondersteunend	4.583	4.362	4.344	4.367	4.156
Flexibel personeel					
stagiaires	22	19	123	228	11
niet in loondienst	1.387	546	572	574	970
Totaal personeel	18.993	17.787	17.441	17.578	17.224

VERPLEEGHUIZEN
Voorzieningen voor ouderen

SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	9.784	8.059	7.269	6.961	7.065
- verpleging en verzorging	7.114	5.934	5.495	5.265	5.420
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	177	131	127	146	130
- overig personeel	1.351	1.103	1.016	981	982
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.142	891	631	569	533
waarvan ondersteunend	3.984	3.259	3.086	3.055	3.043
Flexibel personeel					
stagiaires	104	5	57	25	68
niet in loondienst	700	565	884	789	904
Totaal personeel	14.572	11.888	11.296	10.830	11.080
TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ¹ :	65.239	67.629	68.985	71.714	73.512
- verpleging en verzorging	47.556	49.572	51.701	54.171	55.902
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	1.351	1.380	1.532	1.721	1.700
- overig personeel	8.419	8.881	9.263	9.725	9.969
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	7.913	7.796	6.489	6.097	5.941
waarvan ondersteunend	24.955	25.552	26.756	28.002	28.120
Flexibel personeel					
stagiaires 268 235	537	935	385		
niet in loondienst	3.859	2.764	3.599	3.245	4.722
Totaal personeel 94.321	96.180	99.877	103.896	106.739	

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 9.1.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ in verpleeghuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	29.899	32.306	33.804	35.406	37.183
- verpleging en verzorging	20.201	21.937	23.865	25.371	26.853
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	634	695	762	851	904
- overig personeel	3.691	11.052	4.322	4.544	4.803
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	5.373	5.622	4.855	4.640	4.623
waarvan ondersteunend	10.073	10.615	11.460	12.149	12.584
Flexibel personeel					
stagiaires	105	151	208	408	156
niet in loondienst	1.007	680	919	946	1.308
Totaal personeel	41.084	43.752	46.391	48.909	51.231
PSYCHOGERIATIE	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	8.769	8.493	8.179	8.228	8.162
- verpleging en verzorging	6.244	6.066	6.019	6.174	6.308
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	182	183	186	206	182
- overig personeel	970	962	971	961	903
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.373	1.282	1.003	887	770
waarvan ondersteunend	2.853	2.654	2.643	2.617	2.539
Flexibel personeel					
stagiaires	12	11	26	40	6
niet in loondienst	391	277	265	253	528
Totaal personeel	12.025	11.435	11.113	11.138	11.235
SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	6.642	5.415	4.883	4.656	4.721
- verpleging en verzorging	4.583	3.762	3.553	3.410	3.497
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	109	87	78	80	83
- overig personeel	830	676	622	598	610
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.120	890	630	568	531
waarvan ondersteunend	2.244	1.797	1.697	1.658	1.617
Flexibel personeel					
stagiaires	52	2	13	16	43
niet in loondienst	332	208	317	216	374
Totaal personeel	9.270	7.422	6.910	6.546	6.755

TOTALE VERPLEEGHUIZEN	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	45.310	46.214	46.866	48.290	50.066
- verpleging en verzorging	31.028	31.765	33.437	34.955	36.658
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	925	965	1.026	1.137	1.169
- overig personeel	5.491	5.690	5.915	6.103	6.316
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	7.866	7.794	6.488	6.095	5.924
waarvan ondersteunend	15.172	15.065	15.800	16.424	16.740
Flexibel personeel					
stagiaires	169	165	247	464	205
niet in loondienst	1.730	1.165	1.501	1.415	2.210
Totaal personeel	62.381	62.609	64.414	66.593	69.221

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 9.1.3: Aandeel *part-timers* in verpleeghuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelde

TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	65%	67%	70%	71%	73%
- verpleging en verzorging	73%	75%	77%	79%	79%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	75%	75%	77%	79%	77%
- overig personeel	80%	82%	82%	83%	83%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1%	-	-	-	1%
waarvan ondersteunend	72%	73%	74%	76%	76%
Flexibel personeel					
stagiaires	59%	52%	69%	74%	82%
niet in loondienst	80%	86%	91%	91%	92%
Totaal personeel	67%	69%	72%	74%	75%

Bron: NZi.

Tabel 9.1.4: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van personeel in loondienst bij verpleeghuizen, naar functiegroep² vanaf 1993

TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	10,1%	8,9%	9,2%	9,5%	9,6%
In opleiding	7,4%	6,0%	6,2%	6,1%	5,6%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	6,3%	5,0%	4,9%	5,2%	5,0%
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,1%	6,9%	7,2%	7,1%	7,4%
Ondersteunend (terr./geb.)	4,9%	4,7%	5,1%	4,6%	4,6%
Totaal (incl. bevallingsverlof)	9,2%	8,0%	8,2%	8,4%	8,7%
Totaal excl. bevallingsverlof	7,8%	6,5%	6,8%	6,9%	7,2%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

² Ziekteverzuimpercentage voor de gehele verpleeghuissector is op grond van NZi-publicaties niet te bepalen.

Bron: NZi.

Tabel 9.1.5: Uitstroom¹ (in procenten) van personeel in loondienst bij verpleeghuizen vanaf 1993

TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1993	1994	1995	1996	1997
Primair	13,9%	11,5%	11,7%	11,8%	13,5%
In opleiding	25,2%	28,7%	30,5%	27,7%	29,3%
Ondersteunend (algemeen/administratief)	11,0%	9,5%	9,8%	9,1%	11,0%
Ondersteunend (hotelfuncties)	14,7%	14,2%	12,8%	12,4%	14,6%
Ondersteunend (terr./geb.)	7,7%	7,7%	8,4%	7,8%	8,9%
Totaal	14,8%	13,5%	13,1%	12,8%	14,5%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: Nzi.

9.2 Verzorgingshuizen

9.2.1 Werkzame personen

Tabel 9.2.1.1: Aantal werkzame personen in loondienst van verzorgingshuizen naar functie vanaf 1993, per 31 december

Personeel in loondienst	1993	1994	1995	1996	1997
Algemeen beheer	6.787	6.869	6.922	6.933	7.152
Geestelijke en culturele zorg	2.070	2.201	2.435	2.535	2.561
Verzorging	45.563	45.568	46.188	46.151	47.871
Huishouding	13.347	12.997	12.955	12.814	13.066
Voedselvoorziening	10.767	10.847	10.780	10.630	11.015
Tuin/techniek/onderhoud	2.076	1.957	2.003	1.959	1.967
Overig personeel	2.350	2.368	2.426	2.409	2.474
Totaal	82.960	82.807	83.709	83.429	86.103

Bron: CBS.

Tabel 9.2.1.2: Aantal arbeidsplaatsen (fte) van personeel in loondienst van verzorgingshuizen naar functie vanaf 1993, per 31 december

Personeel in loondienst	1993	1994	1995	1996	1997
	fte ¹	fte ²	fte ²	fte ²	fte ²
Algemeen beheer	4.068	3.987	3.996	3.999	4.139
Geestelijke en culturele zorg	1.138	1.179	1.309	1.354	1.407
Verzorging	29.597	28.810	28.541	28.352	29.619
Huishouding	7.420	7.052	6.991	6.834	7.116
Voedselvoorziening	6.939	6.744	6.607	6.439	6.614
Tuin/techniek/onderhoud	1.578	1.521	1.534	1.496	1.515
Overig personeel	1.142	1.180	1.223	1.191	1.296
Totaal	51.882	50.473	50.201	49.666	51.707

¹ Inclusief oproepkrachten.

² Exclusief oproepkrachten.

Bron: CBS.

Tabel 9.2.1.3: Aantal werkzame personen in de sector verzorging (verzorgend en verplegend personeel) in verzorgingshuizen naar functie in 1995, 1996 en 1997, per 31 december

	1995		1996		1997					
	In loon-		In loon-		Formatie-					
	dienst	Formatie-	dienst	Formatie-	plaatsen	plaatsen				
	aantal	%	aantal	%	aantal	%				
Bejaardenverpleegkundige	4.468	9,7	2.634	9,2	4.332	9,4	2.530	8,9	2.442	8,2
Ziekenverzorgende	9.839	21,3	5.637	19,8	9.948	21,6	5.716	20,2	6.077	20,5
Bejaardenverzorgende	19.636	42,5	12.962	45,4	20.080	43,5	13.152	46,4	13.917	47,2
Bejaardenhelpende	5.427	11,7	3.186	11,2	5.203	11,3	2.992	10,6	2.984	10,1
Verzorgingshulp	2.815	6,1	1.514	5,3	2.661	5,8	1.427	5,0	1.572	5,3
Personeel in opleiding	767	1,7	527	1,8	691	1,5	466	1,6	399	1,3
Overig personeel	3.236	7,0	2.081	7,3	3.237	7,0	2.070	7,3	2.228	7,5
Totaal	46.188	100,0	28.541	100,0	46.151	100,0	28.352	100,0	29.619	100,0

Gegevens over aantallen werkzame personen met ingang van 1997 niet meer beschikbaar.
Bron: CBS.

Tabel 9.2.1.4: Aantal arbeidsplaatsen (fte) van personeel in loondienst in de sector verzorging, naar provincie en grote steden vanaf 1993, per 31 december

Personeel in loondienst	1993	1994	1995	1996	1997
	fte ¹	fte ²	fte ²	fte ²	fte ²
Groningen	1.143	1.121	1.164	1.204	1.228
Friesland	1.284	1.207	1.277	1.272	1.320
Drenthe	736	767	775	807	861
Overijssel	1.884	1.888	1.858	1.757	1.893
Flevoland	214	219	224	191	226
Gelderland	3.275	3.155	3.170	3.222	3.360
Utrecht	2.092	1.964	1.917	1.719	1.919
Noord-Holland	5.206	5.025	4.891	4.729	4.764
Zuid-Holland	6.442	6.249	6.125	6.213	6.322
Zeeland	917	848	859	844	941
Noord-Brabant	4.198	4.173	4.152	4.213	4.467
Limburg	2.207	2.194	2.128	2.180	2.318
Nederland	29.598	28.810	28.540	28.352	29.619
Amsterdam	1.609	1.464	1.351	1.310	1.276
Rotterdam	1.489	1.357	1.277	1.199	1.193
Den Haag	1.138	1.121	1.057	1.081	1.100
Utrecht	487	474	417	385	392

¹ Inclusief oproepkrachten.

² Exclusief oproepkrachten.

Bron: CBS.

10 EXTRAMURALE VOORZIENINGEN

10.1 Thuiszorg

De cijfers, zoals opgenomen in de tabellen in dit hoofdstuk, zijn gebaseerd op een zeer geringe respons op de vragenlijst vanuit de thuiszorginstellingen. Voor de functieverdeling en achtergrondkenmerken vormen deze echter een indicatie van de meest actuele stand van zaken rond het personeel in thuiszorginstellingen. Voor de volledigheid zullen hiernavolgend enkele kernegevens Thuiszorg van het CBS worden gepresenteerd.

Het CBS heeft voor 1997 de volgende cijfers vastgesteld:

Arbeitsplaatsen personeel in loondienst totaal	48.790
Arbeitsplaatsen personeel niet in loondienst	42.289
waarvan alfa-helpenden	31.205
waarvan uitzendkrachten, stagiaires en overige krachten (gebaseerd op gewerkte uren/38)	11.084
Werkzame personen in loondienst totaal	96.425
Aantal alfa-helpenden (niet in loondienst)	56.066

Tabel 10.1.1: Aantal werkzame personen (full- en part-timers tezamen) bij thuiszorginstellingen uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1994, jaargemiddelden

	1994	1995	1996	1997
Vast personeel uitvoerend				
Wijkverpleegkundigen	7.915	7.587	7.175	8.062
Wijkverzorgenden	3.550	4.093	4.571	5.136
Verpleegkundigen in de wijk	1.993	2.252	2.347	2.637
Diëtisten	400	442	450	506
GVO'ers	62	81	73	82
Ergotherapeuten	24	26	15	17
Consultatiebureau-artsen	768	862	877	985
Gezinshelpenden ²	46.596	47.376	47.558	53.434
Gezinsverzorgenden ³	17.064	19.208	20.030	22.505
Gespecialiseerde gezinsverzorgenden ⁴	1.322	1.354	1.486	1.670
Kraamverzorgenden	4.937	5.814	6.105	6.859
Leerling kraamverzorgenden	61	16	4	4
Overig uitvoerend personeel	2.063	1.625	2.019	2.268
Leidinggevend personeel				
Directie	361	316	268	255
Leidinggevenden directe zorg	3.697	3.863	3.842	3.657
Staf- en kraamzorgverpleegkundigen	880	611	621	591
Overig leidinggevend personeel	1.043	917	815	776
Overig personeel				
Stafverpleegkundigen	252	279	237	336
Stafartsen	75	51	46	65
Staffunctionarissen	594	627	569	808
Financieel-economisch personeel	1.664	2.910	2.856	4.053
Ondersteunend personeel	3.466	2.856	2.793	3.964
Technisch/huishoudelijk personeel	2.036	2.064	1.826	2.592
Flexibel personeel				
Alpha-helpenden	39.464	36.833	40.301	53.487
Uitvoerend personeel niet in loondienst	6.754	11.753	8.491	11.269
Leidinggevend personeel niet in loondienst	42	12	23	31
Overig personeel niet in loondienst	2.145	504	299	397
Totaal personeel	149.228	154.332	155.697	186.445

¹ Schatting.

² Thuishulpen A + verzorgingshulpen B.

³ Verzorgenden C + D.

⁴ Verzorgenden E.

Bron: NZi/LVT.

Tabel 10.1.2: Aantal arbeidsplaatsen¹ bij thuiszorginstellingen (inclusief kraamzorg, exclusief jeugdgezondheidszorg) naar functiegroep en uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997
Vast personeel uitvoerend					
Wijkverpleegkundigen	4.344	4.471	3.920	4.180	4.089
Wijkverzorgenden	1.893	1.891	1.944	2.108	2.363
Verpleegkundigen in de wijk	568	618	669	665	899
Diëtisten	229	226	244	243	258
GVO'ers	49	40	45	43	65
Ergotherapeuten	9	16	15	7	21
Consultatiebureau-artsen	228	252	265	281	314
Gezinshelpenden ²	20.505	18.866	17.974	17.459	20.087
Gezinsverzorgenden ³	9.048	8.965	9.351	9.693	11.929
Gespecialiseerde gezinsverzorgenden ⁴	894	851	876	926	1.125
Kraamverzorgenden	4.333	4.413	4.231	4.337	4.260
Leerling kraamverzorgenden	22	57	13	3	13
Overig uitvoerend personeel	318	820	542	838	1.048
Leidinggevend personeel					
Directie	410	317	270	249	327
Leidinggevenden directe zorg	3.151	2.844	2.637	2.679	2.853
Staf- en kraamzorgverpleegkundigen	478	506	398	399	494
Overig leidinggevend personeel	619	804	701	614	864
Overig personeel					
Stafverpleegkundigen	180	192	203	184	118
Stafartsen	26	25	25	24	22
Staffunctionarissen	513	501	540	430	525
Financieel-economisch personeel	1.283	1.172	1.772	1.879	1.836
Ondersteunend personeel	1.836	2.167	1.644	1.814	2.642
Technisch/huishoudelijk personeel	831	815	714	718	957
Flexibel personeel					
Alpha-helpenden	4.693	5.003	4.899	5.357	6.532
Uitvoerend personeel niet in loondienst	1.706	1.638	3.303	2.380	3.563
Leidinggevend personeel niet in loondienst	16	22	12	32	30
Overig personeel niet in loondienst	576	570	135	129	302
Totaal personeel	58.758	58.062	57.342	57.671	67.536

¹ Schatting

² Thuishulpen A + verzorgingshulpen B.

³ Verzorgenden C + D.

⁴ Verzorgenden E.

Bron: NZi/LVT

Tabel 10.1.3: Aantal arbeidsplaatsen in thuiszorginstellingen vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996	1997 ¹
Uitvoerend personeel	49.302	48.599	48.291	48.520	46.471
Leidinggevend personeel	4.173	4.009	3.499	3.549	4.538
Overig personeel	5.283	5.454	5.552	5.602	16.527
Totaal personeel	58.758	58.062	57.342	57.671	67.536

¹ Schatting.

Bron: NZi/LVT.

Tabel 10.1.4: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van het personeel in loondienst in thuiszorginstellingen vanaf 1993

	Inclusief zwangerschapsverlof					Exclusief zwangerschapsverlof				
	1993	1994	1995	1996	1997	1993	1994	1995	1996	1997
Uitvoerend personeel	10,4%	9,1%	8,7%	9,9%	8,7%	8,8%	8,3%	8,0%	8,4%	7,7%
Leidinggevend personeel	6,0%	5,8%	5,3%	6,7%	5,2%	5,1%	5,2%	4,5%	5,8%	4,7%
Overig personeel	6,3%	5,2%	5,9%	5,5%	5,9%	5,6%	4,6%	5,3%	4,9%	5,1%
Totaal personeel	9,5%	8,7%	8,7%	9,0%	8,3%	8,1%	7,8%	8,0%	8,1%	7,4%

¹ Schatting gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi/LVT.

Tabel 10.1.5: Uitstroom¹ (in procenten) van het personeel in loondienst in thuiszorginstellingen vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Uitvoerend personeel	13,5%	16,9%	13,8%	11,6%	9,4%
Leidinggevend personeel	10,6%	10,8%	8,3%	15,1%	9,0%
Overig personeel	11,3%	12,5%	13,7%	12,2%	11,5%
Totaal personeel	14,8%	17,4%	14,6%	11,7%	9,6%

¹ Schatting, aantal vertrokken personeelsleden gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting per jaar x100%.

Bron: NZi/LVT.

10.2 Gezondheidscentra¹

10.2.1 Aantal werkzame personen

Tabel 10.2.1.1: Absoluut aantal hulpverleners per discipline in gezondheidscentra vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Huisartsen ¹	616	617	629	654	646
Wijkverpleegkundigen	546	515	510	508	486
Maatschappelijk werkers	309	306	308	311	303
Fysiotherapeuten	510	507	514	520	527
Verloskundigen	224	233	247	259	270
Gezins/bejaardenverzorgenden ²	96	80	81	82	74
Ziekenverzorgenden	155	159	155	167	167
Apothekers	101	111	122	123	123
Tandartsen	83	89	92	94	95
Diëtisten	101	106	110	115	117
Logopedisten	48	55	58	60	68
Psychologen	18	30	33	41	44
Oefentherapeuten	23	33	35	38	39
Overigen	143	151	158	193	210
Thuiszorgmanager	.	42	43	45	40
Totaal	2.973	3.034	3.095	3.210	3.209

¹ Inclusief assistent-huisartsen.

² Leidinggevend.

Bron: NIVEL.

¹ Onder een gezondheidscentrum wordt verstaan een samenwerkingsverband met *gemeenschappelijke huisvesting* van tenminste één huisarts, één wijkverpleegkundige en één maatschappelijk werker. De huisarts en de wijkverpleegkundige dienen tenminste half-time (20 uur per week) ten behoeve van het centrum te werken; de maatschappelijk werkende minimaal twee dagdelen (één dag) per week. Naast deze kerndisciplines kunnen eveneens vertegenwoordigers van andere disciplines, zoals bijvoorbeeld fysiotherapeuten, verloskundigen, verzorgenden of apothekers, in het gezondheidscentrum werkzaam zijn. In gezondheidscentra werken de diverse hulpverleners vanuit één organisatie nauw samen met als uiteindelijk doel: afstemming van de geboden zorg.

Tabel 10.2.1.2: Aantal arbeidsplaatsen (fte) per discipline in gezondheidscentra vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Huisartsen ¹	479	475	476	489	482
Wijkverpleegkundigen	393	362	357	345	322
Maatschappelijk werkers	189	182	185	187	181
Fysiotherapeuten	362	359	359	358	358
Verloskundigen	50	54	59	61	66
Gezins/bejaardenverzorgenden ²	60	50	49	49	45
Ziekenverzorgenden	99	97	93	101	98
Apothekers	86	92	101	104	105
Tandartsen	66	70	72	74	74
Diëtisten	13	14	14	16	15
Logopedisten	20	23	24	26	27
Psychologen	7	10	11	13	12
Oefentherapeuten	14	20	20	20	21
Overigen	40	48	48	54	59
Thuiszorgmanager	.	25	28	29	29
Totaal	1.878	1.881	1.896	1.926	1.896

¹ Inclusief assistent-huisartsen.

² Leidinggevenden.

Bron: NIVEL.

Tabel 10.2.1.3: Werkgevers van in gezondheidscentra werkzame hulpverleners naar discipline, per 31 december 1997

	dienstverband gezondheids- centrum		overig dienstverband		vrij beroep		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Huisartsen ¹	298	9,3	45	1,4	303	9,4	646	20,1
Wijkverpleegkundigen	36	1,1	450	14,0	-	-	486	15,1
Maatschappelijk werkers	38	1,2	261	8,1	4	0,1	303	9,4
Fysiotherapeuten	196	6,1	90	2,8	241	7,5	527	16,4
Verloskundigen	43	1,3	14	0,4	213	6,6	270	8,4
Gezins/bejaardenverzorgers ²	-	-	74	2,3	-	-	74	2,3
Ziekenverzorgers	11	0,3	156	4,9	-	-	167	5,2
Apothekers	46	1,4	20	0,6	57	1,8	123	3,8
Tandartsen	14	0,4	8	0,2	73	2,3	95	3,0
Diëtisten	17	0,5	95	3,0	5	0,2	117	3,6
Logopedisten	2	0,1	3	0,1	63	2,0	68	2,1
Psychologen	-	-	-	-	44	1,4	44	1,4
Oefentherapeuten	10	0,3	1	0,0	28	0,9	39	1,2
Overigen	23	0,7	121	3,8	66	2,1	210	6,5
Thuiszorgmanager	14	0,4	26	0,8	-	-	40	1,2
Totaal	748	23,3	1.364	42,5	1.097	34,2	3.209	100,0

¹ Inclusief assistent-huisartsen.

² Leidinggevenden.

Bron: NIVEL.

11 APOTHEKEN

11.1 Voorzieningen

Tabel 11.1.1: Aantal openbare apotheken en ziekenhuisapotheken in Nederland vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Aantal apotheken	1.513	1.518	1.530	1.547	1.571
Index (1994 = 100)	100	100	101	102	104
Ziekenhuisapotheken	93	94	94	94	92 ¹

¹ Bron: NZi.

Bron: KNMP.

Tabel 11.1.2: Nieuwe vestigingen en opgeheven apotheken vanaf 1994

	1994	1995	1996	1997	1998
Nieuw gevestigd door leden KNMP	10	8	18	19	30
- waarvan in stadsgebieden	8	4	9	10	16
- waarvan in plattelandsgebieden	2	4	9	9	14
Nieuw gevestigd door niet-leden KNMP	-	2	-	-	-
Totaal aantal nieuw gevestigde apotheken	10	10	18	19	30
Totaal aantal opgeheven apotheken	3	5	6	2	6
Netto aantal vestigingen	7	5	12	17	24

Bron: KNMP.

11.2 Werkzame personen

Tabel 11.2.1: Aantal openbare apothekers¹, ziekenhuisapothekers¹ en apotheekhoudende huisartsen vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997	1998
Openbare apothekers	1.931	1.981	2.021	2.083	2.166
Index (1994 = 100)	100	103	105	108	112
Ziekenhuisapothekers	317	332	342	361	367
Index (1994 = 100)	100	105	108	114	116
Apotheekhoudende huisartsen ²	665	660	654	651	650
Index (1994 = 100)	100	99	98	98	98
Totaal	2.913	2.973	3.017	3.095	3.183
Index (1994 = 100)	100	102	104	106	109

¹ Aangesloten bij de KNMP (circa 90%).

² NIVEL-registratie.

Bron: KNMP/NIVEL.

Tabel 11.2.2: Aantal apothekersassistenten in openbare apotheken en ziekenhuisapotheken vanaf 1994, per 31 december

Assistent in	1994	1995	1996	1997	1998
Openbare apotheek	10.630	10.789	11.239	11.589	11.931
Index (1994 = 100)	100	101	106	109	112
Ziekenhuisapotheek	1.962
Index (1994 = 100)	100
Totaal	12.592
Index (1994 = 100)	100

Bron: KNMP.

12 AMBULANCE HULPVERLENING

12.1 Voorzieningen

*Tabel 12.1.1: Algemene gegevens van ambulancediensten en Centrale Posten
Ambulance Vervoer vanaf 1993, per 31 december*

	1993	1994	1995	1996	1997
CPA's ¹	-	40	38	35	35
Ambulancediensten ²	150	142	130	122	114
Ambulancelocaties	217	220	213	213	212
Ambulances	642	641	637	655	672
Aantal ritten (x 1.000)	622	628	649	671	709
Aantal kilometers (x 1.000)	20.061	21.014	22.471	23.863	24.915

¹ Geen gegevens beschikbaar van vóór 1994.

² Het betreft zowel GGD-ambulancediensten (24%) als overige ambulancediensten, met name particulier (76%).

Bron: CBS.

12.2 Werkzame personen

*Tabel 12.2.1: Aantal personeelsleden ambulancehulpverlening in 1994, 1995 en
1997 per 31 december*

	1994	1995	1996
Aantal personeelsleden	3.232	3.960 ¹	3712 ²

¹ Op basis van bedrijfsenquête.

² Schatting op basis van NIVEL-enquête

Bron: Hoving & Janssen, 1994/NAP, LVGGD, Sovam, SOSA, 1996/NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

AMBULANTE HULPVERLENING

Tabel 12.2.2: *Personeel ambulancehulpverlening naar type functie en geslacht, per 1-1-1998*

	%	Aandeel mannen
Verpleegkundigen	41,7	80%
Chauffeurs	37,9	95%
CPA-centralisten/niet-verpleegkundigen	3,4	77%
CPA-centralisten/verpleegkundigen	5,5	57%
Overig Personeel	11,4	75%
Totaal	100,0	84%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

Tabel 12.2.3: *Personeel ambulancehulpverlening naar type functie en full-time/part-time werkzaam of als oproepkracht 01-01-1998*

	Full-time	Part-time	Oproepkracht	Totaal
Verpleegkundigen	71%	15%	14%	100%
Chauffeurs	81%	6%	13%	100%
CPA-centralisten/niet-verpleegkundigen	88%	11%	1%	100%
CPA-centralisten/verpleegkundigen	71%	27%	2%	100%
Overig personeel	64%	30%	6%	100%
Totaal	74%	14%	12%	100%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

Tabel 12.2.4: *Personeel ambulancehulpverlening verdeeld naar type functie en diensten in per 1-1-1998*

	Overheids-diensten	Niet-overheids-diensten (CAO)	Totaal
Verpleegkundigen	50%	50%	100%
Chauffeurs	50%	50%	100%
CPA-centralisten/niet-verpleegkundigen	90%	10%	100%
CPA-centralisten/verpleegkundigen	90%	10%	100%
Overig personeel	60%	40%	100%
Totaal	55%	45%	100%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

Tabel 12.2.5: Leeftijdsverdeling personeel ambulancehulpverlening per 1-1-1998

≤ 25 jaar	1,8%
26-30 jaar	9,5%
31-35 jaar	16,9%
36-40 jaar	23,5%
41-45jaar	22,0%
46-50 jaar	16,1%
51-55 jaar	6,6%
56-60 jaar	1,4%
Onbekend	2,3%
Totaal	100,0%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

13 TROMBOSEDIENSTEN

13.1 Voorzieningen

Tabel 13.1.1: Algemene gegevens van trombosediensten vanaf 1995

	1996	1997	1998
Zelfstandige diensten ¹	39	38	34
Laboratoriumdiensten	7	7	9
Ziekenhuisdiensten	24	24	24
Totaal	70	69	67

¹ Inclusief diensten die een onderdeel vormen van het Nederlandse Rode Kruis.
Bron: CBS.

13.2 Werkzame personen

Tabel 13.2.1: Aantal personeelsleden trombosediensten, naar personeelscategorie, vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Artsen	73	76	80	84	90
Verpleegkundigen	260	255	247	259	298
Doktersassistenten	310	302	351	351	367
Laboratoriumpersoneel	289	292	257	293	255
Administratief personeel	109	114	111	106	123
Overig	55	60	73	70	76
Totaal	1.096	1.099	1.119	1.163	1.209
Waarvan full-time	126	120	110	109	117
part-time	970	979	1.009	1.054	1.092

Bron: CBS.

TROMBOSEDIENSTEN

Tabel 13.2.2: Personeel trombosediensten naar type dienst en geslacht, per 31 december 1997

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Zelfstandige diensten	51	7,8	603	92,2	654	100,0
Laboratoriumdiensten	35	11,8	262	88,2	297	100,0
Ziekenhuisdiensten	29	11,2	229	88,8	258	100,0
Totaal	115	9,5	1.094	90,4	1.209	100,0

Bron: CBS.

Tabel 13.2.3: Personeel trombosediensten naar full- en part-time werkenden en bezette arbeidsplaatsen, per 31 december 1997

	FT	PT	werkzame personen	Bezette arbeidsplaatsen
Zelfstandige diensten	69	585	654	329
Laboratoriumdiensten	35	262	297	155
Ziekenhuisdiensten	13	245	258	93
Totaal	117	1.092	1.209	577

Bron: CBS.

14 BLOEDBANKEN

14.1 Bloedbanken

Tabel 14.1.1: Algemene gegevens van bloedbanken, vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal instellingen	23	23	21	21	
Aantal donoren (x 1.000)	653	659	665	658	
Bezette arbeidsplaatsen personeel in loondienst	1.023	1.048	1.107	1.147	

Bron: CBS.

14.2 Werkzame personen

Tabel 14.2.1: Aantal personeelsleden bloedbanken naar personeelscategorie, vanaf 1994, per 31 december

	1994	1995	1996	1997
Keuringsartsen	128	128	126	
Afname-, keurings- en bewerkingspersoneel	1.233	1.261	1.275	
Directieleden	37	35	31	
Administratief personeel	229	218	258	
Overig personeel	148	209	145	
Totaal	1.775	1.851	1.835	
Waarvan full-time	575	583	605	
part-time	1.200	1.268	1.230	

Bron: CBS.

Tabel 14.2.2: Personeel bloedbanken naar full-time en part-time werkenden en geslacht, per 31 december 1996

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Full-time	273	45,1	332	54,9	605	100,0
Part-time	123	10,0	1.107	90,0	1.230	100,0
Bezette arbeidsplaatsen	333	29,0	814	71,0	1.147	100,0

Bron: CBS.

15 WELZIJNSSECTOR

15.1 Arbeidsplaatsen en werkzame personen

Tabel 15.1.1: Aantal formatieplaatsen en werkzame personen bij leden van de VOG eind 1998

	Fte's	Personen	Aantal instellingen
Algemeen Maatschappelijk Werk	2.402	3.677	159
Sociaal Cultureel Werk/CASA	9.079	14.632	647
Welzijn Ouderen	1.579	2.607	359
Kinderopvang	12.628	22.842	707
Maatschappelijke opvang	2.012	3.031	103
Sociaal Pedagogische Dienstverlening	1.118	1.739	34
Algemene sectie	6.850	9.949	439
CAO-Welzijnswerk	35.668	58.477	2.021
Jeugdhulpverlening	9.792	13.510	163
CAO-Jeugdhulpverlening	9.792	13.510	163
Totaal VOG	45.460	71.987	2.184

Bron: VOG in cijfers, december 1998.

Tabel 15.1.2: Werkgelegenheid in algemeen Maatschappelijk Werk, 1993-1997

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal formatieplaatsen					
Uitvoering	1.898,3	1.932,8	1.912,0	1.922,9	1.953,4
Staf/leiding	235,9	232,5	227,4	266,3	248,3
Administratief/huishoudelijk	226,5	226,7	206,1	187,6	186,3
Totaal	2.360,7	2.392,0	2.345,5	2.376,8	2.388,0
Aantal beroepskrachten					
Uitvoerend	2.613	2.668	2.676	2.720	2.759
Totaal	2.989	3.058	3.042	3.087	3.120
Vrouwen	1.929	1.969	1.991	2.086	2.146
% vrouw	64,5	64,4	65,5	67,6	68,8

Bron: VOG/CBS.

WELZIJSSECTOR

Tabel 15.1.3: Werkgelegenheid in Sociaal cultureel Werk en Welzijnswerk Ouderen 1995

	Personeel in loon- dienst		Betaald, maar niet in loondienst		Stagiaires	
	fte's	personen	aantal pers.	aantal uren	aantal pers.	aantal uren
Sociaal Cultureel Werk						
Zalenverhuur	1.381	2.428	553	8.125	76	459
Club- en buurthuis	3.059	4.877	1.685	28.360	1.381	7.797
Emancipatie en integratie	236	329	100	2.179	110	814
Jeugd- en jongerenwerk	700	1.032	251	4.805	299	2.194
Welzijnsstichting	2.554	4.123	1.032	18.971	693	7.445
Totaa	17.930	12.789	3.621	62.440	2.559	18.709
Welzijnswerk Ouderen	1.498	2.541	592	12.698	277	3.368

Bron: CBS.

Tabel 15.1.4: Werkgelegenheid in kindercentra

	1993	1995	1996	1997
Aantal instellingen	2.495	2.435	2.336	2.285
Aantal formatieplaatsen	13.600	14.600	15.000	15.700
Aantal personeelsleden	26.400	27.400	28.000	28.900
Personeel niet in loondienst	800	1.000	1.200	1.100

Bron: CBS.

DEEL C

Varia

16 REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 16.1: Het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen (fte) in een aantal zorgsectoren naar RBA-gebied in 1997

RBA-gebied	zh	pz	ivg	vph	vzh ¹	tz ²	Totaal ³
Groningen	8.229	676	834	2.795	2.039	2.204	16.867
Friesland	4.295	976	1.310	2.944	2.138	2.468	14.279
Drenthe	2.674	2.282	1.714	1.927	1.455	1.904	11.987
IJssel-Vecht	3.502	249	459	1.227	942	1.395	7.808
Twente	4.793	532	1.045	2.799	1.797	2.200	13.326
Midden-IJssel	1.845	1.539	315	1.296	788	413	6.215
Veluwe	3.626	1.691	4.344	2.610	2.029	2.227	16.637
Arnhem/Oost-Gelderland	4.534	1.311	1.170	2.772	2.217	2.955	15.096
Nijmegen/Rivierenland	7.199	604	3.473	1.910	1.349	1.502	16.095
Flevoland	1.306	0	273	573	377	572	3.157
Oost-Utrecht	2.845	3.092	3.786	2.353	1.640	1.465	15.376
West-Utrecht	9.665	307	100	1.925	1.344	2.168	15.567
Gooi/Vecht	2.402	0	94	1.449	1.041	944	5.953
Noord-Holland Noord	3.765	944	1.869	1.895	1.811	1.855	12.200
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	15.981	1.705	1.416	5.148	3.218	3.948	31.578
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	5.572	1.777	811	2.640	2.240	2.333	15.606
Rijnstreek	6.552	1.513	3.281	3.137	2.124	3.268	20.001
Haaglanden	7.973	3.039	1.653	5.886	3.593	3.826	26.068
Drechtsteden	2.979	390	643	1.595	1.271	1.543	8.461
Rijnmond	13.577	2.108	1.249	6.658	3.938	4.374	32.065
Zeeland	2.362	429	960	1.848	1.504	1.514	8.696
Westnoord-Brabant	1.545	576	322	834	754	724	4.797
Breda	3.403	617	807	1.546	1.450	1.424	9.590
Midden-Brabant	3.028	456	1.882	1.429	1.359	1.231	9.585
Noordoost-Brabant	4.157	2.015	1.621	2.400	1.662	1.777	13.666
Zuidoost-Brabant	6.168	1.214	1.942	3.659	2.029	2.179	17.293
Noordmidden-Limburg	3.176	1.250	1.694	1.983	1.346	1.541	11.111
Zuid-Limburg	7.223	1.088	1.290	2.920	2.208	2.240	17.170
Nederland	144.376	32.380	40.357	70.158	49.666	56.194	396.253

Cijfers inclusief personeel niet in loondienst

zh : ziekenhuizen

pz : psychiatrische ziekenhuizen

ivg : instellingen voor verstandelijk gehandicapten

vph : verpleeghuizen

vzh : verzorgingshuizen

tz : thuiszorg

¹ Verzorgingshuizen cijfers per 31 december 1996

² Thuiszorg inclusief alpha-hulpen; cijfers 1996.

³ Totaal inclusief MKD/MKT.

Bron: NZI/CBS (verzorgingshuizen).

REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 16.2: Het gemiddeld aantal werkzame personen in een aantal zorgsectoren naar RBA-gebied in 1997

RBA-gebied	zh	pz	ivg	vph	vzh ¹	tz ²	Totaal ³
Groningen	11.188	1.082	1.050	5.110	3.515	5.820	27.921
Friesland	6.098	1.417	1.949	4.975	3.729	6.347	24.771
Drenthe	4.160	3.144	2.574	3.148	2.499	4.836	20.405
IJssel-Vecht	5.123	327	790	1.894	1.671	3.518	13.376
Twente	7.037	785	1.737	4.286	2.896	5.652	22.638
Midden-IJssel	2.783	2.202	519	2.022	1.304	1.015	9.887
Veluwe	5.481	2.292	6.223	4.020	3.346	5.579	27.195
Arnhem/Oost-Gelderland	6.697	1.754	1.737	4.312	3.707	7.687	26.101
Nijmegen/Rivierenland	10.036	830	5.644	2.944	2.273	3.829	25.629
Flevoland	2.019	0	447	1.035	729	1.386	5.820
Oost-Utrecht	4.344	4.372	6.031	3.608	2.842	3.923	25.444
West-Utrecht	13.318	381	141	3.234	2.290	5.469	24.914
Gooi/Vecht	3.399	0	148	2.055	1.731	2.505	9.874
Noord-Holland Noord	5.164	1.240	2.729	2.982	3.133	4.700	20.048
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	19.997	2.483	2.003	7.116	5.214	10.508	47.560
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	8.417	2.366	1.415	4.396	3.853	6.061	26.876
Rijnstreek	9.162	2.221	4.672	4.797	3.654	7.456	32.174
Haaglanden	10.523	3.937	2.289	8.843	5.804	10.472	42.018
Drechtsteden	4.323	466	860	2.337	2.070	4.161	14.300
Rijnmond	18.744	2.726	1.988	9.685	6.241	11.776	51.390
Zeeland	3.478	541	1.619	2.629	2.535	3.909	14.855
Westnoord-Brabant	2.255	815	522	1.281	1.287	1.829	8.057
Breda	4.897	856	1.288	2.350	2.363	3.704	15.992
Midden-Brabant	4.468	621	2.730	2.545	2.466	3.143	16.318
Noordoost-Brabant	6.060	2.838	2.535	3.894	2.909	4.488	22.791
Zuidoost-Brabant	8.620	1.477	2.641	5.595	3.385	5.539	27.423
Noordmidden-Limburg	4.300	1.630	2.411	2.885	2.317	3.909	17.667
Zuid-Limburg	9.573	1.347	1.893	4.413	3.665	5.802	26.980
Nederland	201.664	44.150	60.585	108.391	83.429	145.023	648.425

Cijfers inclusief personeel niet in loondienst

zh : ziekenhuizen

pz : psychiatrische ziekenhuizen

ivg : instellingen voor verstandelijk gehandicapten

vph : verpleeghuizen

vzh : verzorgingshuizen

tz : thuiszorg

¹ Verzorgingshuizen cijfers per 31 december 1996

² Thuiszorg inclusief alpha-hulpen; cijfers 1996.

³ Totaal inclusief MKD/MKT.

Bron: NZi/CBS (verzorgingshuizen).

REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 16.3: Het gemiddeld aantal werkzame personen in de intramurale gezondheidszorg naar RBA-gebied vanaf 1993

RBA-gebied	1993	1994	1995	1996	1997
Groningen	16.275	16.286	17.080	17.887	18.586
Friesland	12.843	13.112	13.417	14.243	14.695
Drenthe	12.192	12.316	12.519	12.761	13.070
IJssel-Vecht	6.916	6.920	7.227	7.798	8.187
Twente	12.420	12.596	12.833	13.554	14.090
Midden-IJssel	6.728	6.691	6.905	7.128	7.568
Veluwe	16.632	16.560	17.447	17.985	18.270
Arnhem/Oost-Gelderland	13.393	13.595	13.491	13.733	14.707
Nijmegen/Rivierenland	16.121	16.814	17.262	17.937	19.527
Flevoland	2.551	3.003	3.259	3.549	3.705
Oost-Utrecht	16.411	16.718	17.549	18.398	18.679
West-Utrecht	16.170	16.852	16.888	16.562	17.155
Gooi/Vecht	5.750	5.631	5.549	5.586	5.638
Noord-Holland Noord	10.875	11.123	11.139	11.651	12.215
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	30.206	29.625	30.339	30.533	31.838
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	16.567	16.629	17.390	17.925	16.962
Rijnstreek	19.800	19.228	19.732	20.095	21.064
Haaglanden	24.220	24.344	24.356	25.276	25.742
Drechtsteden	7.440	7.375	7.602	7.892	8.069
Rijnmond	29.641	30.259	30.697	31.907	33.373
Zeeland	7.868	7.760	7.897	8.228	8.411
Westnoord-Brabant	4.353	4.415	4.516	4.738	4.941
Breda	8.497	9.107	9.249	9.661	9.925
Midden-Brabant	9.227	9.133	9.459	9.917	10.709
Noordoost-Brabant	14.954	15.238	15.584	16.341	15.394
Zuidoost-Brabant	16.044	16.756	16.915	18.260	18.499
Noordmidden-Limburg	11.006	11.093	11.230	11.537	11.441
Zuid-Limburg	16.776	16.470	16.946	16.989	17.513
Nederland	381.876	385.649	394.477	408.044	419.973

Bron: NZi.

REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 16.4: Het aantal nieuwe werknemers¹ in de intramurale gezondheidszorg in 1997

RBA-gebied	Zieken- huizen zieken- huizen	Psychia- trische zorg	Gehand- capten-	Verpleeg- huizen	Totaal ²
Groningen	810	152	132	1.218	2.546
Friesland	433	.	376	679	2.070
Drenthe	527	431	439	283	1.705
IJssel-Vecht	569	.	247	362	1.210
Twente	567	40	319	718	1.666
Midden-IJssel	652	334	44	200	1.246
Veluwe	828	330	1.289	463	3.013
Arnhem/Oost-Gelderland	1.033	390	220	742	2.599
Nijmegen/Rivierenland	1.365	197	1.755	540	4.071
Flevoland	299	.	116	233	701
Oost-Utrecht	601	645	923	1.018	3.365
West-Utrecht	1.932	15	21	649	2.719
Gooi/Vecht	587	.	.	441	1.263
Noord-Holland Noord	585	410	195	454	1.687
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	3.110	354	799	1.288	5.778
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	631	-268	145	461	1.205
Rijnstreek	1.340	519	845	928	3.739
Haaglanden	1.639	788	381	1.767	4.703
Drechtsteden	487	93	.	302	1.101
Rijnmond	2.242	714	557	1.698	5.179
Zeeland	362	.	.	377	1.139
Westnoord-Brabant	239	132	77	134	652
Breda	636	206	99	421	1.648
Midden-Brabant	650	104	505	508	1.924
Noordoost-Brabant	647	173	30	521	1.443
Zuidoost-Brabant	720	253	477	1.102	2.637
Noordmidden-Limburg	341	123	350	225	1.076
Zuid-Limburg	583	205	437	797	2.351
Nederland	24.413	6.341	10.778	18.530	64.435

¹ Nieuwe werknemers zijn werknemers, aangetrokken ter vervanging van vertrokken personen (brutoverloop) en door uitbreiding. Uitbreiding is het verschil in het aantal personeelsleden tussen 1995 en 1996.

² Inclusief MKT, MKD, en instellingen voor zintuiglijk gehandicapten.

Bron: NZI.

17 VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN

Tabel 17.1: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch voortgezet onderwijs¹, eerste trap² vanaf 1994, per ultimo september

	1994	1995	1996	1997	1998
Aantal vacatures 200	200	³	100	100	
waarvan:					
Vacature ≥ 20 uur	100	100	³	³	.
Advertentie geplaatst	100	100	³	³	.
Gemeld bij arbeidsbureau	100	100	³	³	.
Moeilijk vervulbaar	³	³	³	³	.

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, doktersassistente, therapeut, medisch laboratoriumpersoneel, apothekersassistente, bezigheidstherapie en dergelijke.

² Algemeen vormend en beroepsvoorbereidend onderwijs aansluitend op het basisonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

³ < 100 of herleidbaar naar bron.

Bron: CBS.

Tabel 17.2: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch voortgezet onderwijs¹, tweede trap² vanaf 1994, per ultimo september

	1994	1995	1996	1997	1998
Aantal vacatures	1.300	1.500	1.500	2.300	3.500
waarvan:					
Vacature ≥ 20 uur	1.000	1.000	1.100	1.700	2.700
Advertentie geplaatst	4.00	700	700	1.200	2.100
Gemeld bij arbeidsbureau	400	600	500	1.000	1.600
Moeilijk vervulbaar	200	200	400	400	1.400

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, doktersassistente, therapeut, medisch laboratoriumpersoneel, apothekersassistente, bezigheidstherapie en dergelijke.

² Beroepsvoorbereidend onderwijs dat aansluit op het voortgezet onderwijs bij MDGO-scholen en opleidingen in het kader van het leerlingwezen.

Bron: CBS.

VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN

Tabel 17.3: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch hoger onderwijs¹, eerste trap² vanaf 1994, per ultimo september

	1994	1995	1996	1997	1998
Aantal vacatures	700	1.200	800	1.000	1.600
waarvan:					
Vacature ≥ 20 uur	500	800	600	700	1.300
Advertentie geplaatst	300	600	500	500	1.100
Gemeld bij arbeidsbureau	200	400	200	400	400
Moeilijk vervulbaar	200	200	200	300	700

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, verloskundige, logo/akoepedist, medisch laboratoriumpersoneel, diëtiste en dergelijke.

² HBO en WO eerste fase.

Bron: CBS.

Tabel 17.4: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch hoger onderwijs¹, tweede trap² vanaf 1994, per ultimo september

	1994	1995	1996	1997	1998
Aantal vacatures 300	300	100	200	100	
waarvan:					
Vacature ≥ 20 uur	300	200	100	³	100
Advertentie geplaatst	200	200	³	100	100
Gemeld bij arbeidsbureau	100	³	³	³	.
Moeilijk vervulbaar	100	100	³	³	.

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, verloskundige, logo/akoepedist, medisch laboratoriumpersoneel, diëtiste en dergelijke.

² WO tweede fase en beroepsvoorbereidend onderwijs dat aansluit op het HBO.

³ < 100 of herleidbaar naar bron.

Bron: CBS.

VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN

Tabel 17.5: Enkele vacaturegegevens van de sector Gezondheids- en welzijnszorg vanaf 1994, per ultimo september

	1994		1995		1996		1997		1998	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Aantal vacatures	5.700		6.700		7.100		8.700		12.900	
waarvan:										
Vacature ≥ 20 uur	4.100	72	4.100	59	5.100	72	5.700	66	9.400	73
Advertentie geplaatst	2.100	37	3.000	43	3.100	44	4.200	48	7.000	54
Gemeld bij arbeidsbureau	1.600	28	2.300	33	2.400	34	3.300	38	5.900	46
Moeilijk vervulbaar	800	14	900	13	1.300	18	1.700	20	4.400	34

Bron: CBS.

Tabel 17.6: Enkele vacaturegegevens van de Nederlandse economie excl. overheid en onderwijs vanaf 1994, per ultimo september

	1994		1995		1996		1997		1998	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Aantal vacatures	39.400		55.200		61.100		82.000		128.800	
waarvan:										
Vacature ≥ 20 uur	30.600	78	41.200	75	48.500	79	64.600	79	103.500	80
Advertentie geplaatst	12.700	32	20.500	37	24.200	40	36.400	44	63.700	49
Gemeld bij arbeidsbureau	9.600	24	13.800	25	14.200	23	20.300	25	38.000	30
Moeilijk vervulbaar	7.900	20	14.700	27	17.100	28	27.700	34	55.200	43

Bron: CBS.

LITERATUUR EN BRONNEN

ABVA/KABO:

- **Jaarboek Werknemers in de zorg 1998** (eindredactie: L. Geradts). Samsom, 1998.
- **Jaarboek Werknemers in de zorg 1998** (eindredactie: L. Geradts). Samsom, 1999.

Arbeidsvoorziening: **Enquête 'Hoe zoeken werkzoekenden'**, 1997.

Bedrijfsvereniging voor Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke belangen (BVG). - **WW-registratie**, diverse jaren.

- **Ziekteverzuimcijfers**, diverse jaren.

Beer J. de. **Bevolkingsprognose 1996: minder bevolkingsgroei, meer vergrijzing**. Maandstatistiek bevolking 97/1, p.6-12. CBS, 1997.

Beer J. de. **Bevolkingsprognose 1997-2003: meer geboorten**. Maandstatistiek Bevolking 98/01, p.17-19. CBS, 1998.

Beer J. de, C.J.M. Prins. **Bevolkingsontwikkeling in 1996: toename immigratie**. Maandstatistiek bevolking 97/3, p.6-10. CBS, 1997.

Beer J. de, C.J.M. Prins. **Bevolkingsontwikkeling in 1997: stijging bevolkingsgroei**. Maandstatistiek bevolking 98/03, p.8-13. CBS, 1998.

Bent, J van der en W. van der Windt. **Personeel in de gezondheidszorg Feiten en prognoses 2**, NZf, Utrecht, 1998.

Bomhof, J.W. **Ziekterverzuim- en WAO-problematiek in de sector gezondheidszorg**. Facilitair bureau Sectorraad Zorg en Welzijn, Zeist, 1999.

Bruers J.J.M., E.M. Bronkhorst. **Op weg naar een 'tandartsentekort'**. NT 52, 11, 1997, p.584-591.

Bruers J., Rossum G. van. **Typen tandartspraktijken in Nederland**. NT 54, 12, 1999, p.570-571.

Centraal Bureau voor de Statistiek CBS.

- **Statistiek van de verdiende lonen**, diverse jaren
- **Arbeidsrekeningen**, diverse jaren
- **Enquête Beroepsbevolking (EBB)**, diverse jaren
- **Vacature enquête**, diverse jaren
- **Gezondheidsenquête**, diverse jaren
- **Statistiek van de thuiszorg**, diverse jaren
- **Onderwijsstatistieken**, diverse jaren
- **Statistiek van de bejaardenoorden**, diverse jaren
- **Maandbericht gezondheidsstatistiek**, diverse jaren, diverse onderwerpen
- **Statistisch Jaarboek**, diverse jaren
- **Permanent Onderzoek Leefsituatie (POLS)**, 1997

Centraal Planbureau (CPB). **Centraal Economisch Plan**, 1998.

Ctsv/Lisv. **Kroniek van de sociale verzekeringen**, diverse jaren.

CTSV, 1999.

Driessen M.J., J. Dekker: **Ergotherapie in de Nederlandse gezondheidszorg**. Utrecht, NIVEL, 1994

Eichperger L., F. Filius. **Regionale verschillen in bevolking**. Maandstatistiek bevolking 98/03, p.14-25. CBS, 1998.

Evers P.W., W. van der Windt. **Regiomarge. Anno 1997 - de arbeidsmarkt verkend**. Utrecht, NZi, 1997.

GAK Nederland BV. **Administratiegegevens**. Amsterdam, diverse jaren.

GGZ Nederland (Landelijke Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg)

- **Registratiegegevens**, diverse jaren
- **Jaarboek GGZ, geestelijke gezondheidszorg in getallen**. Trimbos Instituut/NZi, diverse jaren
- **Ledenadministratie RIAGG's in cijfers**. Utrecht, diverse jaren
- **Personeel in de Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg**. Utrecht, diverse jaren

Giezen, A.M. van der, P.G.M.Molenaar-Cox en G. Jehoel-Gijsbers. **Langdurige arbeidsongeschiktheid in 1998**. LISV Amsterdam, 1999.

Grip A. de, E.J.T.A. Willems, J. Hoevenberg, P.J.E. van de Loo, A.G.M. Matheeuwsen. **Toekomstverkenning arbeidsmarkt zorgsector**. Maastricht. ROA, 1994.

HBO-Monitor. **De arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van het hoger beroepsonderwijs**. Den Haag, Voorlichtingsdienst HBO-Raad, diverse jaren.

HBO-Raad. Numerus fixus 1997-1998. **Hogeschoolbericht**, nr. 211 (juni 1997).

HBO-Raad. Numerus fixus 1998-1999. **Hogeschoolbericht**, nr. 219 (mei 1998).

Hoving, P.G., A.M. Janssen: **Adresboek Ambulancehulpverlening 1995**. Grave, HHS Uitgeverij, 1994

Hoving, P.G., A.M. Janssen: **Adresboek Ambulancehulpverlening 1997**. Grave, HHS Uitgeverij, 1996

Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie (HVRC)

- **Jaarverslagen**, diverse jaren

Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ):

- **Aantallen gekwalificeerde beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg**, diverse jaren.
- Overzichten uit het BIG-register.
- Overzichten uit het WOG-register (apothekersassistenten).

Inspectiedienst van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (I.SZW): **CAO's in Nederland**. Den Haag, I.SZW, 1997.

Jong A.H. de. **Nationale Huishoudensprognose 1996: steeds minder paren zijn gehuwd**. Maandstatistiek bevolking 97/5, p.18-27. CBS, 1997.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst (KNMG). **Registratiegegevens**, diverse jaren.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie (KNMP)

- **Pharmaceutisch Weekblad**, diverse jaren
- **Registratiegegevens**, diverse jaren

Kwartel A.J.J., L.V.R. Vandermeulen, D.M.J. Delnoy, J. Harmsen.

Brancherapport Verpleging en Verzorging: feiten, ontwikkelingen en knelpunten. Utrecht, NZi/NIVEL 1994.

Landelijke Vereniging voor Thuiszorg (LVT)

- **Databank Thuiszorg (LVT/NZi)**, diverse jaren.

LISV. **Kroniek van de sociale verzekeringen 1998**, Amsterdam, 1999.

LVT/NZi. **Jaarboek Thuiszorg**, diverse jaren.

Manting D., E. Butzelaar. **Allochtonenprognose 1996-2015**. Maandstatistiek bevolking 97/3, p.30-46. CBS, 1997.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

- **Zorg voor werk**. Den Haag, 1995.
- **Financieel Overzicht Zorg**, diverse jaren. Den Haag
- **Advies arbeidsmarktfixus geneeskunde**, juni 1997
- **Jaaroverzicht Zorg**. Den Haag, diverse jaren
- **Onderwijsstatistieken**, diverse jaren
- **Nota Thuiszorg en Zorg Thuis**, 1997

Ministerie van SoZaWe: **Bestrijding langdurige werkloosheid**. Brief van 26 maart 1997, Den Haag.

NAP, LVGGD, SOVAM, SOSA. Rapport. **Enquête Ambulancehulpverlening, 1995**.

Nationale Raad voor de Volksgezondheid. **Beroepskrachtenvoorziening artsen, advies over de instroomcapaciteit voor de studie geneeskunde**. Zoetermeer, 1994.

Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie (NVE)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

LITERATUUR EN BRONNEN

Nederlandse Vereniging van Mondhygiënisten (NVM)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren
- **Vacaturegegevens**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Oefentherapeuten-Mensendieck (NVOM)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Orthoptisten (NVvO)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg)

- **Steekproefonderzoek inventarisatie praktijkassistenten huisartsen**, 1996
- **Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde huisartsen**, diverse jaren
- **Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde verloskundigen**, diverse jaren
- **Registratie van extramuraal werkzame fysiotherapeuten**, diverse jaren
- **Registratie van gezondheidscentra**, diverse jaren
- **Registratie van ergotherapeuten**, diverse jaren
- **Omvang en samenstelling van de beroepsgroep van sociaal-geneeskundigen**.

NIVEL/SOSA/SOVAM. **Arbeidsmarktverkenning ambulancepersoneel**, 1998.

NIVEL/NZi. **Brancherapport curatieve somatische zorg**. Utrecht, 1996.

Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW):

- **Beroependomein Sociaal-cultureel werk**. Utrecht, 1996.
- **Beroependomein Sociaal-pedagogisch werk**. Utrecht, 1996.
- **Beroependomein Maatschappelijk werk**. Utrecht, 1996.

NVZ, Vereniging van Ziekenhuizen

- **Opereren is vooruitzien.** Utrecht, 1995.
- **Een precair evenwicht,** 1997a.
- **Medisch lab en opleiding in balans?,** 1997b.
- **Capaciteit in perspectief. Opleidingscapaciteit ziekenhuishygiënisten,** 1998
- **Perfusionisten hard/t nodig,** 1998
- **Registratie klinisch perfusionisten**
- **Registratie ziekenhuishygiënisten**

NZi/NZF (Nederlandse Zorgfederatie)

- **Gezondheidszorg in tel-2. Overbrugging van de zorgkloof: handreiking van een ondernemende sector.** Utrecht, 1994
- **Gezondheidszorg in tel-3.** Utrecht, 1995
- **Gezondheidszorg in tel-4.** Utrecht, 1996.
- **Gezondheidszorg in tel-5.** Utrecht, 1997.

NZi, Onderzoek, informatie en opleidingen in de zorg

- **Statistiek Personeelssterkte (alle intramurale sectoren),** diverse jaren
- **Financiële Statistiek (alle intramurale sectoren),** diverse jaren
- **Databank Thuiszorg (LVT/NZi),** diverse jaren
- **Evaluatie STIPUD-Regeling,** diverse jaren
- **Loonkosten Gegevensbestand (LKG),** diverse jaren

OC&W. **Onderwijssstatistieken,** diverse jaren.

OSA. **Arbeid in de zorgsector. Integrerend OSA-rapport 1997.**

Postma , K en Chr. Scholten. **Trendrapport Aanbod van arbeid in de sector Zorg en Welzijn 1998 – een onderzoek onder werkzame verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden,** OSA/Research voor Beleid, Tilburg, 1999.

Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector 1995 (RAZ). **Deel 1: Hoofdrapport. Deel 2: Tabellenrapport.** NIVEL/NZi/OSA, 1995.

Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector 1996 (RAZ). **Deel 1: Hoofdrapport. Deel 2: Tabellenrapport.** NIVEL/NZi/OSA, 1996.

Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector 1997 (RAZ). **Deel 1: Hoofdrapport. Deel 2: Tabellenrapport.** NIVEL/NZi/OSA, 1997.

Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector 1998 (RAZ). **Deel 1: Hoofdrapport. Deel 2: Tabellenrapport.** NIVEL/NZi/OSA, 1998.

Rijken P.M., heugten C.M. van, J. Dekker. **Brancherapport paramedische zorg.** Utrecht, NIVEL, 1996.

ROA (Research Centrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt)

- **Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1995.** Maastricht, 1996
- **Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1996.** Maastricht, 1997
- **De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2000.** Maastricht, 1996

Smooenburg M.S.M. van, R.K.W. van der Velden. **Apothekersassistenten. Risico's van een geprofessionaliseerde vakdeelmarkt.** OSA-publicatie D3, juni 1996.

Sociaal Geneeskundige Registratie Commissie (SGRC). **Register sociaal-geneeskundigen,** diverse jaren.

Specialisten Registratie Commissie (SRC)

- **Specialistenregister (inclusief opleidingsgegevens),** diverse jaren
- **Rapport betreffende opleidingen en assistentenbestand van door de SRC erkende opleidingsinrichtingen.** Utrecht, diverse jaren

Stichting Bedrijfsfonds Apotheken (SBA)

- **Opleidingsgegevens apothekersassistenten.**

Stichting Beroepsopleiding tot Huisarts (SBOH)

- **Opleidingsgegevens huisartsen, diverse jaren**

Stichting Farmaceutische Kerngetallen

- **Gegevens apotheken.**

Vereniging Bewegingsleer Cesar (VBC)

- **Ledenadministratie, diverse jaren**

VOG (1997): **Volop werk in het SCW**, VOG-sectie Sociaal Cultureel Werk, Utrecht.

Windt, W. van der: **De stap van school naar lab**. Utrecht, NZi, 1994

Windt W. van der. **Opleidingscapaciteit radiologisch laboranten in beeld**. Utrecht, NVZ, 1996.

Windt W. van der, H. Calsbeek, L. Hingstman. **Verplegenden en verzorgenden in kaart gebracht**. Tijdstroom/LCVV, 1997.

Windt W. van der, H. Calsbeek, L. Hingstman. **Verplegenden en verzorgenden in kaart gebracht**. Tijdstroom/LCVV, 1998.

Windt, W. van der. **Vrouwen voor het voetlicht**. NZf, Utrecht, 1998.

Ziekenfondsraad (ZFR). **Financieel Jaarverslag**. Amstelveen, diverse jaren.

LIJST VAN AFKORTINGEN

AGGZ	Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
ARBO(-wet)	Arbidsomstandigheden(wet)
AWO	Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds Sector Zorg en Welzijn
AWOB	Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds Bejaardenoorden
AWOZ	Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds ziekenhuizen
BAZ	Beleidskader Arbeidsmarkt Zorgsector
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg
BIG	(Wet op de) Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BOL	Beroepsopleidende leerweg
BVG	Bedrijfsvereniging voor Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke belangen
BVL-Component	Beroepsvoorbereidende Leerperiode
CAD	Consultatiebureau voor alcohol en drugs
CBA	Centraal Bureau Arbeidsmarktvoorziening
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COLP	Cluster Overleg Laboratorium en Procesindustrie Hogescholen
COTG	Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg
CPB	Centraal Plan Bureau
CTSV	College van Toezicht Sociale Verzekeringen
FIAD-WDT	Federatie van Instellingen voor dienstverlening aan mensen met een verstandelijke handicap
FTE('s)	Full-time equivalenten
FOZ	Financieel Overzicht Zorg
GAK	Gemeenschappelijk Administratie Kantoor
GGD	Gemeentelijk Geneeskundige Dienst
GGZ-Nederland	Landelijke Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg

LIJST VAN AFKORTINGEN

GHI	Geneeskundige Hoofinspectie van de Volksgezondheid
GMD	Gemeenschappelijke Medische Dienst
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HVRC	Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie
3 IG	Niveau 3 Individuele Gezondheidszorg
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
I.SZW	Inspectiedienst van het Ministerie van Sociale Zaken en werkgelegenheid
IVA	Instituut voor Arbeidsmarktvoorstellen
JOZ	Jaaroverzicht Zorg
JWG	jeugd Werk Garantieplan
JWL	Jaarstatistiek van Werkgelegenheid en Lonen
KNMG	Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
KNMP	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie
KNV	Koninklijk Nederlands Vervoer
KRA	Kaderregeling Arbeidsinpassing
LCVV	Landelijk Centrum Verpleging en Verzorging
LHV	Landelijke Huisartsen Vereniging
LKG	Loonkosten-gegevensbestand (NZi).
LOPHR	Landelijk Overleg Paramedische Hoofden Radiotherapie
LSV	Landelijke Specialisten Vereniging
LVGGD	Landelijke Vereniging van GGD'en
LVSG	Landelijke Vereniging van Sociaal-Geneeskundigen
LVT	Landelijke Vereniging voor Thuiszorg
LWW	Leerlingwezen
MBRT	HBO-Opleiding voor Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken
MLZA	Managementopleiding leidinggevende ziekenhuisapotheken
NAP	Nederlands Ambulance Platform
NcGv	Nederlands centrum Geestelijke volksgezondheid

NIV	Nederlandsche Internisten Vereeniging
NFVLG	Nederlandse Federatie Voorzieningencentra Lichamelijk Gehandicapten
NIA	Nederlands Instituut voor Arbeidsmarktomsandigheden
NIVEL	Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg
NIPG	Nederlands Instituut voor Preventie en Gezondheid (momenteel TNO Preventie en Gezondheid)
NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
NMT	Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde
NOV	Nederlandse Organisatie van Verloskundigen
NOVON	Nederlandse onafhankelijke vakbond voor de overheids- en non-profit sector
NPi	Nederlands Paramedisch instituut
NRV	Nationale Raad voor de Volksgezondheid
NVAGG	Nederlandse Vereniging voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (opgegaan in GGZ-Nederland)
NVBW	Nederlandse Vereniging van Beschermd Woonvormen (opgegaan in GGZ-Nederland)
NVD	Nederlandse Vereniging van Diëtisten
NVDA	Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten
NVE	Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie
NVGGz	Nederlandse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (opgegaan in GGZ-Nederland)
NVH	Nederlandse Vereniging voor Heelkunde
NVLF	Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
NVM	Nederlandse Vereniging van Mondhygiënisten
NVOM	Nederlandse Vereniging van Oefentherapeuten-Mensendieck
NVVA	Nederlandse Vereniging van Verpleeghuisartsen
NVvO	Nederlandse Vereniging van Orthoptisten
NVvP	Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten
NVVz	Nederlandse Vereniging voor Verpleeghuiszorg
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen

LIJST VAN AFKORTINGEN

NZF	Nederlandse Zorgfederatie
NZi	Onderzoek, informatie en opleidingen in de zorg (voormalig Nationaal Ziekenhuisinstituut)
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OSA	Stichting Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek
OVDB	Stichting Opleiding Verzorgende en Dienstverlenende Beroepen
RBA	Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening
RBRL	Stichting Raad Beroepsopleiding Radiologisch Laboranten
REGBIG	Registratie beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg
RIAGG	Regionale instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg
RIBW	Regionale Instelling van Beschermde Woonvormen (opgegaan in GGZ-Nederland)
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
RPD	Rijksplanologische Dienst
RUBS	Registratie van Uitstroom en Bestemming van Schoolverlaters
RvB	Research voor Beleid BV
SBA	Stichting Bedrijfsfonds Apotheken
SBI	Standaard Bedrijfs Indeling
SBOH	Stichting Beroepsopleiding tot Huisarts
SGRC	Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie
SIG	SIG-Zorginformatie, Utrecht
SOMMA	Federatie van ouderverenigingen en instellingen voor maatschappelijke dienstverlening aan geestelijk gehandicapten
SOSA	Stichting Opleidingen en Scholing ten behoeve van Ambulance- vervoer
SOVAM	Stichting Ontwikkeling Vakopleiding Ambulance Hulpverlening
SPD	Sociaal Pedagogische/Psychiatrische Dienst
SPMA	Stichting Pensioenfonds Medewerkers Apotheken
SPW	Sociaal Pedagogisch Werk

SRC	Specialisten Registratie Commissie
STIPUD	Stimuleringsregeling Inpassing Personen uit Doelgroepen
STG	Stuurgroep Toekomstscenario's Gezondheidszorg
STOAS	Bureau Arbeidsmarktonderzoek STOAS
SWG	Stichting Werkgelegenheid Geneeskundigen
SOVAM	Stichting Vakopleiding Ambulancehulpverlening
SOZAWE	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TOPAZ	Tijdelijk Ondersteuningspunt Allochtonen in de Zorgsector
VBC	Vereniging Bewegingsleer Cesar
VBO	Vorbereidend Beroepsonderwijs
VGN	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
VOG	Vereniging van Ondernemingen in de Gepremieerde en Gesubsidieerde Sector
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (voorheen WVC)
WAGGS	Wet Arbeidsvoorwaarden Gesubsidieerde en Gepremieerde Sector
WBEA	Wet Bevordering Evenredige Arbeidsdeelname
WBIG	Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
WEP	Werkervaringsplaatsen
WGBO	Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
WMCZ	Wet Medezeggenschap Cliënten Zorgsectoren
WTZ	Wet op de Toegang tot Ziektenverzekeringen
WVC	Ministerie van Welzijn Volksgezondheid en Cultuur (momenteel VWS)
WZV	Wet Ziekenhuisvoorzieningen
ZFR	Ziekenfondsraad
ZN	Zorgverzekeraars Nederland

